

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ»
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ
ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ**

Երևան 2022թ.

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ»
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպչաիրավական տեսակը

ՀՀ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1, հեռ. (+374 10) 510 910, ֆաքս (+374 10) 538 904, էլ. փոստ bank@aeb.am

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ»
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

Գլխավոր տեղաբաշխողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպչաիրավական տեսակը

ՀՀ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1, հեռ. (+374 10) 510 910, ֆաքս (+374 10) 538 904, էլ. փոստ bank@aeb.am

**ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ
ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:**

Արժեթղթի տեսակը՝	Անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	150,000 (մեկ հարյուր հիսուն հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով, 300,000 (երեք հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝	15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 3,000,000,000 (երեք միլիարդ) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանջի տեղաբաշխման ծավալը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանջի տեղաբաշխման քանակը՝	Համապատասխան յուրաքանչյուր տրանջի ծավալի և անվանական արժեքի
Արժեկտրոնը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեկտրոնների վճարման հաճախականությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Տեղաբաշխման ձևը՝	Չերաշխավորված

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

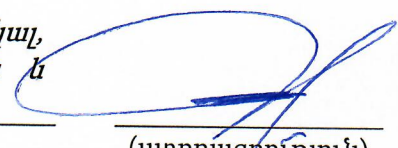
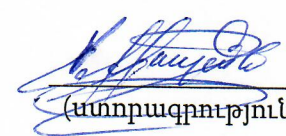
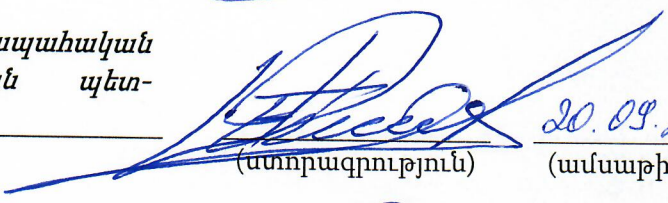
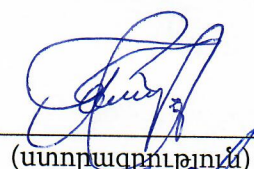
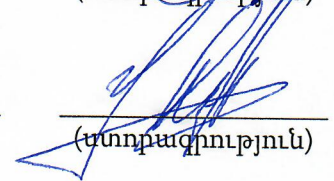
		Էջ
	ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	4
Բաժին 1.	ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	6
1	Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ	6
2	Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը	10
3	Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	12
4	Բանկի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ	12
5	Բանկի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը	12
6	Բանկի թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ	14
7	Առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները	14
8	Պարտատոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համառոտ նկարագիրը	15
9	Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	16
Բաժին 2.	ԹՈՂԱՐԿՎՈՂ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	17
1	Ռիսկային գործոններ	17
2	Հիմնական տեղեկատվություն	18
3	Տեղեկատվություն կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) պարտատոմսերի հետ	19
4	Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	26
5	Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	31
6	Լրացուցիչ տեղեկատվություն	32
Բաժին 3.	ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	33
1	Անկախ աուդիտորները	33
2	Ռիսկային գործոններ	33
3	Տեղեկատվություն Բանկի մասին	37
4	Բիզնեսի նկարագիրը	46
5	Բանկի խմբի կառուցվածքը	55
6	Զարգացման վերջին միտումները	55
7	Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը	57
8	Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	58
9	Հսկող անձինք	72
10	Տեղեկատվություն Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	72
11	Էական պայմանագրերը	73
12	Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը	74
13	Այլ տեղեկատվություն	74
14	Հավելվածներ	75
14.1	Հավելված 1. Թողարկման վերջնական պայմաններ	75
14.2	Հավելված 2. <<ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ>> ԲԲԸ կողմից թողարկված արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ /իրավաբանական անձ /	81
14.3	Հավելված 3. <<ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ>> ԲԲԸ կողմից թողարկված արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ /ֆիզ. անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր/	83
14.4	Հավելված 4. Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը	85
14.5	Հավելված 5. Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր	86
14.6	Հավելված 6. Ֆինանսական հաշվետվություններ	87

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

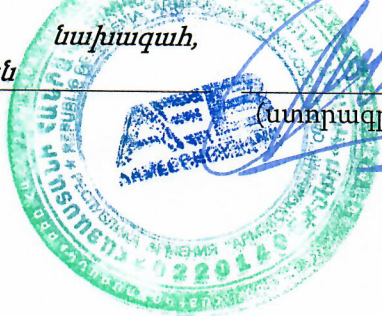
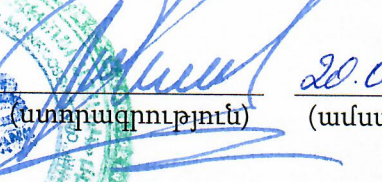
Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ծրագրային ազդագրի բովանդակությունը:

Ստորագրող անձինք՝

<u>Մարիթեկ Սուքիասյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի նախագահ</u> (պաշտոն)	<u>(ստորագրություն)</u>	<u>(ամսաթիվ)</u>
<u>Ռուբեն Հայրապետյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի նախագահի տեղակալ</u> (պաշտոն)	<u>(ստորագրություն)</u>	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Արամ Մելիքյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ, Փոքր մասնակցություն բաժնետերերի ներկայացուցիչ</u> (պաշտոն)	<u>(ստորագրություն)</u>	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Լուիզա Պետրոսյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ, Խորհրդի քարտուղար</u> (պաշտոն)	<u>(ստորագրություն)</u>	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Հրանտ Սուվարյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	<u>(ստորագրություն)</u>	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Պեր Տիշեր</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	<u>(ստորագրություն)</u>	<u>(ամսաթիվ)</u>
<u>Արամ Խաչատրյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն</u> (պաշտոն)	<u>(ստորագրություն)</u>	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Ռուբեն Բաղայան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի գործառնական գծով տեղակալ</u> (պաշտոն)	<u>(ստորագրություն)</u>	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Արտակ Առաքելյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-գանձապետ</u> (պաշտոն)	<u>(ստորագրություն)</u>	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)

<u>Օնիկ Չիջյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով տեղակալ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Աստղիկ Մանրիկյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի միջազգային և զարգացման գծով տեղակալ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Արփինե Փիլոսյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի տեխնոլոգիաների և անվտանգության գծով տեղակալ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Միքայել Պողոսյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության անդամ, Հաշվապահական հաշվառման վարչության պետ- Գլխավոր հաշվապահ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Հայկ Ավետիսյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության անդամ, Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Վրեժ Ջհանգիրյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ</u> (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)

Ստորագրությունները վավերացնում են՝

<u>Արամ Խաչատրյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Վարչության Գործադիր տնօրեն</u> (պաշտոն)		 (ստորագրություն)	<u>20.09.22թ.</u> (ամսաթիվ)
--	---	--	---	--------------------------------

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՍՓՈՓԱԹԵՐԹ

Ամփոփաթերթը դիտվում է որպես Ծրագրային ազդագրի ներածական համառոտ նկարագրություն, և առաջարկվող պարտատոմսերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական Ծրագրային ազդագրի վրա:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ծրագրային ազդագիրը և ծրագրային ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը փաստաթղթային տարբերակով Բանկի գլխավոր գրասենյակում և մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային էջում՝ www.aeb.am:

1. Տեղեկատվություն Բանկի և Բանկի գործունեության վերաբերյալ

1.1. Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱՇՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

անգլերեն՝ «ARMENIAN ECONOMY DEVELOPMENT BANK» OPEN JOINT STOCK COMPANY

ռուսերեն՝ «БАНК РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ АРМЕНИИ» ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է

հայերեն՝ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

անգլերեն՝ «ARMECONOMBANK» OJSC

ռուսերեն՝ «АРМЭКОНОМБАНК» ОАО

1.2. Բանկի կազմակերպական-իրավական ձևը՝ բաց բաժնետիրական ընկերություն:

1.3. Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1, գրանցման համարը՝ 1:

1.4. Բանկի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1,

1.5. Կապի միջոցները՝

հեռ. (+374 10) 510 910

ֆաքս (+374 10) 538 904

էլ. փոստ bank@aeb.am

ինտերնետային կայք www.aeb.am

Բանկի հիմնադրման երկիրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն:

1.6. Բանկին առնչվող և պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապնվել «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ «Դիլինգ կենտրոն» վարչության պետ Ա. Հարությունյանի կամ նույն վարչության Արժեթղթերով գործառնությունների բաժնի որևէ աշխատկցի հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+374 10) 510 909:

1.7. Թողարկողի համառոտ պատմությունը.

Բանկը (նախկին ԽՍՀՄ Բնակսոցբանկի հայկական հանրապետական բանկ) Հայաստանի Հանրապետության պետական բանկերից առաջինն է վերակազմավորվել բաժնետիրական բանկի:

1991թ. փետրվարի 14-ի ՀՀ Մինիստրների խորհրդի N°115 որոշմամբ ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական հանրապետական Բանկի հիման վրա ստեղծվել է Հայաստանի Հանրապետության պետական ակցիոներական կոմերցիոն Բանկը (Հայպետկոմբանկ):

1992թ. նոյեմբերի 16-ին Բանկը ՀՀ ԿԲ-ից ստացել է բանկային գործառնություններ իրականացնելու N°1 լիցենզիա:

1993թ. դեկտեմբերի 28-ին ՀՀ ԿԲ վարչության նսիտի որոշմամբ (արձանագրություն N°40) Հայպետկոմբանկը վերագրանցվել է Հայաստանի էկոնոմիկայի զարգացման բաժնետիրական Բանկի (Հայէկոնոմբանկ) (գրանցում՝ ԹԻՎ 1/35)՝ ստանալով ԹԻՎ 1/35 բանկային գործառնությունների իրականացման Արտոնագիր:

2002թ. Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակվել են «ՆԱՄԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ ԱՐՄԵՆԻԱ» ԲԲԸ-ի «B» հարթակում:

2004թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի ու Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի (EBRD) միջև կնքվեց պայմանագիր, որով սկսվեց Բանկի կանոնադրական կապիտալում ՎՋԵԲ-ի մասնակցության գործընթացը, որի արդյունքում ՎՋԵԲ-ի մասնակցությունը Բանկի կանոնադրական կապիտալում կազմել է 25%+1 բաժնետոմս:

2007թ. Փետրվարին Moody's Investors Service միջազգային վարկանիշային ընկերությունը ՀՀ բանկային համակարգում առաջին անգամ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն շնորհեց ֆինանսական կայունության E+ և երկարաժամկետ ՀՀ դրամով ու արտարժույթով ավանդների B1 վարկանիշներ, երկուսն էլ Stable Outlook-ով (կայուն հեռանկար):

2013թ. Բանկը ստացել է ISO/IEC 27001:2005 (Տեղեկատվության անվտանգության կառավարման համակարգ) հավաստագիր:

2014 թվականի դեկտեմբերի 3-ին ՎՋԵԲ-ը, Սուբիասյան եղբայրները եւ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն կնքել են բաժնետոմսերի գնման պայմանագիր, որով ՎՋԵԲ-ը համաձայնել է վաճառել իր 233,335 սովորական բաժնետոմսերը հինգ հավասար մասնաբաժիններով (46,667 ամեն տրանշ) հինգ տարվա ընթացքում՝ սկսած 2014 թվականի դեկտեմբերից մինչև 2019-ի մարտի 2-ը:

2015թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և Ղազախստանի «ԲՏԱ Բանկ» ՓԲԸ-ի ղեկավարների միջև ստորագրվեց երկու բանկերի միացման հուշագիր՝ ՀՀ-ում գրանցված և գործունեություն իրականացնող «ԲՏԱ Բանկ» ՓԲԸ-ն «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին միացնելու նպատակով:

2016թ. ՀՀ ԿԲ որոշման համաձայն «ԲՏԱ Բանկ» ՓԲԸ-ն միացավ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին, որի արդյունքում «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի կապիտալն ավելացավ 5,294,232 հազ. Դրամով, իսկ մասնաճյուղային ցանցը՝ 6 մասնաճյուղով:

2018թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի էմիսիոն եկամուտներից՝ 33,438,300 ՀՀ դրամ, չբաշխված շահույթից՝ 2,524,160,700 ՀՀ դրամ և Գլխավոր պահուստից՝ 3,000,000,000 ՀՀ դրամ ուղղվեց կանոնադրական կապիտալի ավելացմանը, որի արդյունքում կանոնադրական կապիտալը կազմեց 22,266,343,200 ՀՀ դրամ և դրա հաշվին 3,000 ՀՀ դրամի չափով ավելացավ մեկ սովորական բաժնետոմսի անվանական արժեքը՝ 7,400 ՀՀ դրամից դառնալով 10,400 ՀՀ դրամ:

2019թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալը համալրվել է 3,369,000.0 հազ. դրամով, որի արդյունքում կանոնադրական կապիտալը կազմեց 25,635,343,200 դրամ: «Moody's Investors Service» միջազգային վարկանիշային ընկերությունը բարելավեց «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ին շնորհած վարկանիշները՝ սահմանելով երկարաժամկետ գործընկերոջ ռիսկի վարկանիշը՝ Ba3, երկարաժամկետ/կարճաժամկետ ավանդի վարկանիշը՝ B1/NP, հեռանկարը՝ կայուն:

2020թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի Կանոնադրական կապիտալը համալրվել է 320,320.0 հազ. դրամով, որի արդյունքում կանոնադրական կապիտալը կազմեց 25,955,663,200 դրամ:

2021թ. արդյունավետ էր միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցությունն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում: Այսպես. Բանկը Symbiotics S.A. շվեյցարական ընկերության և վերջինիս կողմից կառավարվող ֆոնդերի հետ փետրվար ամսին ստորագրեց մոտ 12.0 մլն ԱՄՆ դոլար գումարի չափով վարկային պայմանագրեր որով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսավորմանը:

Symbiotics S.A. շվեյցարական ընկերության և վերջինիս կողմից կառավարվող ֆոնդերի հետ ս/թ ապրիլ ամսին ստորագրեց 1.5 մլն ԱՄՆ դոլար գումարին համարժեք ՀՀ դրամ գումարի չափով վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսավորմանը:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և Symbiotics S.A. շվեյցարական ներդրումային ընկերության կառավարման ներքո գտնվող Global Impact Investments Sàrl Լյուքսեմբուրգի Մեծ Դքսության ընկերության միջև կնքվեց 5.0 միլիոն ԱՄՆ դոլարի երկարաժամկետ ստորադաս փոխառության պայմանագիր: «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկի միջև կնքվեց 5.0 միլիոն Եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկություններում էներգաարդյունավետ ծրագրերի իրականացմանը: «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և Proparco Ֆրանսիայի զարգացման գործակալության միջև կնքվեց 10.0 միլիոն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր, որով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսավորմանն ու վերականգնվող էներգիայի և էներգաարդյունավետ կանաչ ծրագրերի իրականացմանը:

2021թ. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի Կանոնադրական կապիտալը համալրվել է 696,404,800 հազ. դրամով, որի արդյունքում կանոնադրական կապիտալը 31.12.2021թ. դրությամբ կազմել է 26,652,068,000 դրամ:

Բանկին տրված լիցենզիաները և արտոնագրերն անժամկետ են:

1.8. Բանկի ռազմավարությունը

Բանկի ռազմավարական թիրախը՝ որպես ունիվերսալ կառույց շարունակական զարգացման ապահովումն է՝ մատուցելով հաճախորդներին միջազգային չափանիշներին համապատասխան բանկային ծառայություններ, ապահովելով Բանկի հաճախորդների եւ բաժնետերերի շահերի պաշտպանվածությունը:

Նախատեսելով զարգացման բոլոր ոլորտների թե՛ քանակական, թե՛ որակական աճ, շարունակվելու է մեծ ուշադրություն դարձվել ռիսկերի կառավարման համակարգի, ներքին հսկողության համակարգի, ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի, կորպորատիվ կառավարման արժեքների զարգացմանը, բանկային ծառայությունների մատուցման տեխնոլոգիաների կատարելագործմանը, միջազգային գործառնությունների, ինչպես նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ համագործակցության ընդլայնմանը:

Բանկի ռազմավարության հիմնական խնդիրները բխում են բանկի ֆինանսական քաղաքականության գլխավոր խնդիրներից՝ պահպանել եւ ավելացնել բանկի ընդհանուր կապիտալը, ապահովել բանկի կայուն իրացվելիությունը, արդյունավետ կառավարելով բանկի ֆինանսական միջոցները, ապահովել եկամուտների այնպիսի մակարդակ, որը թույլ կտա ոչ միայն փոխհատուցել անհրաժեշտ ծախսերը, այլ նաև ձեռավորել բավարար պահուստներ՝ լուծելով բանկի կապիտալիզացիայի խնդիրները:

Բանկն իր առաքելությունը տեսնում է որպես միջազգային չափանիշներով ռիսկերի կառավարման գործուն համակարգով, առաջընթաց տեխնոլոգիաներով զարգացող,

օրինապաշտ, թափանցիկ կառույցի զարգացում, որը իր գործունեությամբ նպաստում է ոչ միայն ՀՀ բանկային համակարգի կայունությանը, այլև երկրի տնտեսության զարգացմանը:

1.9. Բանկի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի փաստացի համալրված կանոնադրական հիմնադրամի չափը կազմում է 26,652,068,000 ՀՀ դրամ, որը ներառում է 1,950,295 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով եւ 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի հայտարարած տեղաբաշխման ենթակա սովորական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 2,000,000 (երկու միլիոն) սովորական բաժնետոմսեր՝ յուրաքանչյուրը 10,400 (տասը հազար չորս հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի հայտարարած տեղաբաշխման ենթակա արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 228,479 (երկու հարյուր քսանութ հազար չորս հարյուր յոթանասունինը) հատ հաստատագրված շահութաբաժնով արտոնյալ բաժնետոմսեր՝ յուրաքանչյուրը 15,000 (տասնհինգ հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, յուրաքանչյուրի լուծարային արժեքը անվանական արժեքի չափով, յուրաքանչյուրի համար դրա անվանական արժեքի նկատմամբ տարեկան 14 (տասնչորս) տոկոս վճարվող շահութաբաժնի չափով:

30.06.2022թ. դրությամբ բաժնետերերի կողմից վճարված է կանոնադրական կապիտալի 100%-ը:

30.06.2022թ. դրությամբ Բանկի սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերի քանակը կազմում է 5,777 բաժնետեր:

1.10. Բանկի բիզնեսի նկարագիրը (մատուցված ծառայությունները)

Համաձայն Բանկի կանոնադրության.

Բանկը կարող է իրականացնել ՀՀ օրենքներով եւ այլ իրավական ակտերով սահմանված բոլոր ֆինանսական գործառնությունները:

31.12.21թ. դրությամբ Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային 14 բանկերում:

Բանկն անդամակցում է հետևյալ միջազգային արագ դրամական փոխանցումների համակարգերին՝ «MoneyGram», «Ria Money Transfers», «IntelExpress», «Unistream», «Golden Money Transfer» և «MoneyTun» համակարգերով՝ իր հաճախորդին տալով ընտրության լայն հնարավորություն:

1.11. Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը ներկայացվում է Հավելված 4-ում.

Ծրագրային ազդագրի նեկայացման պահի դրությամբ Բանկն ունի 53 մասնաճյուղ, որոնցից 52-ը՝ ՀՀ տարածքում և 1-ը՝ ԼՂՀ-ում՝ Ստեփանակերտ քաղաքում:

1.12. Բանկի տրամադրության տակ եղած ակտիվների համարժեքությունը և պիտանելիությունը.

№	Ցուցանիշի անվանումը	30.06.2022*	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
1	Ակտիվներ, այդ թվում՝	378,054,128	359,864,111	320,789,927	280,682,526
2	Եկամտաբեր ակտիվներ	301,336,447	281,025,373	291,071,716	254,156,572
3	Հաճախորդներին տրված վարկեր	241,563,589	220,889,139	193,337,215	176,106,613
4	Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,754,993	9,497,133	13,755,753	11,919,061
5	Ներդրումային արժեթղթեր	42,879,773	42,807,297	44,217,042	25,027,524
6	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	61,799,297	63,399,890	42,572,757	44,050,205
7	Կանխիկ դրամական միջոցներ	14,784,088	15,508,072	13,003,189	14,566,281
8	Աճանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	6,681	5,053	16,538	7,522
9	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	8,909,068	7,826,751	10,175,600	6,222,111
10	Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը (%)	79.71%	78.09%	90.74%	90.55%

* Աուդիտ չանցած

Արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Բանկի հրապարակվող հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում (Ծանոթագրություն 16 Հաճախորդներին տրված վարկեր):

2. Բանկին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

2.1. Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Ընդ որում ռիսկերին արձագանքման փուլն իրականացվում է ռիսկից խուսափման, ռիսկի նվազեցման, ռիսկի ընդունման կամ ռիսկի փոխանցման տարբերակներով:

Համաձայն «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկերի տեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- շուկայական ռիսկ
 - ✓ տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
 - ✓ արտարժույթային ռիսկ,
 - ✓ գնային ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ,
- Հեղինակության ռիսկ,
- Վարակի ռիսկ,
- Ռազմավարական ռիսկ,
- Օրենսդրական, նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկ,
- Երկրի ընդհանուր և տնտեսական միջավայրի ռիսկ:

Բանկին առնչվող ռիսկերի վերաբերյալ առավել մանրամասն ներկայացված է սույն Ծրագրային ազդագրի Բաժին 3-ի («Պարտատոմսեր թողարկողի մասին տեղեկատվություն») 2-րդ կետում («Ռիսկային գործոններ»):

2.2. Պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, ուստի ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ կապված և Ծրագրային ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը: Անհրաժեշտ է, այնուամենայնիվ, հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ Ծրագրային ազդագրում ներկայացված հնարավոր ռիսկերի ցանկը սպառիչ չէ, և հավանական է նաև անկանխատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը, և հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս պետք է լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով և սպասումներով:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ ինչպես Բանկի վիճակի, այնպես էլ շուկայում առկա իրավիճակի վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով շուկայում պարտատոմսերի շրջանառելիության՝ իրացվելիության անկմանը: Բանկի կողմից որպես առավել էական ռիսկեր դիտարկվում են.

ա) Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով, որի արդյունքում, պարտատոմսերը կարող են կորցնել իրենց գրավչությունը՝ հանգեցնելով դրանց գնի անկմանը: Ներդրողը կարող է շուկայական տվյալ իրավիճակում առկա պարտատոմսերի ցածր իրացվելիության պատճառով հնարավորություն չունենալ վաճառելու պարտատոմսերը առանց էական կորուստների կամ ընդհանրապես հնարավորություն չունենալ դրանք վաճառելու:

բ) Արտարժուրային ռիսկը, որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, որոնք կարող են էապես ազդել ինչպես Բանկի, այնպես էլ արժեթղթերի շուկայի վրա: Առաջին տրանշի պարտատոմսերը գնանշվելու և վճարվելու են ԱՄՆ դոլարով, իսկ երկրորդ տրանշի պարտատոմսերը՝ ՀՀ դրամով, ուստի, այն ներդրողների համար, որոնց ֆինանսական հոսքերն այլ արժույթով են, տվյալ պարտատոմսերը պարունակում են զգալի արտարժուրային ռիսկեր:

գ) Տոկոսադրույքի ռիսկը, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության, ինչը որպես այլընտրանքային ներդրման ուղղություն, անուղղակիորեն ազդում է պարտատոմսերի գների վրա:

դ) Բանկի հեղինակության ռիսկը, որը անմիջական ազդեցություն ունի պարտատոմսերի գրավչության և գնի վրա:

ե) Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը:

զ) Վարկանիշի փոփոխության ռիսկ: Այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսի գինը սովորաբար ուղղակի կախվածության մեջ է գտնվում Թողարկողի վարկային ռիսկը նկարագրող վարկանիշից/վարկանիշներից: Վարկանիշի իջեցման արդյունքում սովորաբար պարտատոմսի գինն ընկնում է կամ նույն է, որ պարտատոմսի եկամտաբերության աճի վերաբերյալ սպասումներ են ձևավորվում:

3. Բանկի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված հեռանկարային զարգացման ծրագրերի՝ դրանցում սահմանված նպատակների, սկզբունքների, գործունեության հիմնական ուղղությունների և խնդիրների լուծման ուղիների:

Բանկի՝ որպես կայացած և հեռանկարային ֆինանսական կառույցի, գնահատականը պետք է համարել նաև ISO/IEC 27001:2005 (Տեղեկատվության անվտանգության կառավարման համակարգ) հավաստագրի ստացման փաստը, որը մեծ հեռանկարներ է բացում բանկի միջազգային ճանաչման, միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ համագործակցության էլ ավելի խորացման և բանկի հետագա զարգացման տեսանկյունից:

Բանկի ֆինանսական վիճակի 2019-2022թթ. փոփոխության միտումները ներկայացված են սույն ամփոփաթեթի 1-ին կետի 1.12 ենթակետում և 9-րդ կետում:

Նախատեսելով զարգացման բոլոր ոլորտների թե՛ քանակական, թե՛ որակական աճ, շարունակվելու է մեծ ուշադրություն դարձվել ռիսկերի կառավարման համակարգի, ներքին հսկողության համակարգի, ՓԼ/ԱՖ դեմ պայքարի, կորպորատիվ կառավարման արժեքների զարգացմանը, բանկային ծառայությունների մատուցման տեխնոլոգիաների կատարելագործմանը, միջազգային գործառնությունների, ինչպես նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ համագործակցության ընդլայնմանը:

Հիմնական ցուցանիշների գծով 2022թ. ընթացքում՝ (մինչև Ազդագրի գրանցման ներկայացման օրը) Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություն տեղի չի ունեցել և Բանկը պահպանում է ակտիվների և այլ հիմնական ցուցանիշների աճի միտումները:

Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաներն ուժի մեջ են, դատական հայցեր, որոնք էական ազդեցություն են ունեցել կամ ունենալու Բանկի ֆինանսական վիճակի և շահութաբերության վրա առկա չեն, կազմակերպական էական փոփոխություններ չեն սպասվում:

4. Բանկի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ

Բանկի 2018թ.-ի աուդիտն իրականացրել է «Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ-ն, որի գտնվելու վայրը և կապի միջոցներն են.

«Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ
Գործադիր տնօրեն՝ Արփինե Ղևոնդյան
ՀՀ, ք. Երևան 0002, Ամիրյան 4/6, հեռ. +37410526520, www.deloitte.com:

Բանկի 2019թ., 2020թ.-ի և 2021թ.-ի գործունեության աուդիտն իրականացրել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն, որի գտնվելու վայրը և կապի միջոցներն են.

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ
Տնօրեն/բաժնետեր՝ Արմեն Հովհաննիսյան
ՀՀ, ք. Երևան 0015, Գ. Լուսավորիչ փ. 9, «Երևան պլազա» բիզնես-կենտրոն, հեռ. +374(10) 50-09-64, www.grantthornton.am:

5. Բանկի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը

5.1. Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները.

- Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները.
- Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով), որը Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է,
 - Բանկի խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ), որն ընտրվում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում,
 - Բանկի գործադիր տնօրենը, որն ի պաշտոնե վարչության նախագահն է,
 - Բանկի վարչությունը (այսուհետ՝ Վարչություն):

Բանկի խորհուրդը կազմված է վեց անդամներից.

№	անունը, ազգանունը	գրադեցրած պաշտոնը	փորձառությունը
1	Սարիբեկ Սուքիասյան	Խորհրդի նախագահ	31 տարի
2	Ռուբեն Հայրապետյան	Խորհրդի անդամ, Խորհրդի նախագահի տեղակալ	20 տարի
3	Լուիզա Պետրոսյան	Խորհրդի անդամ, խորհրդի քարտուղար	17 տարի
4	Արամ Մելիքյան	Խորհրդի անդամ	34 տարի
5	Պեր Տիշեր	Խորհրդի անդամ	32 տարի
6	Հրանտ Սուվարյան	Խորհրդի անդամ	41 տարի

Բանկի վարչությունը կազմված է 9 անդամներից.

№	անունը, ազգանունը	գրադեցրած պաշտոնը	փորձառությունը
1	Արամ Խաչատրյան	Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն	16 տարի
2	Ռուբեն Բադալյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի գործառնական գծով տեղակալ	19 տարի
3	Օնիկ Զիչյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով տեղակալ	20 տարի
4	Արտակ Առաքելյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ-գանձապետ	17 տարի
5	Աստղիկ Մանրիկյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործադիր տնօրենի միջազգային և զարգացման գծով տեղակալ	16 տարի
6	Արփիինե Փիլոսյան	Վարչության նախագահի տեղակալ, Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ	15 տարի
7	Միքայել Պողոսյան	Վարչության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ	35 տարի
8	Հայկ Ավետիսյան	Վարչության անդամ, Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ	17 տարի
9	Վրեժ Ջհանգիրյան	Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ	15 տարի

5.2. Բանկի աշխատակիցները.

Բանկի աշխատակիցների ընդհանուր թիվը 30.06.2022թ. դրությամբ կազմում է 902 աշխատակից:

5.3. Բանկի խոշոր բաժնետերերը.

№	ազգանունը, անունը, հայրանունը	մասնակցությունը սովորական բաժնետոմսերում	մասնակցությունը արտոնյալ բաժնետոմսերում
1	Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	31.89%	49.91%
2	Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	15.47%	23.55%
3	Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.32%	18.84%

6. Բանկի թողարկված արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ

<<ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ>> ԲԲԸ-ի կողմից մինչ այժմ թողարկվել և տեղաբաշխվել է 1,950,295 (մեկ միլիոն ինը հարյուր հիսուն հազար երկու հարյուր իննսունհինգ) հատ հասարակ բաժնետոմս յուրաքանչյուրը 10,400 (տասը հազար չորս հարյուր) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, որոնք էլ ձևավորում են բանկի կանոնադրական կապիտալը: Թողարկված հասարակ բաժնետոմսերը շրջանառվում են <<Հայաստանի ֆոնդային բորսա>> ԲԲԸ-ում և ցուցակված են B ցուցակում:

Բանկի կողմից նախկինում թողարկված պարտատոմսերի վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են ստորև.

ISIN	Արժույթ	Թողարկման Ծավալ	Թողարկման ամսաթիվ	Մարման ամսաթիվ	Արժեկտր. էկամտ.	Շուկա ստեղծող	Բորսայի ցուցակ
AMHEZBB22ER6	AMD	100,000,000	29/09/2017	29/12/2019	12.00%	ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ ԲԲԸ	Cbond
AMHEZBB23ER4	USD	2,000,000	29/09/2017	29/12/2019	5.75%	ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ ԲԲԸ	Bbond
AMHEZBB24ER2	USD	2,000,000	25/04/2018	25/07/2020	5.00%	ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ ԲԲԸ	Bbond
AMHEZBB25ER9	USD	2,100,000	29/01/2019	29/01/2022	5.25%	ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ ԲԲԸ	Bbond
AMHEZBB26ER7	USD	3,000,000	03/05/2019	03/05/2022	5.50%	ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ	Bbond
AMHEZBB27ER5	AMD	1,000,000,000	03/05/2019	03/05/2022	10.25%	ԱՐՄՍՎԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ	Bbond
AMHEZBB28ER3	AMD	1,500,000,000	03/09/2020	03/09/2023	9.75%	ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ ՓԲԸ	Bbond
AMHEZBB29ER1	USD	2,200,000	03/09/2020	03/09/2023	5.00%	ԱՐԴՇԻՆԲԱՆԿ ՓԲԸ	Bbond
AMHEZBB2AER9	AMD	1,500,000,000	04/05/2022	04/05/2025	10.50%	ԱՅ ԴԻ ԲԱՆԿ ՓԲԸ	Bbond
AMHEZBB2BER7	USD	5,000,000	04/05/2022	04/05/2025	5.25%	ԱՅ ԴԻ ԲԱՆԿ ՓԲԸ	Bbond

7. Առաջարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ հիմնական տվյալները.

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական, ոչ փաստաթղթային, արժեկտրոնային, միջնաժամկետ պարտատոմսեր են և կարող են տեղաբաշխվեն մեկից ավելի տրանշով:

Թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում և մարվում են՝ ԱՄՆ դոլարով թողարկվածները՝ ԱՄՆ դոլարով, ՀՀ դրամով թողարկվածները՝ ՀՀ դրամով: ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարումը կատարվում է ԱՄՆ դոլարով, իսկ ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերինը՝ ՀՀ դրամով:

Արժեթղթի տեսակը՝	Անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	150,000 (մեկ հարյուր հիսուն հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով, 300,000 (երեք հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝	15,000,000 (տասնհինգ միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 3,000,000,000 (երեք միլիարդ) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման ծավալը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման քանակը՝	Համապատասխան յուրաքանչյուր տրանշի ծավալի և անվանական արժեքի
Արժեկտրոնը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեկտրոնների ճարման հաճախականությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Տեղաբաշխման ձևը՝	Չերաշխավորված

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.aeb.am տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Պարտատոմսերի վերջին տրանշի տեղաբաշխումն ավարտվում է ոչ ուշ, քան ՀՀ ԿԲ կողմից պարտատոմսերի Ծրագրային ազդագիրը հաստատելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

Միջոցների օգտագործման նախատեսվող ուղիները՝ Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված միջոցները հիմնականում ուղղվելու են փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորմանը, սպառողական վարկերի տրամադրմանը:

Նպատակը՝ Բանկն այս թողարկմամբ նպատակ ունի հասնելու հաշվեկշռի պասիվային մասի կառավարման արդյունավետության բարձրացմանը, հնարավոր ավանդատուների բազայի ընդլայնմանը և տարատեսականացմանը (դիվերսիֆիկացիա):

8. Պարտատոմսերի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համառոտ նկարագիրը

Թողարկողի պարտատոմսերի բաժանորդագրություն չի իրականացվելու:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը ենթակա է որոշման Բանկի վարչության կողմից: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն համապատասխան պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտը, պատշաճ կերպով ներկայացնեն Բանկ և կատարեն համապատասխան վճարում, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելը: Պարտատոմսերը տեղաբաշխումից հետո նախատեսվում են ցուցակվել <<Հայաստանի ֆոնդային բորսա>> ԲԲԸ-ում և ունենալ շուկա ստեղծող:

9. Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

հազ. դրամ

№	Ցուցանիշի անվանումը	30.06.2022**	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	2,857,231	2,956,439	4,796,542	3,326,043
	Սեփական կապիտալի միջին մեծություն*	45,146,760	43,230,620	42,356,590	37,906,345
	Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	6.33%	6.84%	11.32%	8.77%
	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	2,857,231	2,956,439	4,796,542	3,326,043
	Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն*	372,723,619	337,640,804	301,919,058	249,321,706
	Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	0.77%	0.88%	1.59%	1.33%
	Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	2,857,231	2,956,439	4,796,542	3,326,043
	Գործառնական եկամուտ	9,232,730	16,229,746	18,743,905	14,307,359
	Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	30.95%	18.22%	25.59%	23.25%
	Գործառնական եկամուտ	9,232,730	16,229,746	18,743,905	14,307,359
	Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն*	372,723,619	337,640,804	301,919,058	249,321,706
	Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	2.48%	4.81%	6.21%	5.74%
	Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	372,723,619	337,640,804	301,919,058	249,321,706
	Սեփական կապիտալի միջին մեծություն*	45,146,760	43,230,620	42,356,590	37,906,345
	Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	8.26	7.81	7.13	6.58
	Զուտ տոկոսային եկամուտ	6,032,347	11,730,780	12,800,801	10,308,775
	Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	298,714,128	267,437,814	275,488,690	225,288,159
	Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)	2.02%	4.39%	4.65%	4.58%
	Տոկոսային եկամուտ	15,350,454	27,099,448	25,846,673	21,254,908
	Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն*	298,714,128	267,437,814	275,488,690	225,288,159
	Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն	5.14%	10.13%	9.38%	9.43%
	Տոկոսային ծախսեր	9,318,107	15,368,668	13,045,872	10,946,133
	Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր*	322,877,820	290,684,518	254,283,672	207,969,256
	Ծախսատարություն այն	2.89%	5.29%	5.13%	5.26%

պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր					
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	2,857,231	2,956,439	4,796,542	3,326,043	
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	1,932,071	1,894,937	1,881,995	1,852,533	
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	1.48	1.56	2.55	1.72	
Սպրեդ	2.25%	4.85%	5.32%	5.30%	

*միջին եռամսյակային

**աուդիտ չանցած

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են հավելված 5-ում:

Ծրագրային ազդագրում կատարված փոփոխությունները

1. Թարմացվել են ծրագրային ազդագրի 4-րդ բաժնի 2-րդ կետում ներկայացված բանկի հիմնական գործունեությունից ստացված եկամուտների կառուցվածքը նկարագրող աղյուսակների տվյալները.

(հազ. դրամ)

Տոկոսային եկամուտ		31.12.2019	Տեսակարար կշիռը (%)	31.12.2020	Տեսակարար կշիռը (%)	31.12.2021	Տեսակարար կշիռը (%)	30.06.2022*	Տեսակարար կշիռը (%)
1	Վարկեր հաճախորդներին	18,012,099	84.74	21,807,134	84.37	22,335,758	82.42	12,857,784	83.76
2	Պարտքային արժեթղթեր	2,170,925	10.21	2,923,877	11.31	3,351,656	12.37	1,756,719	11.44
3	Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	649,259	3.05	661,459	2.56	731,109	2.70	334,742	2.18
4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	385,058	1.81	416,610	1.61	590,228	2.18	359,390	2.34
5	Այլ տոկոսային եկամուտ	37,593	0.18	37,593	0.15	90,697	0.33	41,819	0.27
Ընդամենը		21,254,934	100	25,846,673	100	27,099,448	100	15,350,454	100

*Աուդիտ չանցած

(հազ. դրամ)

Ոչ տոկոսային եկամուտ		31.12.2019	Տեսակարար կշիռը (%)	31.12.2020	Տեսակարար կշիռը (%)	31.12.2021	Տեսակարար կշիռը (%)	30.06.2022*	Տեսակարար կշիռը (%)
1	Կոմիսիոն եկամուտներ	2,483,631	49.82	2,565,617	37.87	3,274,558	58.32	1,862,908	47.82
2	Զուտ (վնաս)/օգուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և պարտավորություններից	676,385	13.57	-719,133	-10.62	484,429	8.62	379,081	9.73
3	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից	765,247	15.35	2,220,188	32.77	129,895	2.31	21,061	0.54
4	Արտարժույթային գուտ եկամուտ	758,011	15.20	2,337,878	34.51	1,205,009	21.43	1,378,491	35.39
5	Ստացված տույժեր և տուգանքներ	187,479	3.76	261,264	3.86	355,087	6.32	138,357	3.55
6	Թանկարժեք մետաղների վաճառքից և վերագնահատումից օգուտ	23,746	0.48	10,339	0.15	-	-	-	-
7	Այլ եկամուտներ	90,930	1.82	98,355	1.45	173,553	3	115,585	2.97
Ընդամենը		4,985,429	100	6,774,508	100	5,622,513	100	3,895,483	100

*Աուդիտ չանցած

2. Թարմացվել են ծրագրային ազդագրի 6-րդ բաժնում ներկայացված Բանկի ակտիվապասիվային հիմնական ցուցանիշները և շահույթը նկարագրող աղյուսակի տվյալները.

(հազ. դրամ)

Միջոցների ներգրավում	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	30.06.2022*
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	117,546,505	153,825,485	165,658,474	179,394,290
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	113,366,878	112,495,412	135,948,859	139,013,297
Ստորադաս փոխառություն	719,787	1,311,068	3,605,469	4,070,384
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,452,356	6,185,733	6,107,897	5,023,915

(հազ. դրամ)

Միջոցների տեղաբաշխում	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	30.06.2022*
Հաճախորդներին տրված վարկեր	176,106,613	193,337,215	220,889,139	241,563,589
Ներդրումային արժեթղթեր	25,506,921	44,217,042	42,812,350	42,886,454

(հազ. դրամ)

	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021	30.06.2022*
Տարվա շահույթ	3,326,043	4,796,542	2,956,439	1,779,583

* Աուդիտ չանցած

3. Թարմացվել են ծրագրային ազդագրի 10-րդ բաժնի 3-րդ կետում ներկայացված Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները ներկայացնող աղյուսակի տվյալները.

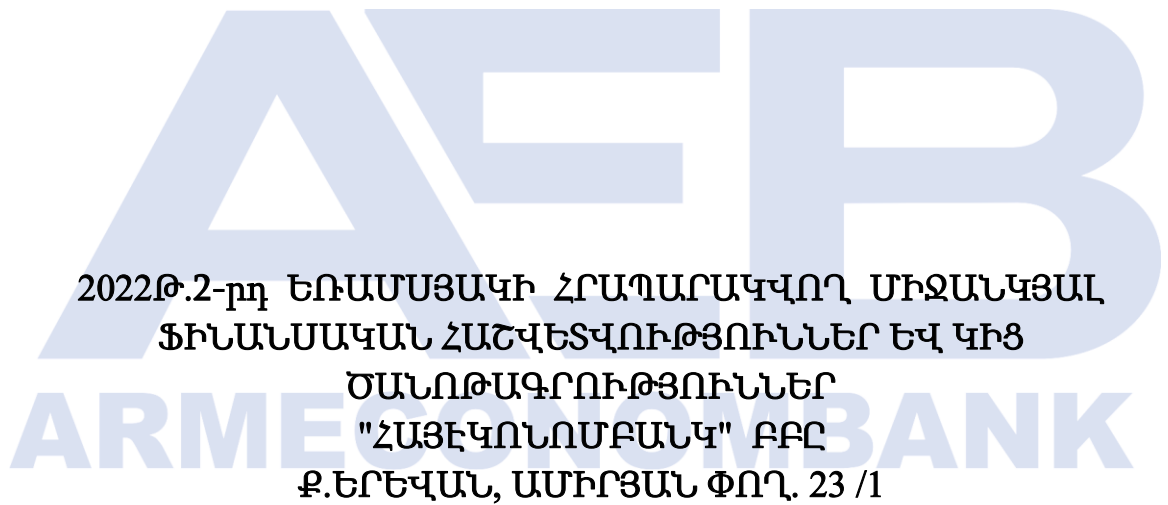
(հազ. դրամ)

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ		31.12.2020	31.12.2021	30.06.2022*
1	Ընդհանուր ակտիվներ	320,789,927	359,864,111	378,054,128
2	Ընդհանուր պարտավորություններ	279,194,308	316,619,088	332,504,452
3	Սեփական կապիտալ	41,595,619	43,245,023	45,549,676
4	Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	6,064,552	3,736,587	2,324,984
5	Զուտ տոկոսային եկամուտ (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախս)	12,800,801	11,730,780	6,032,347

* Աուդիտ չանցած

4. Ծրագրային ազդագրի լրացմանը կից ներկայացվում են Բանկի 2021թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը՝ աուդիտորական եզրակացությամբ, ինչպես նաև 2022թ. 1-ին և 2-րդ եռամսյակների միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարկանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 30 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.06.2022թ. դրությամբ կազմում է 26,652,068 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,950,295 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	31.89%
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	15.47%
Սուբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.32%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս"՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի

պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական

արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց

շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները

վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում:

Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

- վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը,
- արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված զեղչերը,
- վարձակալի կողմից իրականացված՝ գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
- ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ

կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը զեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՅՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՅՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ սոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ" ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տարեկան տոկոսադրույք ը (%)
--	-------------------------------------

Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՄ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,

- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր զրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում

վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՄ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
30 Հունիս 2022թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	61,799,297	63,399,890
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	7,754,993	9,497,133
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	8,909,068	7,826,751
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	6,681	5,053
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	688,933	801,359
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	241,563,589	220,889,139
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	4,528,286	4,338,411
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	37,662,554	37,667,527
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		941,276	1,020,543
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,556,993	10,725,710
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	688,161	693,383
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,711,337	1,968,567
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,242,517	1,030,202
	Ընդամենը ակտիվներ		378,054,128	359,864,111
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	54,193,376	53,677,620
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	63,216,156	55,584,125
2.3	Հետգնման պայմանագրեր	22.2	27,914,671	21,819,777
2.4	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	139,013,297	135,948,859
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	4,070,384	3,605,469
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		462,470	247,266
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	5,023,915	6,107,897
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	7,717	21,883
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	1,006,421	532,196
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	26,785	175,877
2.12	Պահուստներ	30	83,517	77,321
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,266,810	1,572,752
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	2,148,846	2,671,094
	Ընդամենը պարտավորություններ		332,504,452	316,619,088
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	26,652,068	26,107,555
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		745,223	289,718
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,663,000	3,481,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(984,006)	(361,148)
3.3.3	Այլ պահուստներ		3,165,291	3,214,025
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		12,308,100	10,513,873
	Ընդամենը կապիտալ		45,549,676	43,245,023
	Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		378,054,128	359,864,111

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Հունիս 2022թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	7,925,065	15,350,454	6,722,747	13,265,469
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(4,899,521)	(9,318,107)	(3,850,114)	(7,389,434)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,025,543	6,032,347	2,872,633	5,876,035
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,010,055	1,862,908	814,089	1,496,678
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(356,569)	(695,100)	(273,199)	(501,689)
Մտացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		653,487	1,167,808	540,890	994,989
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	1,169,926	1,778,635	403,939	713,285
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	91,586	253,940	133,544	285,466
Գործառնական եկամուտներ		4,940,542	9,232,730	3,951,006	7,869,775
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	360,199	207,487	1,411,300	(228,913)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,200,381)	(4,175,902)	(1,757,033)	(3,504,768)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(775,376)	(1,546,743)	(818,874)	(1,604,574)
Գործառնական շահույթ		2,324,984	3,717,572	2,786,399	2,531,520
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		2,324,984	3,717,572	2,786,399	2,531,520
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(545,401)	(860,341)	(431,315)	(393,647)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,779,583	2,857,231	2,355,083	2,137,873

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Հունիս 2022թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(149,149)	(759,467)	(280,314)	366,398
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		(8,020)	(95)	(219,606)	(193,954)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		26,847	136,704	50,456	(65,952)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(130,322)	(622,858)	(449,463)	106,493
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1,649,261	2,234,373	1,905,621	2,244,366

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Ոռոդյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2022 թ. Հունիս 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
30 Հունիս 2022թ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող.23/1

Հազ. դրամ

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղիված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ	
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը								
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14	
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)										
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2021 (ստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	-	63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Վերահաշվարկված մնացորդը	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	-	63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	-	261,430	261,430
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	-	261,430	261,430
Զտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փախեռի)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	106,493	-	2,137,873	2,244,366	2,244,366	2,244,366
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(821,753)	(821,753)	(821,753)	(821,753)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	206,000	-	(64,495)	(141,505)	-	-	-
Մասնատուներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	206,000	-	-	(206,000)	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ կորպորատիվ ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(64,495)	64,495	-	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2021(չստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	42,562	3,255,320	10,103,507	43,279,662	43,279,662	

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)										
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2022(ստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,148)	3,214,025	10,513,873	43,245,023	43,245,023	
Վերահաշվարկված մնացորդը	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	-	361,148	3,214,025	10,513,873	43,245,023	43,245,023
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	544,512	544,512	455,506	-	-	-	-	1,000,018	1,000,018	1,000,018
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	544,512	544,512	455,506	-	-	-	-	1,000,018	1,000,018	1,000,018
Զտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	(622,858)	-	2,857,231	2,234,373	2,234,373	2,234,373
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(929,738)	(929,738)	(929,738)	(929,738)
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճարներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	182,000	-	(48,734)	(133,266)	-	-	-
Մասնատուներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	182,000	-	-	(182,000)	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ կորպորատիվ ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(48,734)	48,734	-	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2022 (չստուգված)	26,652,067	26,652,067	745,224	3,663,000	(984,006)	3,165,291	12,308,100	45,549,676	45,549,676	

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Հունիս 2022թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Մասնագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		2,857,231	2,137,873
<i>Ճշգրտումներ</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		860,341	393,647
Տնկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից օգուտ/(վնաս)		(207,487)	228,913
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		861,266	800,125
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(34,632)	(57,031)
Արտարժույթի փոխարկումից գուտ օգուտ		776,905	338,975
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		(329,844)	(205,329)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		12,100	117,552
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		4,795,880	3,754,725
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		(49,815)	3,713,460
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		(1,173,182)	2,641,553
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(34,209,483)	(10,503,827)
Այլ ակտիվներ		(236,473)	1,365,234
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		515,756	2,810,457
Հետգնման պայմանագրեր		(31,625)	(1,065,633)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		13,002,747	762,838
Այլ պարտավորություններ		491,570	(606,907)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		(16,894,625)	2,871,900
Վճարված շահութահարկ		(658,072)	(1,155,059)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ		(17,552,697)	1,716,841
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր նվազում (ավելացում)		490,116	3,885,029
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		20,815	(330,779)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(281,377)	(439,894)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		36,642	76,647
Ոչ նույնական ակտիվների ձեռքբերում		(63,853)	(192,247)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) գուտ դրամական միջոցներ		202,343	2,998,756
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		6,094,894	3,426,174
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		16,512,618	3,204,214
Ստորադաս փոխառությունից (մարումներ)/ մուտքեր		1,000,000	
Բաժնետոմսերի թողարկում		1,000,018	261,430
Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ավելացում (նվազում)		(659,134)	236,595
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		(1,000,018)	(263,264)
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(404,234)	(360,071)
Վճարված շահաբաժիններ		(448,984)	(450,765)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ		22,095,160	6,054,312
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(6,345,399)	(1,808,477)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ		(1,600,593)	8,961,431
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	63,399,890	42,572,757
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	61,799,297	51,534,188

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2022 թ. Հունիս 14

Մտերացրություն 3. "Ջուտ տոկոսային և նմանաից եկամուտներ"

Տնօրոջի և նմանաից եկամուտներ	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Տնօրոջի եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդույթների և վարկերից	155,317	334,742	191,623	382,284
Տնօրոջի եկամուտ հաճախորդներից ստանալիս և մեծաքանակությամբ վաճառվող ապրանքներից	6,668,084	12,857,784	5,559,424	10,927,424
Տնօրոջի եկամուտ սատարանի արժեթղթերից	887,626	1,756,719	814,088	1,659,993
Տնօրոջի եկամուտ "Ռեալ" պամանագրերից	192,647	359,390	131,185	248,582
Այլ տոկոսային եկամուտ	21,391	41,819	26,427	47,186
Շեղումներ	7,925,065	16,360,454	6,722,747	13,265,469
Տնօրոջի և նմանաից ծախսեր				
Տնօրոջի ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդույթների և վարկերի դիմաց	2,676,045	5,070,889	1,906,229	3,662,510
Տնօրոջի ծախսեր հաճախորդների ծամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,466,334	2,880,755	1,149,938	2,300,168
Տնօրոջի ծախսեր "Ռեալ" պամանագրերի դիմաց	528,750	943,134	607,881	1,070,191
Տնօրոջի ծախսեր ստորագրած մեծաքանակությամբ վաճառվող ապրանքներից	92,691	162,414	23,336	46,586
Տնօրոջի ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	88,453	176,131	109,410	216,480
Տնօրոջի ծախսեր մեծաքանակությամբ պամանագրերի դիմաց	33,473	70,777	43,808	83,915
Տնօրոջի ծախսեր անհատական գործիքներից ռեզիդենտ բանկերի գծով	13,596	13,596		
Այլ տոկոսային ծախսեր	179	411	9,512	9,584
Շեղումներ	4,899,521	9,318,107	3,850,114	7,389,434
Ջուտ տոկոսային և նմանաից եկամուտ	3,025,544	6,032,347	2,872,633	5,876,035

Մտերացրություն 4. "Կամբիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Կամբիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Վճարված արժեթղթերի գործարարական արժեքից	149,430	240,318	77,762	124,619
Հաշվառված արժեթղթերից	738,335	1,373,539	616,545	1,152,970
Երաշխիքներից, հոմարագրերով, ակրեդիտիվներով գործարարություններից, համապատասխան կառավարման գործարարություններից	36,352	75,689	31,210	64,013
Արտաժողով և արժեթղթերով գործարարություններից	3,641	5,101	2,181	2,979
Վճարված բառարկայի ստանալուց	41,075	80,599	35,276	71,508
Այլ կամբիսիոն վճարներ	41,222	87,662	51,115	80,499
Շեղումներ	1,010,055	1,862,908	814,089	1,496,676
Կամբիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թրջակա և այլ հաշիվների դիմաց կամբիսիոն վճարներ	5,428	9,981	2,730	6,491
Վճարված բառարկայի գործարարական արժեքի գծով վճարներ	214,887	425,753	179,471	327,616
Երաշխիքներից, հոմարագրերով, ակրեդիտիվներով գործարարություններից, համապատասխան կառավարման գործարարություններից	12,488	25,942	16,373	32,716
Արտաժողով և արժեթղթերով գործարարություններից	59,876	113,984	22,673	38,925
Այլ կամբիսիոն վճարներ	63,890	119,440	51,952	95,941
Շեղումներ	356,569	695,100	273,199	501,689
Մտածված օտար կամբիսիոն և այլ վճարներ	653,486	1,167,808	540,890	994,989

Մտերացրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեքի մեծացումը օտար կամբիսիոն և այլ թվում	11,526	49,237	18,117	34,299
բաժնետնային				
սատարանի արժեթղթերից	11,526	49,237	18,117	34,299
-անանգամներ				
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի վաղեմությունից զուտ եկամուտ	390,562	329,844	(103,946)	205,329
Շեղումներ	402,088	379,081	(85,829)	239,628
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների արժեքի վաճառքից զուտ եկամուտ, այլ թվում՝	34,817	68,646	96,546	151,003
սատարանի արժեթղթերից	34,817	68,646	96,546	151,003
անանգամներ	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներ	(33,221)	(47,585)	(5,995)	(14,304)
Շեղումներ	1,596	21,061	90,551	136,699
Արտաժողովի գործարարություններից				
Արտաժողովի արժեքի մեծացումը օտար կամբիսիոն	1,532,209	2,155,396	407,294	675,934
Արտաժողովի վնասվածքները օտար կամբիսիոն	(765,971)	(776,905)	(8,077)	(338,976)
Շեղումներ	766,238	1,378,491	399,217	336,958
Ջուտ եկամուտ անտրադիտ գործարարություններից	1,199,922	1,776,633	409,899	713,285

Մանրագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Այլ գործառնական եկամուտ	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Եկամուտներ ստացված տուժենից և տուժանքներից	68,104	139,357	106,996	198,809
Հիմնական միջոցների և ոչ կործակյալ ակտիվների օտարումից ստացված գուտ	1,440	34,633	10,663	57,031
Այլ եկամուտներ*	22,047	80,952	15,885	29,626
Ընդամենը	91,591	253,942	133,544	285,466

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են բազմաթիվ, չեկային և ավանդային գործիքների, սերիկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Մանրագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Մանրագրություն 13)	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Այլ գրքական մնացորդ	41,812	32,803	22,940	30,723
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(5,612)	3,397	(2,639)	479
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	36,200	36,200	31,202	31,202
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների եկամտամբ պահանջների գծով(Մանրագրություն 14)	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Այլ գրքական մնացորդ	152,720	166,964	164,239	385,370
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	18,271	4,027	(10,688)	(101,758)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	170,991	170,991	153,551	283,612
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխտույժությունների գծով(Մանրագրություն 16)	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Այլ գրքական մնացորդ	3,760,642	3,375,551	3,426,782	3,377,493
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(352,965)	(175,611)	(1,143,290)	347,585
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	423,150	771,241	95,096	129,558
Պահուստի օգտագործում	(129,216)	(269,569)	(519,281)	(803,472)
Վերջնական մնացորդ	3,701,612	3,701,612	3,051,464	3,051,464
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Այլ գրքական մնացորդ	238,073	228,409	217,045	437,927
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(9,780)	(116)	(291,601)	(236,529)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	228,293	228,293	201,398	201,398
Այլ ակտիվների գծով (Մանրագրություն 21)	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Այլ գրքական մնացորդ	8,398	8,648	15,585	12,925
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	1,584	(30,517)	(1,547)	1,113
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	56	31,922		
Պահուստի օգտագործում		(15)		
Վերջնական մնացորդ	10,038	10,038	14,038	14,038
Ամբողջացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Այլ գրքական մնացորդ	277,530	278,316	205,298	53,143
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(14,077)	(14,863)	62,398	214,553
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	263,453	263,453	267,696	267,696
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով(Մանրագրություն 30)	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Այլ գրքական մնացորդ	81,137	77,321	62,351	54,637
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	2,380	6,196	(23,963)	3,170
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	83,517	83,517	57,807	57,807
Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստներին	(360,199)	(207,487)	(1,411,300)	228,913

Մանրագրություն 8. "Շնչհանուր վարչական ծախսեր"

Շնչհանուր վարչական ծախսեր	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Մոխիր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,458,878	2,778,688	1,207,678	2,438,431
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	519	534	456	456
Գործուժան ծախսեր	10,974	17,049	1,192	3,443
Վարձակալության գծով ծախսեր	-	-	2,701	5,404
Ապահովագրության ծախսեր	37,501	74,294	37,986	75,388
Բանկի ստորաժողովումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	140,780	295,405	110,584	200,784
Բանկի շեքերի տեսեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	176,407	355,925	190,974	386,685
Աուդիտային և խորհրդակցական ծախսեր	5,489	6,158	10,758	24,185
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	30,033	60,463	28,534	55,912
Տրանսպորտային ծախսեր	47,400	94,691	42,238	76,414
Մոխիր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	99,443	191,328	80,968	159,907
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	92,795	189,275	38,994	69,081
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	-	-	-	-
Այլ վարչական ծախսեր	100,162	112,092	3,971	8,678
Ընդամենը	2,200,381	4,175,902	1,757,034	3,504,788

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	823	827	841	846
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ դրամ)	504	495	450	448

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	-	-	27	27
Ինկասացիան համար կատարված վճարումներ	86,250	172,500	86,250	172,500
Փոխառալի և ներկաառուցական ծախսեր	89,967	125,894	167,534	311,958
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	439,100	861,265	405,042	800,125
Ամանդների եռամսամյա հիմնադրամի հատկացումներ	55,535	114,462	48,294	96,804
Այլ ծախսեր	104,524	272,622	111,727	223,160
Ընդամենը	775,376	1,546,743	818,874	1,604,574

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը:

Մանրագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից գույտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Օտնոթագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Շահութահարկի գծով ծախս	Հազ. դրամ			
	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Ամբասիլ հարկի գծով ծախս	521,429	872,729	254,628	472,332
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	23,972	(12,388)	176,687	(78,686)
Ընդամենը	545,401	860,341	431,315	393,646

	01/04/2022-30/06/2022	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2022-30/06/2022	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/04/2021-30/06/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2021-30/06/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հատկումը	2,324,984		3,717,572		2,786,399		2,531,520	
Շահութահարկի դրույթաչափով	418,497	18%	669,163	18%	501,552	18%	455,674	18%
Չնվազեցվող ծախսեր	(9,197)	(0.00)	54,830	0.01	(69,822)	(0.03)	(119,307)	(0.05)
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	137,875	0.06	139,843	0.04	1,453	0.00	61,016	0.02
Այլ արտոնություններ	(1,774)	(0.00)	(3,495)	(0.00)	(1,868)	(0.00)	(3,736)	(0.00)
Շահութահարկի գծով ծախս	545,401	0.23	860,341	0.23	431,315	0.155	393,647	0.155

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	Հազ. դրամ			
	Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի դրույթամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի դրույթամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	529,113	(2,259)	136,704	663,558
Հաշվետված ծախսեր և այլ պատասխանատվություններ	217,341	58,546		275,887
Օգտագործման իրավունքի ձեռք բերում ակտիվներ	47,482	11,473		58,955
Ներդրումային արժեթղթեր	168,327	(2,348)	136,704	302,683
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,960	1,196		15,156
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,872	(1,346)		2,526
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով	78,131	(69,780)		8,351
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(704,990)	14,647	-	(690,343)
Հիմնական միջոցներ	(694,226)	12,049		(682,177)
Պայմանական պարտավորություններ	(10,764)	2,598		(8,166)
Ջուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(175,877)	12,388	136,704	(26,785)

Օտնոթագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	Հազ. դրամ			
	01/04/2022-30/06/2022	01/01/2022-30/06/2022	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	1,779,583	2,857,231	2,355,083	2,137,873
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահարժեքներ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	219,861	442,166	224,747	442,166
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերադրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	1,559,722	2,415,065	2,130,336	1,695,707
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,950,295	1,950,295	1,897,938	1,897,938
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.80	1.24	1.12	0.89

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Հազ. դրամ	
	30/06/2022	31/12/2021
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	14,784,088	14,481,483
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	44,834,914	47,685,081
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	28,726	29,322
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	2,187,769	1,236,807
Պահուստներ/IFRS/	(36,200)	(32,803)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	61,799,297	63,399,890

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	Հազ. դրամ	
	30/06/2022	31/12/2021
Շեղանկ հաշիվներ		
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	294,000	1,042,500
Պահուստներ/IFRS/	(3,222)	(11,916)
Շեղանկներ	290,778	1,030,584
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	97	76,217
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	564,772	
Հաշվեզրված տոկոսներ		
Շեղանկներ	564,869	76,217
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(17,428)	(3,378)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	547,441	1,103,423
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30/06/2022	31/12/2021
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում		
Վարկեր և ավանդներ	6,034,023	7,088,662
Այլ	611,763	849,558
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	281,842	471,568
Հաշվեզրված տոկոսներ	20,780	26,747
Շեղանկներ	6,948,408	8,436,535
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(31,635)	(42,825)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,916,773	8,393,710
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,754,992	9,497,133

**31.12.2021թ. և 30.06.2022թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում ներառված են "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 165.862 ԱՄՆ դոլար (համապատասխանաբար 79.637 և 82.500 հազ.դրամ) գումարով ապահովագրական դեպոզիտը:

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են Արմենիան Քարդ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

	30/06/2022	31/12/2021
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	9,027,774	7,935,596
Պահուստներ	(118,706)	(108,845)
Շեղանկներ	8,909,068	7,826,751

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	30/06/2022	31/12/2021
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոպ	6,681	5,053
Շեղանկներ	6,681	5,053

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	30/06/2022	31/12/2021
Վարկեր, այդ թվում՝	222,063,883	198,495,004
Հիմնադրամային	33,220,328	29,154,728
Վարկային քարտեր	21,971,991	24,664,422
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	1,229,327	1,105,264
Ընդամենը վարկեր	245,265,201	224,264,690
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,701,612)	(3,375,551)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	241,563,589	220,889,139

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/06/2022	31/12/2021
Պետական ձեռնարկություններ	125,824	13,895
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	121,625,513	108,572,486
խոշոր ձեռնարկություններ	70,353,395	60,732,821
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	51,272,118	47,839,665
այդ թվում բիզնես քարտեր	62,098	63,687
Տիպիկական անձինք, այդ թվում՝	100,679,219	95,609,490
սպառողական վարկեր	31,496,455	29,761,854
հիփոթեքային վարկեր	33,220,328	29,154,728
վարկային քարտեր	21,909,242	24,600,709
Անհատ ձեռնարկատերեր	21,605,318	18,963,555
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,229,327	1,105,264
Ընդամենը վարկեր	245,265,201	224,264,690
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,701,612)	(3,375,551)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	241,563,589	220,889,139

Հագ որամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տեսակարար դասերի (սեզոնային)	30/06/2022	31/12/2021
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	70,479,219	60,746,716
ՓՄՁ ոլորտ*, այդ թվում՝	69,324,106	64,078,259
գյուղատնտեսական ոլորտ	20,467,646	17,561,612
տնային տնտեսություններ	104,232,549	98,334,451
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,229,327	1,105,264
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	245,265,201	224,264,690
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,701,612)	(3,375,551)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	241,563,589	220,889,139

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հագ որամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	30/06/2022	31/12/2021
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	79,436,026	68,994,622
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	3,486,337	8,182,114
Ընդամենը	82,922,363	77,176,736
Վարկային ներդրումներ	245,265,201	224,264,690
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	33.81%	34.41%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	48,285,103	45,625,212
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	171.73%	169.15%
Ընդամենը	82,922,363	77,176,736

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	30/06/2022	քանակ
ADB/MSME	6,692,108	112
ADB/TFP/IBA	248,843	5
ADB/TFP/RCA	41,089	1
ADB/WESSD	3,069,100	178
BS/SME3	3,941,981	125
COVID-14	92	1
COVID-19/1/3	570,582	22
COVID-19/2/1	21,731	22
COVID-19/2/2	3,746,783	57
COVID-19/3	70,649	19
DEG/SME	824,900	46
EBRD/SMEC/Green	73,810	3
EBRD/TFP/IBA	5,022	1
EBRD/WiB	1,354,921	124
EIB/APEX	6,001,233	114
FINSCA/MSE	24,305	3
FMO/MSME/Green	1,087,265	29
FMO/MSME/Retail	2,343,100	89
GAF/ KfW /ENERGY	783,941	159
GAF/ KfW/ AGRO	1,201,892	96
GAF/GOV/SME	1,634	1
GAF/KfW/SME	14,050,310	1,254
GAF/KfW/SME/ENERGY	657,294	24
GLII/ME	13,173	2
GLS AI MFF/ME	876	3
INCOFINCVBA/MSE	2,532,889	97
Proparco/SME/Green	1,233,547	52
SICAV-SIF/ME1	2,024	3
Ընդամենը	50,595,094	2,642

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2021	քանակ
ADB/MSME	3,097,746	98
ADB/TFP/IBA/Ասիական Չարգացման Բանկ	94,915	6
ADB/TFP/RCA/Ասիական Չարգացման Բանկ	80,641	1
ADB/WESSD/Ասիական Չարգացման Բանկ	2,221,767	154
FMO/MSME/Green/	1,431,254	40
DEG/SME/ԴԵԳ	1,106,755	51
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ	1,788,090	158
EBRD/TFP/IBA	23,200	1
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էյ	38,084	3
FMO/MSME/Retail/	3,661,947	129
GAFF/ KfW /AGRO	702,808	72
GAFF/KfW/SME	9,337,514	992
GAFF/GOV/SME	2,318	1
GAFF/KfW/ENERGY	509,934	195
EIB/APEX	5,495,615	104
SICAV-SIF/ME1	6,189	5
BS/SME3	5,368,090	149
GLII/ME	20,349	6
GAFF/KfW/ConsumerENERGY	1,218,586	2,097
COVID 14	2,619	2
COVID 19/1/1	10,525	1
COVID 19/1/2	245,838	7
COVID 19/1/3	1,742,562	103
COVID 19/2/1	30,731	29
COVID 19/2/2	4,266,593	70
COVID 19/3	113,546	21
Ընդամենը	46,486,031	4,630

Հաճախորդներին տրված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստունների գծով պահուստները)	30/06/2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	22,247,619	14.78	23,691,377	14.78
Գյուղատնտեսություն	25,517,239	6.07	22,577,206	6.07
Շինարարություն	22,619,657	7.06	19,599,706	7.06
Տրանսպորտ և կապ	3,525,113	0.31	817,054	0.31
Առևտուր	42,702,777	17.05	39,884,282	17.05
Սպառողական	54,080,408	30.81	55,159,331	30.81
Հիփոթեքային վարկեր	33,353,616	10.18	29,270,247	10.18
Սպասարկման ոլորտ	11,329,348	5.35	11,519,968	5.35
Այլ	29,889,424	8.41	21,745,519	8.41
Ընդամենը	245,265,201	100	224,264,690	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30/06/2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	240,244,262	99.45	219,760,368	99.49
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	90,000	0.04	23,507	0.01
Նորվեգիա	90,000			
Ֆրանսիա			23,507	
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների				-
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,229,327	0.51	1,105,264	0.50
Ընդամենը	241,563,589	100	220,889,139	100

Շանթազրույթուն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

30/06/2022

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դատակարգման փուլերի /IFRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	121,719,460	853,832	325,068	101,730	252,636	113,655
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	117,578,044	788,487	2,506,635	676,687	2,883,358	1,167,222
Ընդամենը	239,297,504	1,642,319	2,831,703	778,417	3,135,994	1,280,877

31/12/2021

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեքրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեզրեսիոն մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	107,110,362	714,306	1,542,701	171,667	293,439	132,939
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	110,477,943	740,993	1,585,646	103,036	3,254,599	1,512,608
Ընդամենը	217,588,305	1,455,301	3,128,347	274,703	3,548,038	1,645,547

Օնկոթագրություն 16. Հաճախորդների սրված անորոշիզացված արժեքայ հաշվառող վարկեր և փոխհատուցումներ

30/06/2022

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Ջուռ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Սպառողական				
Ռ/ս ժամկետանոց	53,443,996	1,798,615	51,645,381	3.37%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	194,479	21,767	172,712	11.19%
- 31-իս 60 օր	117,351	12,821	104,530	10.93%
- 61-իս 90 օր	54,939	9,869	45,070	17.96%
- 91-իս 180 օր	177,430	74,831	102,599	42.17%
- 180 օրից ավել	92,207	23,400	68,807	25.38%
Ընդամենը	54,080,402	1,941,303	52,139,099	3.59%
Մեծազույգ				
Ռ/ս ժամկետանոց	42,459,426	185,424	42,274,002	0.44%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր	209,584	54431	155,153	
- 61-իս 90 օր	27,141	6809	20,332	25.09%
- 91-իս 180 օր	5,902	2530	3,372	
- 180 օրից ավել	726	311	415	
Ընդամենը	42,702,779	249,505	42,453,274	0.58%
Արտադրատեսակ				
Ռ/ս ժամկետանոց	22,247,619	153,276	22,094,343	0.69%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	22,247,619	153,276	22,094,343	0.69%
Ենկուսաբերական				
Ռ/ս ժամկետանոց	22,619,657	152,734	22,466,923	0.68%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	22,619,657	152,734	22,466,923	0.68%
Հեռահեռախոսի				
Ռ/ս ժամկետանոց	33,334,237	90,599	33,243,638	0.27%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	19,387	39	19,348	
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	33,353,624	90,638	33,262,986	0.27%
Գույքատեղեկագրային				
Ռ/ս ժամկետանոց	25,430,420	547,836	24,882,584	2.15%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	69111	16554	52557	23.95%
- 31-իս 60 օր	14173	5914	8,259	
- 61-իս 90 օր	2927	1215	1,712	
- 91-իս 180 օր	490	383	107	
- 180 օրից ավել	115	90	25	
Ընդամենը	25,517,236	571,992	24,945,244	2.24%
Այլ տարածներ				
Ռ/ս ժամկետանոց	44,659,074	503,673	44,155,401	1.13%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր	84,810	38491	46,319	
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	44,743,884	542,164	44,201,720	1.21%
Ը/ՆԱՄՆԵԸ	245,265,201	3,701,612	241,563,589	1.51%

31/12/2021

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Ջուռ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Սպառողական				
Ռ/ս ժամկետանոց	54,433,337	1,887,963	52,545,374	3.47%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	164,113	9,520	154,593	5.80%
- 31-իս 60 օր	129,226	17,393	111,833	13.46%
- 61-իս 90 օր	95,857	13,054	82,803	13.62%
- 91-իս 180 օր	203,885	45,769	158,116	22.45%
- 180 օրից ավել	132,913	51,756	81,157	38.94%
Ընդամենը	55,159,331	2,025,455	53,133,876	3.67%
Մեծազույգ				
Ռ/ս ժամկետանոց	39,833,077	173,400	39,659,677	0.44%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	1,468	5	1,463	0.34%
- 31-իս 60 օր	909	228	681	
- 61-իս 90 օր	35,331	8864	26,467	25.09%
- 91-իս 180 օր	13,508	5790	7,718	42.86%
- 180 օրից ավել				40.00%
Ընդամենը	39,884,293	188,287	39,696,006	0.47%
Արտադրատեսակ				
Ռ/ս ժամկետանոց	23,691,374	155,520	23,535,854	0.66%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	23,691,374	155,520	23,535,854	0.66%
Ենկուսաբերական				
Ռ/ս ժամկետանոց	19,599,706	303,289	19,296,417	1.55%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	19,599,706	303,289	19,296,417	1.55%
Հեռահեռախոսի				
Ռ/ս ժամկետանոց	29,216,921	71,430	29,145,491	0.24%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	39,190	3589	35,601	
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր	14131	7601	6,530	53.79%
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	29,270,242	82,620	29,187,622	0.28%
Գույքատեղեկագրային				
Ռ/ս ժամկետանոց	22,543,627	227,535	22,316,092	1.01%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	17569	787	16,782	4.48%
- 31-իս 60 օր	3124	1297	1,827	41.52%
- 61-իս 90 օր	3273	1359	1,914	41.52%
- 91-իս 180 օր	7938	6222	1,716	
- 180 օրից ավել	1674	1312	362	
Ընդամենը	22,577,205	238,512	22,338,693	1.06%
Այլ տարածներ				
Ռ/ս ժամկետանոց	34,082,539	381,868	33,700,671	1.12%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	34,082,539	381,868	33,700,671	1.12%
Ը/ՆԱՄՆԵԸ	224,264,690	3,375,551	220,889,139	1.51%

Օճանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ	
	30/06/2022	31/12/2021
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	4,416,368	4,225,515
Ընդամենը	4,416,368	4,225,515

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	30/06/2022		31/12/2021	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկուհի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		105,755		105,755
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		105,755		105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ		-	-	105,755

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	30/06/2022		31/12/2021	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկուհի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		6,163		7,141
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		6,163		7,141
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	4,416,368	111,918	4,225,515	112,896

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30/06/2022թ.-ի դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Հազ. դրամ
					Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	6,163	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԿ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱՔՈԱ ՔՐԵՂԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				111,918	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:
 Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այլ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Օճանոթագրություն 17.1 "Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Սեփական գրավադրված արժեթղթեր՝ այլ բովում	Հազ. դրամ	
	30/06/2022	31/12/2021
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,861,337	14,799,561
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	23,053,829	23,133,346
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(252,612)	(265,380)
Ընդամենը	37,662,554	37,667,527

Օճանոթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	30/06/2022	31/12/2021
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր	187,451	200,000
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ոչ պետական արժեթղթեր	508,990	600,147
Կուտակված տոկոսներ	3,333	14,150
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(10,841)	(12,938)
Ընդամենը	688,933	801,359

Օճանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ.ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	8,657,363	4,035,780	1,007,932	2,520,409	24,299	3,717,588	19,963,371
Ավելացում	650	95,044	97,350	54,419	33,914	129,581	410,958
Օտարում			(38,510)				(38,510)
Դուրս գրում		(617)				(43,323)	(43,940)
Վերախմբավորում	18,862	24,240			(43,102)		-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2022	8,676,875	4,154,447	1,066,772	2,574,828	15,111	3,803,846	20,291,879
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	671,966	2,824,555	396,961	1,626,592	-	1,749,021	7,269,095
Ավելացում	119,604	175,168	61,613	91,595		344,210	792,190
Օտարում			(36,500)				(36,500)
Արժեզրկում							-
դուրսգրում		(512)				(722)	(1,234)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2022	791,570	2,999,211	422,074	1,718,187	-	2,092,509	8,023,551
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,885,305	1,155,236	644,698	856,641	15,111	1,711,337	12,268,328
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,985,397	1,211,225	610,971	893,817	24,299	1,968,567	12,694,276

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	561,478	617,575	206	30,550	1,209,809
Ավելացում		61,422		2,431	63,853
Օտարում		(26,617)			(26,617)
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2022	561,478	652,380	206	32,981	1,247,045
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	163,959	329,088	99	23,279	516,425
Ավելացում	26,648	41,461	8	959	69,076
Օտարում					-
Վերախմբավորում		(26,617)			(26,617)
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2022	190,607	343,932	107	24,238	558,884
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	370,871	308,448	99	8,743	688,161
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	397,519	288,487	107	7,271	693,384

30.06.2022թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30/06/2022	31/12/2021
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	59,544	81,526
Ընդամենը	59,544	81,526
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(615)	(830)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	58,929	80,696
Ղեկնորդական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեկնորդական պարտքեր բուջեի գծով	418,780	160,341
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	3	387
Կանխավճարներ մատակարարներին	202,647	206,950
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	31,894	43,915
Այլ ղեկնորդական պարտքեր և կանխավճարներ	45,263	57,659
Ընդամենը	698,587	469,252
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,987)	(4,689)
Ընդամենը	691,600	464,563
Պահեստ	251,171	175,493
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	144,884	249,993
Այլ ակտիվներ	98,369	62,586
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,436)	(3,129)
Ընդամենը	491,988	484,943
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,242,517	1,030,202

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/06/2022	31/12/2021
ՀՀ բանկերի	9,889	9,814
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից բաց թողնվող վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ տուներող բանկերի	13,343	15,236
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	23,232	25,050
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	2,036,004	4,801,248
Այլ		1,257
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	203,605	
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,219,500	1,362,570
Այլ	53,199	54,418
Հաշվեգրված տոկոսներ	8,635	12,783
Ընդամենը	3,520,943	6,232,276
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	6,923,012	4,451,755
Վարկեր	18,184,697	21,911,985
Ավանդներ	24,784,470	20,287,607
Այլ	59,711	85,966
Հաշվեգրված տոկոսներ	697,311	682,981
Ընդամենը	50,649,201	47,420,294
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	54,193,376	53,677,620

Մտնոթագրություն 22.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ

Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր	Օրագիր	Արժույթ	Ժամկետ	30/06/2022	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2021
Բյու. Օռչառո Այսլուր Նաճման Փանդ	BlyeOrchard/MSME	USD	1-4 տարի	7,172,771	USD	1-4 տարի	4,824,801
ԴԵԳ	DEG/SME	USD	1-7 տարի	2,490,948	USD	1-7 տարի	3,422,980
Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	EBRD/WIB	AMD	1-4 տարի	947,072	AMD	1-4 տարի	1,425,867
Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	EBRD/WIB	AMD	1-5 տարի	1,281,374	AMD	1-5 տարի	1,915,277
Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	EBRD/SMEC/Green	AMD	1-4 տարի	2,819,258			
ԻնվոՖին Ինվեսթմենթ Մենեջմենթ	INCOFINCVBA/MSME	USD	1-4 տարի		USD	1-4 տարի	
ԻնվոՖին Ինվեսթմենթ Մենեջմենթ	Incofin CVSO CVBA-SO/MSME	USD	1-4 տարի	419,979	USD	1-4 տարի	990,897
Դու անդալսական Ջարգացման Բանկ	FMO/MSME/Green	EUR	1-5 տարի	2,120,594	EUR	1-5 տարի	2,713,422
Դու անդալսական Ջարգացման Բանկ	FMO/MSME/Green	USD	1-5 տարի	4,078,373	USD	1-5 տարի	4,802,096
Դու անդալսական Ջարգացման Բանկ	FMO/MSME/RETAIL	USD	1-5 տարի	5,032,717	USD	1-5 տարի	7,414,861
Սխմբիտիկա Սիթլ (Լյուքս)-Դորտենդիա Ինվեսթ	HIIF/MSME	AMD	1-4 տարի	160,919	AMD	1-4 տարի	160,153
Սխմբիտիկա Սիթլ (Լյուքս)- Գլոբալ Ֆայնենշլ Ինվեսթ Փանդ	GFIF/MSME	AMD	1-4 տարի	160,919	AMD	1-4 տարի	160,153
Սխմբիտիկա Սիթլ (Լյուքս)- ԵՄԻՏ Միկրոֆայնանս Ֆանդ VII	SEBMFVII/MSME	AMD	1-4 տարի	1,297,511	AMD	1-4 տարի	1,281,227
Սխմբիտիկա Սիթլ-ԷսԻՏ Այսլուր Ֆայնանս Ֆանդ VI	SEBMFVIMSME	AMD	1-3 տարի	815,334			813,450
Սխմբիտիկա Սիթլ II - Էնդրիգ Ինվեսթ Բոնդ Փանդ	SEIBF/MSME	USD	1-4 տարի	310,093			365,040
Սխմբիտիկա Սիթլ II - Էյ Բի ԷՆ ԱՄԲՈ Ինվեսթ Փանդ	SAAIF/MSME	USD	1-4 տարի	413,457			486,720
Դուա Ինթերն Փանդ Էս. Այ. Սի. Էլ. Վի	DRF/ME	USD	1-4 տարի	2,064,817			2,430,746
Միկրոֆայնանս Էնթերնալ Ֆայնանս Էս. Էլ. Էս. Այ. Սի. Էլ. Վի	MEF/MSME	USD	1-4 տարի	2,060,499			2,427,128
Մեծույան Արևածիր և Ջարգացման Բանկ(ԱՅԾԱԾԲ)	BS/SMSE3	USD	1-5 տարի	3,411,362	USD	1-5 տարի	4,810,692
Արևածիր Ջարգացման Բանկ	ADB/TFP/PCA	USD	1 տարուց պակաս		USD	1 տարուց պակաս	240,606
Արևածիր Ջարգացման Բանկ	ADB/MSME	USD	1-5 տարի	6,193,915	USD	1-5 տարի	7,296,747
ՄԻՎՈՒ, ՓՈՆՐԻ և ՍԻՋՆԻ ԷՆՆԵՐՈՒՄՅՈՒՆՑԻՆԻ ԲՈՒՂՈՅ ԷՍ ԷՅ	MSMEBondsSA/Social/Green	AMD	1-4 տարի	7,665,457	AMD	1-4 տարի	7,601,259
ԷՆՆԻՐԻ ԳՐՈՂՈՒՄՎՈՐ	Proparco/SME/Green	USD	5 տարուց պակաս	4,095,793			
Ռեսպոնսաբիլիթի Սիթլ (Լյուքս) Միկրո և ԷՄՍԵ Լիտերա	responsAbilitySicav. (Lux)_MSM EFL/ME	USD	1-4 տարի	1,150,429			
Ռեսպոնսաբիլիթի Սիթլ (Լյուքս) Միկրո և ԷՄՍԵ Ֆայնանս Դեք Փանդ	responsAbilitySicav. (Lux)_MSM EDF/ME	USD	1-4 տարի	2,876,072			
Ռեսպոնսաբիլիթի Սիթլ (Լյուքս) Ինվոլյուցիոն Փանդ	responsAbilitySicav. (Lux)_FIF/M	USD	1-4 տարի	493,041			
Ռեսպոնսաբիլիթի Գլոբալ Միկրո և ԷՄՍԵ Ֆայնանս Փանդ	responsAbilitySicav_GMSME/F/M E	USD	1-4 տարի	1,643,470			
Քովիդ-19 Էնթրիգ և Ֆորմալ Մարքետ ԷՄՍԵՄՍԵ Ավորթ Փանդ ԷՄՍԻՄՍԻ Սիթլ-ՌԱՄՖ	Covid19EmrFMarktMSMESupFund/MSME	USD	1-5 տարի	2,039,988			
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ				63,216,167			55,584,124

Մտնոթագրություն 22.2 ՀՀ Գնտնողական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Օրագիր	30/06/2022		31/12/2021	
	Վտնաձեռնի օգուտ	Հաշվեդրված տուևա	Վարկավորման օգուտ	Հաշվեդրված տուևա
ԳՀՀ / Կանանց ձեռներկցության ոլորտի աջակցման և զարգացման վարկային ծրագիր	1,760,756	5,671	2,027,057	6,549
ԳՀՀ / Էվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	6,084,144	80,550	5,702,361	70,916
ԳՀՀ / Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	15,272,849	130,056	10,403,385	53,709
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Ջարգացում" ծրագիր	2,702,791	59,160	1,918,379	47,048
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	700,595	5,899	633,808	5,152
ՀՀ "Գյուղատնտեսական ոլորտի աջակցում" ծրագիր	1,000,705	8,711	689,978	4,801
COR-AGRO	20,904	109	32,976	175
Cor-Ref	-	-	134,750	-
Cor-Cof	-	-	6,000	-
COVID-19	81,769	-	119,256	-
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ	27,824,515	290,168	21,667,951	188,360

Մտնոթագրություն 22.3 Հնոցման պայմանագրեր

Հնոցման պայմանագրեր	30/06/2022	31/12/2021
Հնոցման պայմանագրեր ֆինանսական	34,070,087	34,576,952
Հնոցման պայմանագրեր հասանելիության հետ		
ԸՆԴՈՒՄՆԵՐ	34,070,087	34,576,952

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/06/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	34,623,878	29,949,138
Ժամկետային ավանդներ	14,026,672	13,372,968
Այլ	2,162,237	1,289,337
Հաշվարկված տոկոսներ	465,535	314,818
Ընդամենը	51,278,322	44,926,261

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/06/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,582,351	2,747,632
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ		146
Ընդամենը	1,582,353	2,747,780

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	30/06/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,407,421	1,430,359
Ժամկետային ավանդներ	3,599	1,100
Այլ	56,491	15,074
Հաշվարկված տոկոսներ	45	40
Ընդամենը	1,467,556	1,446,573

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/06/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	20,409,834	19,978,527
Ժամկետային ավանդներ	58,549,452	60,452,272
Այլ	822,223	898,085
Հաշվարկված տոկոսներ	1,256,139	1,108,029
Ընդամենը	81,037,648	82,436,913

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/06/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	966,312	1,416,568
Ժամկետային ավանդներ	2,571,601	2,872,591
Այլ	52,293	60,673
Հաշվարկված տոկոսներ	57,212	41,500
Ընդամենը	3,647,418	4,391,332
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների	139,013,297	135,948,859

30.06.2022թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 8.969.898 հազ. ՀՀ դրամ
 30.06.2022թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար 4.124.486 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 30.06.2022 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառություն՝ 4,070,384 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	30/06/2022	31/12/2021
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	5,023,915	6,107,897
Ընդամենը	5,023,915	6,107,897

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	30/06/2022	31/12/2021
Աձանցյալ գործիքներ		
Սվովի	7,717	21,883
Ֆորվարդ		
ալլ		
Ընդամենը	7,717	21,883

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	30/06/2022	31/12/2021
Շահարաժիններ	950,886	470,126
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	55,535	62,070
Ընդամենը	1,006,421	532,196

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	30/06/2022	31/12/2021
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	108,220	90,761
ԱԱՀ-ի գծով	2,792	2,810
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	119,930	189,702
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,400,668	1,093,951
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	132,274	113,509
Այլ պարտավորություններ	384,962	1,180,361
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	2,148,846	2,671,094

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 26,652,068 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,950,295 հատ սովորական բաժնետոմս 10,400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուրբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	6,468,332	31.89%	
Սուրբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	3,138,533	15.47%	
Սուրբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	2,093,333	10.32%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունենալու/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:
բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,
դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Մեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.06.2022թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.06.2022թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները
 Հազ. դրամ

	30/06/2022	31/12/2021
Չօգտագործված վարկային գծեր	5,181,044	4,969,004
Տրամադրված երաշխիքներ	9,024,760	9,700,755
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		209,146
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(83,517)	(77,321)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	30/06/2022	31/12/2021
Բանկի բաժնետեր	5,644,445	4,604,405
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	463,832	409,763
Ֆինանսական կազմակերպություն		-
Ընդամենը	6,108,277	5,014,168
Տոկոսային եկամուտ	260,949	438,180

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	30/06/2022	31/12/2021
Բանկի բաժնետեր	3,962,678	2,905,297
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	679,458	685,922
Ֆինանսական կազմակերպություն	269,450	209,297
Ընդամենը	4,911,586	3,800,516
Տոկոսային ծախս	99,802	90,462

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30/06/2022	31/12/2021
Բանկի խորհրդին	134,931	273,066
Աշխատավարձ	134,931	251,666
Պարգևատրում		21,400
Բանկի գործադիր մարմնին	226,396	448,524
Աշխատավարձ	225,896	411,038
Պարգևատրում	500	37,486
Բանկի ներքին աուդիտին	51,116	105,516
Աշխատավարձ	51,116	97,411
Պարգևատրում		8,105
Ընդամենը	412,443	827,106

1) Վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանում

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ջուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Մթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,

8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Մթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական.

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

30/06/2022

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Անտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	59,629,804	1,094,502	701,537	373,454	61,799,297
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7,024,540	564,157	164,901	1,395	7,754,993
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	8,909,068				8,909,068
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	241,554,582		9,007		241,563,589
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող արժեթղթեր	4,522,123		6,163		4,528,286
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	37,662,554				37,662,554
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	688,933				688,933
Այլ ակտիվներ	83,252				83,252
Ընդամենը ակտիվներ	360,075,299	1,658,659	881,607	374,850	362,990,415

31/12/2021

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Անտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	62,221,711	280,008	750,654	147,517	63,399,890
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,247,970	1,569	247,594		9,497,133
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,826,751				7,826,751
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		5,053			5,053
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	220,865,617		23,522		220,889,139
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	37,667,527				37,667,527
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող արժեթղթեր	4,331,270		7,141		4,338,411
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	801,359				801,359
Այլ ակտիվներ	80,696				80,696
Ընդամենը ակտիվներ	343,043,344	286,630	1,028,911	147,517	344,506,402

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	30/06/2022	31/12/2021
Երևան	156,309,617	143,049,120
Կոտայք	22,748,183	18,805,532
Արարատ	12,260,992	12,114,357
Լոռի	6,932,505	7,653,113
Գեղարքունիք	6,982,241	6,447,257
Շիրակ	6,010,442	5,555,027
Արմավիր	8,544,753	7,380,620
Սյունիք	5,396,468	4,950,127
Արագածոտն	7,691,962	7,196,748
Վայոց Ձոր	1,656,518	1,509,537
Տավուշ	1,262,874	1,109,894
Արցախ	5,767,035	5,117,805
Ընդամենը	241,563,589	220,889,139

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.06.2022թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 9.13%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 30.06.2022թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 245.265.201 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 30.06.2022թ-ի դրությամբ կազմել է 5.967.697 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2022թ II-ին եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 20,176,618 հազ. դրամ և 2,315,731 USD՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 514,821,205 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2022թ II-ին եռամսյակում կազմել է 302,720,010 հազ. դրամ, 0 USD և 1,500,000 EUR՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 18,324,037 հազ. դրամ, 1,142.668 USD և 0 EUR:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հաստուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, կույթերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախնինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոյոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

Շուկայական ռիսկ վերլուծություն

1) Շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) Շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կարավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտարժույթի ռիսկ									
Հաշվառու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	Համխառն
									VAR
2022թ. I կես	9,306.47	59.11	266.65	183.41	19.80	6.95	1,585.13	337.97	9,831.28
2022թ. II կես	11,478.99	94.48	319.27	181.97	34.76	8.83	2,771.51	460.46	12,568.32
անճվազում	2,172.52	35.37	52.63	-1.45	14.96	1.87	1,186.38	122.49	2,737.05

**Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.
30/06/2022**

	Հազ. դրամ					
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	29,116,518	26,185,689	4,498,950	1,940,032	58,108	61,799,297
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտրոներ և հուշատուսներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	1,876,446	4,814,678	988,448	75,420		7,754,893
Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր	8,444,731	464,337				8,909,068
Հաճախորդներին տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	159,300,347	71,432,881	10,759,609	70,752		241,583,589
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուռ ֆին. ակտիվներ	4,117,962	410,324				4,528,286
Ջեզուցման պայմանագրով գրավարված արժեքից	37,662,554					37,662,554
Ամբողջացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	187,509	501,424				688,933
Այլ ակտիվներ	69,328	8,484	5,228		212	83,252
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՈՎՈՒՄՆԵՐ	240,775,839	103,817,817	16,252,235	2,086,204	58,320	362,990,415
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	44,469,033	4,733,678	4,937,068	53,598		54,193,378
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	15,147,840	45,947,722	2,120,594			63,216,166
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատուցումներ	27,914,671					27,914,671
Ջեզուցման պայմանագրեր	34,070,087					34,070,087
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	80,596,661	47,517,372	8,439,353	2,433,109	26,802	139,013,297
Ստորագրյալ փոխառություններ	1,011,477	3,058,907				4,070,384
Ընթացիկ հարկեր և ծեղիկներ պարտավորություններ	462,470					462,470
Բանկի կողմից թողարկված ամբողջություններ	2,279,970	2,749,945				5,029,915
Վճարմանից զրոյանում	532,196					532,196
Ջեզուցման պայմանագրերով գրավարված արժեքից	26,785					26,785
Օգտագործման հրավերների ձևով ակտիվներ	1,266,810					1,266,810
Այլ պարտավորություններ	1,967,028	64,383	115,618	1,143	673	2,148,848
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՈՎՈՒՄՆԵՐ	209,739,028	104,072,007	15,612,633	2,487,850	27,475	331,938,993
Հաշվեկշռային բաց դիրք	31,036,810	(254,190)	639,602	(401,646)	30,845	31,051,422
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՈՎՈՒՄՆԵՐ ԿՐԻՏԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ						
Հանույթ/վնասով վերաբերվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ		242,946	(847,080)	603,096		(1,036)
Համխառն մարվող արժույթային անանցյալներ						
Զուտ ռիսկ	31,036,810	(11,244)	(207,478)	201,452	30,845	31,050,368

31/12/2021						
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,553,520	23,814,104	5,035,413	825,273	171,580	63,399,890
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտրոներ և հուշատուսներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	2,963,342	1,553,917	4,790,258	189,615		9,497,133
Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր	7,562,014	264,737				7,826,751
Հաճախորդներին տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր	135,480,414	75,911,638	9,437,683	59,404		220,889,139
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուռ ֆին. ակտիվներ	3,795,266	543,145				4,338,411
Ջեզուցման պայմանագրով գրավարված արժեքից	37,662,527					37,662,527
Ամբողջացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	209,915	591,444				801,359
Այլ ակտիվներ	73,144	4,992	2,402	157	1	80,696
ԱՄ ԿԱՍՈՎՈՒՄՆԵՐ	221,305,585	102,683,977	19,265,766	1,074,449	171,581	344,501,349
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	38,412,928	7,911,478	5,027,714	2,325,498	2	53,677,620
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	13,357,388	39,513,315	2,713,422			55,584,125
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	21,819,777					21,819,777
Ջեզուցման պայմանագրեր	34,576,952					34,576,952
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	75,951,766	50,656,541	7,135,822	2,074,951	129,779	136,948,859
Ստորագրյալ փոխառություններ		3,605,469				3,605,469
Ընթացիկ հարկեր և ծեղիկներ պարտավորություններ	247,266					247,266
Բանկի կողմից թողարկված ամբողջություններ	2,564,398	3,543,499				6,107,897
Վճարմանից զրոյանում	532,196					532,196
Ջեզուցման պայմանագրերով գրավարված արժեքից	175,877					175,877
Օգտագործման հրավերների ձևով ակտիվներ	1,572,752					1,572,752
Այլ պարտավորություններ	2,313,345	328,475	28,310		963	2,671,094
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՈՎՈՒՄՆԵՐ	191,524,845	105,568,777	14,805,268	4,400,449	130,744	316,519,884
Հաշվեկշռային բաց դիրք	29,780,940	(2,874,800)	4,360,488	(3,326,000)	40,837	27,981,465
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՈՎՈՒՄՆԵՐ ԿՐԻՏԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ						
Հանույթ/վնասով վերաբերվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ		1,362,218	(4,612,185)	3,243,137		(16,830)
Համխառն մարվող արժույթային անանցյալներ						
Բաց դիրք	29,780,940	(1,522,582)	(251,697)	(82,863)	40,837	27,964,635

* "I" խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտրոն և Մետաղական հաշիվ
** "II" խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ՌԻ՝ ռուբլի, KZT,Վրացական լարի, ՄԱԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսքալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2022թ. II եռամսյակի միջին կուտակային դիսքալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 5,011,219 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 15,128,946 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով նվազելով 10,117,727 հազ. դրամով կամ 66.9%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2022թ. II եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսքալանսը 2022թ. II եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով նվազել է 10,360,897 հազ. դրամով կամ 67.4%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2022թ. II եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, նվազել է 4.4 տոկոսային կետով՝ կազմելով 101.7%՝ 2021թ. II եռամսյակի 106.2% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2022թ. II եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 101.7%-ը:

Ակտիվների դիսքալանսը 2022թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.746 տարի (2021թ. II եռամսյակի վերջի 1.680 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.065 տարով կամ 3.9%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.853 տարի) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.107 տարով կամ 5.8%-ով:

Պարտավորությունների դիսքալանսը 2022թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.05 տարի (2021թ. II եռամսյակի վերջի 1.011 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.038 տարով կամ 3.8%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.124) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.074 տարով կամ 6.6%-ով:

Դիսքալանսի ճեղքվածքը 2022թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.81 (2021թ. II եռամսյակի վերջի 0.778-ի դիմաց)՝ աճելով 0.031-ով կամ 4%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.847) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.037-ով կամ 4.4%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
30.06.2022թ.**

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
- վարկեր			488,070	1,085,893	2,443,398	246,805	3,073,527	3,263,078	7,974,640	6,204,567		
Ընդամենը			488,070	1,085,893	2,443,398	246,805	3,073,527	3,263,078	7,974,640	6,204,567	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(488,070)	(1,085,893)	(2,443,398)	(246,805)	(3,073,527)	(3,263,078)	(7,974,640)	(6,204,567)	-	-

31.12.2021թ.

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վարկեր			1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368						
Ընդամենը			1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368					-	-
Զուտ դիրք	-	-	1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368					-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 30/06/2022թ.		Նախորդ ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2021թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ 22 ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	10.74	1.23	9.35	1.23
- միջբանկային վարկեր	11.00	1.76	11.00	1.76
- միջբանկային ռեալ	10.66		9.11	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.16	9.09	13.07	8.65
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8.33	6.29	8.02	6.29
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.40	4.15	8.14	3.90
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	4.90	3.88	4.75	3.52

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել արտարժույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "Ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխվող տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովորական կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործռններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կոռուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

3) իրազեկության ռիսկի քաղաքականությանը կապակցված ռիսկի քանակական վերլուծության և ռիսկի քանակական գնահատական

Հաստիքատես ընկերություն

2022թ. II եռամսյակի ընթացքում անբարձրագույն, մինչև 90 օր կտուտակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կտուտակային) իրազեկության ցուցանիշները աճել են համապատասխանաբար 2, 1.8 և 6.4 տոկոսային կետով:

	30/09/2022								Չուս. գումար	
	Չափաբաշխում		Մասնակի միջուկ է			Մասնակի միջուկ է			Սեփական	Շեղանիկ
	Մասնակի	Մասնակի	Ցուցանիշ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Շահույթի միջուկի և ռիսկի համաձայնեցում	-	-	61,799,297	-	-	-	-	-	-	61,799,297
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	443	-	-	-	-	-	-	443
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	-	1,503,365	4,038,624	311,732	1,539,419	312	361,541	7,754,993
Հանարած հետևանքի արժեքներ	-	-	-	8,909,069	-	-	-	-	-	8,909,069
Հանդիմանում միջառնակ հոսանքի ամբողջ խաղաղամետ ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	6,681	-	-	-	-	-	6,681
Ամուսնացած ամբողջ խաղաղամետ և ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	2,814	-	512,694	70,448	103,176	-	688,932
Հավանաբար զրոյում անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և նվաճումներ	2,494,778	137,545	25,780,489	15,001,545	21,928,965	104,504,279	71,717,988	-	-	241,563,589
Գրաված արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չպահվող ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	410,324	-	269,966	896,600	2,839,469	111,918	4,528,286
Հետաձգված պարտավորումներ ամբողջում	-	-	-	37,662,554	-	-	-	-	-	37,662,554
Այլ ցուցանիշներ	70	-	50,783	19,134	471	-	-	-	2,815	83,233
Շեղանիկ	2,494,848	187,646	61,799,740	74,386,859	19,069,308	23,021,828	107,010,765	74,680,846	478,274	362,997,097
I կիսի արտադրանք	297,495	8,609	32,628,372	8,218,288	7,195,368	6,436,285	39,340,480	28,051,238	70,358	120,146,470
II կիսի արտադրանք	6	-	1,936,181	78,483	3,868	6,697	45,198	-	-	2,071,445
Շահույթի միջուկի և ռիսկի համաձայնեցում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	2,370,466	116,213	-	33,332,367	16,695,337	23,021,828	107,010,765	74,680,846	-	259,177,900
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	124,383	21,332	61,799,740	41,003,502	393,969	-	-	-	478,274	103,819,197
Համալուծումներ ընդհանուր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Միջառնակ ֆինանսական հարմարագրումների ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	7,094,049	5,815,018	2,791,493	15,189,650	13,108,612	10,194,555	-	54,193,377
Միջառնակ ֆինանսական հարմարագրումների ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	2,685,387	6,129,608	9,549,171	43,426,318	1,426,675	-	-	63,216,057
ՀՀ Կենտրոնական Բանկի և ՀՀ կառավարության կողմից ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	244,062	1,045,911	1,045,911	1,788,123	22,232,959	2,603,615	-	27,014,670
Հետաձգված պարտավորումներ	-	-	34,070,389	-	0	0	0	0	0	34,070,389
Մարտավարական թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	62,084,183	18,785,222	15,715,025	26,186,021	15,660,059	582,785	-	139,013,295
Ամուսնացած ամբողջ խաղաղամետ	-	-	-	35,122	-	-	-	4,035,262	-	4,070,384
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	-	62,247	27,191	-	4,934,428	-	-	5,023,816
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	-	1,268,810	-	-	-	-	-	1,268,810
Հանդիմանում միջառնակ հոսանքի ամբողջ խաղաղամետ ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	7,717	-	-	-	-	-	7,717
Ամուսնացած ամբողջ խաղաղամետ և ֆինանսական տնտեսիկ	0	0	728,582	277,840	6,726	0	0	0	0	1,006,422
Այլ արտադրանքներ	-	-	1,893,851	246,818	1,652	6,726	-	-	-	2,148,827
Ամուսնացած ամբողջ խաղաղամետ և ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	1,795,347	2,782,954	4,984,693	4,020,190	1,532,644	-	14,205,804
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	71,800,695	65,281,629	28,696,302	56,804,360	103,381,598	20,375,638	-	346,599,858
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I կիսի արտադրանք	-	-	18,409,635	11,155,307	13,557,312	23,944,579	47,718,882	2,307,802	-	117,093,512
II կիսի արտադրանք	-	-	895,792	709,695	374,477	366,931	183,561	2,628,063	-	5,138,509
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	-	34,203,565	1,098,226	16,804,317	7,951,077	-	-	61,835,224
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	-	11,970,317	12,411,502	954,660	-	-	-	24,939,478
Հետաձգված պարտավորումներ	-	-	32,446,791	53,711,212	15,446,574	54,071,851	86,577,249	12,424,459	-	264,977,965
Ամուսնացած ամբողջ խաղաղամետ	-	-	39,353,874	-	1,098,226	1,778,039	16,804,317	7,951,077	-	66,985,533
Շահույթի միջուկի և ռիսկի համաձայնեցում	2,494,848	187,646	(10,000,625)	9,054,330	(8,896,999)	(38,782,632)	3,626,189	54,285,409	478,274	16,387,139
I կիսի արտադրանք	297,495	8,609	14,118,737	(2,937,021)	(6,381,014)	(17,608,314)	(8,776,402)	23,743,438	70,366	3,662,892
II կիսի արտադրանք	6	-	1,050,399	(970,232)	(370,809)	(349,834)	(136,425)	(2,628,063)	-	(3,067,064)
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	2,370,466	116,213	(32,446,791)	(11,670,171)	(14,411,502)	(654,866)	-	-	-	(64,636,479)
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	-	3,216,793	-	(31,049,939)	20,433,508	62,236,498	-	4,469,564
Շահույթի միջուկի և ռիսկի համաձայնեցում	2,494,848	2,632,393	(7,388,632)	1,685,736	(8,211,201)	(41,893,739)	(38,384,544)	15,820,865	16,387,139	-

	31/12/2021								Չուս. գումար	
	Չափաբաշխում		Մասնակի միջուկ է			Մասնակի միջուկ է			Սեփական	Շեղանիկ
	Մասնակի	Մասնակի	Ցուցանիշ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Շահույթի միջուկի և ռիսկի համաձայնեցում	-	-	63,399,890	-	-	-	-	-	-	63,399,890
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	443	-	-	-	-	-	-	443
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	-	5,774,680	439,540	1,382,653	776,168	1,955	1,122,137	9,497,133
Հանարած հետևանքի արժեքներ	-	-	-	7,826,751	-	-	-	-	-	7,826,751
Հանդիմանում միջառնակ հոսանքի ամբողջ խաղաղամետ ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	5,053	-	-	-	-	-	5,053
Ամուսնացած ամբողջ խաղաղամետ և ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	23,274	-	-	-	123,386	-	801,359
Հավանաբար զրոյում անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և նվաճումներ	1,116,404	140,634	19,489,697	15,412,064	21,795,781	93,996,516	68,938,043	-	-	220,889,139
Գրաված արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չպահվող ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	543,145	-	-	-	1,778,257	1,904,113	4,338,411
Հետաձգված պարտավորումներ ամբողջում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37,662,527
Այլ ցուցանիշներ	59	-	72,840	694	1,803	32	5,269	-	-	80,697
Շեղանիկ	1,116,463	140,634	63,400,333	33,712,186	53,543,099	23,180,237	97,205,872	70,872,766	1,235,033	344,806,403
I կիսի արտադրանք	399,813	11,451	26,804,203	10,336,597	4,194,970	8,839,240	38,422,870	32,044,274	79,637	123,133,055
II կիսի արտադրանք	5,672	-	851,940	192,125	2,024	4,048	44,454	-	-	1,100,272
Շահույթի միջուկի և ռիսկի համաձայնեցում	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	1,024,815	122,372	38,445	31,284,457	53,102,989	22,465,366	96,465,257	70,967,497	-	275,471,198
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	91,648	18,262	63,224,825	3,055,454	440,234	714,871	740,415	5,269	1,235,033	69,526,011
Համալուծումներ ընդհանուր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Միջառնակ ֆինանսական հարմարագրումների ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	4,622,498	7,195,314	5,579,015	4,768,153	22,424,646	9,887,994	-	53,677,620
Միջառնակ ֆինանսական հարմարագրումների ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	2,746,548	3,836,101	9,142,513	39,858,963	-	-	-	55,584,126
ՀՀ Կենտրոնական Բանկի և ՀՀ կառավարության կողմից ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	77,022	429,845	593,597	2,367,808	15,795,552	2,596,956	-	21,919,717
Հետաձգված պարտավորումներ	-	-	34,576,932	-	-	-	-	-	-	34,576,932
Մարտավարական թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	57,798,577	15,242,575	11,216,419	31,726,010	19,238,301	726,977	-	135,048,850
Ամուսնացած ամբողջ խաղաղամետ	-	-	-	28,358	-	-	-	3,577,111	-	3,829,469
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	-	1,112,638	2,439,046	-	2,556,213	-	-	6,107,897
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	-	21,815	-	-	-	-	-	21,883
Հանդիմանում միջառնակ հոսանքի ամբողջ խաղաղամետ ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	245,379	266,817	-	-	-	-	532,196
Այլ արտադրանքներ	-	-	2,366,414	294,750	331	9,599	1,869,241	3,229,859	-	2,671,094
Ամուսնացած ամբողջ խաղաղամետ և ֆինանսական տնտեսիկ	-	-	-	2,193,883	612,213	8,197,421	6,199,607	-	-	14,819,907
Փակավաճիկ մեծարժեքի ռազմավարական ստատիստիկական համալուծումներ և կոտորածներ	-	-	-	1,792,450	3,367,099	4,028,911	14,966,851	-	-	24,155,311
Փակավաճիկ թանկերի և այլ ֆինանսական հարմարագրումների նկատմամբ	-	-	22,056,881	57,798,228	19,192,115	43,604,870	84,733,183	12,861,496	-	240,234,673
Ամուսնացած ամբողջ խաղաղամետ	-	-	43,053,213	3,294,093	9,947,618	3,159,129	2,771,546	6,624,238	-	87,159,564
Շահույթի միջուկ										

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	30/06/2022	31/12/2021
Կանոնադրական կապիտալ	26,652,068	26,107,555
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	745,223	289,718
Պահուստներ	5,657,085	6,139,145
Գլխավոր պահուստ	3,663,000	3,481,000
Վերագնահատման պահուստներ	1,994,085	2,658,145
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	13,088,049	11,461,042
Ընդամենը կապիտալ	46,142,425	43,997,460

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2022թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն. ռիսկ	համարժեք. Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	39,343,710	5,873,439	45,217,149	290,430,483	3,000,157	14.34	12
Փետրվար	39,913,007	5,995,756	45,908,763	297,406,598	3,078,409	14.21	12
Մարտ	41,176,642	5,969,852	47,146,494	307,160,711	3,072,625	14.17	12
Ապրիլ	41,289,268	5,929,320	47,218,588	306,297,179	2,871,829	14.30	12
Մայիս	41,754,505	6,547,449	48,301,954	308,625,929	2,980,665	14.48	12
Հունիս	42,032,250	6,252,853	48,285,103	305,037,042	2,956,750	14.65	12

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2021թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	36,109,324	4,936,045	41,045,369	246,908,521	3,682,709	14.79	12
Փետրվար	36,862,957	5,186,411	42,049,368	248,218,015	3,055,501	15.36	12
Մարտ	37,144,772	5,112,177	42,256,949	250,436,469	2,874,602	15.40	12
Ապրիլ	37,557,475	4,797,173	42,354,648	258,860,190	3,066,859	14.89	12
Մայիս	37,753,167	4,626,423	42,379,590	256,315,833	2,782,039	15.16	12
Հունիս	37,875,979	4,576,151	42,452,130	258,397,890	2,798,182	15.07	12
Հուլիս	38,005,764	4,333,289	42,339,053	256,359,226	2,819,277	15.13	12
Օգոստոս	38,330,652	4,104,534	42,435,186	263,415,629	2,811,731	14.79	12
Սեպտեմբեր	38,587,603	3,840,838	42,428,441	271,473,243	2,859,987	14.37	12
Հոկտեմբեր	38,917,483	3,908,891	42,826,374	267,966,865	2,768,737	14.71	12
Նոյեմբեր	39,166,288	4,903,026	44,069,314	277,100,612	2,684,953	14.72	12
Դեկտեմբեր	39,309,165	6,316,046	45,625,211	288,146,861	2,593,328	14.73	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խրհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30.06.2022թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	106,301,494			-
10%	8,987,242			898,724
20%	566,610			113,322
30%	27,608		21,853	14,838
35%	5,926,559			2,074,296
50%	660,111			330,056
75%	40,280,238	290,808		30,428,285
100%	130,453,803	6,030,108		136,483,911
110%	368,515	63,062		474,735
150%	83,057,146	4,327,785		131,077,397
200%	1,610,059			3,220,118
Ընդամենը	378,239,385	10,711,763	21,853	305,115,680

31.12.2021թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	109,979,516			-
10%	8,255,327			825,533
20%	1,157,178			231,436
30%	93,229			27,969
35%	5,342,724			1,869,953
50%	649,908			324,954
75%	35,171,574	349,023		26,640,448
100%	113,944,111	5,164,604	117,906	119,226,621
110%	384,818	68,376		498,513
150%	83,565,779	5,846,703		134,118,723
200%	2,198,974			4,397,948
Ընդամենը	360,743,138	11,428,706	117,906	288,162,098

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրագել և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.06.2022թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխառություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառու, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.06.2022թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

30.06.2022թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

30.06.2022թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

	30/06/2022		31/12/2021	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	95,665,600	403,691,610	88,437,096	365,955,585
Ավտոմեքենա	2,272,461	7,797,400	2,272,367	8,288,780
Սարքավորում	2,162,562	13,498,177	2,038,432	12,412,588
Պատրաստի արտադրանք	5,241,389	14,372,000	7,465,058	11,598,000
Երաշխավորություն	74,626,813	392,213,668	74,832,269	393,338,707
Դրամական միջոցներ	1,722,306	8,754,882	1,833,461	9,471,599
Ոսկյա իրեր	19,060,311	22,268,620	16,825,161	19,917,771
Պետ. արժեթղթեր	5,144	23,000	9,520	23,000
Այլ արժեթղթեր	6,221	33,703	10,310	38,553
Այլ գրավ	22,102,998	38,142,362	17,590,714	32,784,598
Գրավ առկա չէ	22,399,396		12,950,302	
Ընդամենը	245,265,201	900,795,422	224,264,690	853,829,181

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

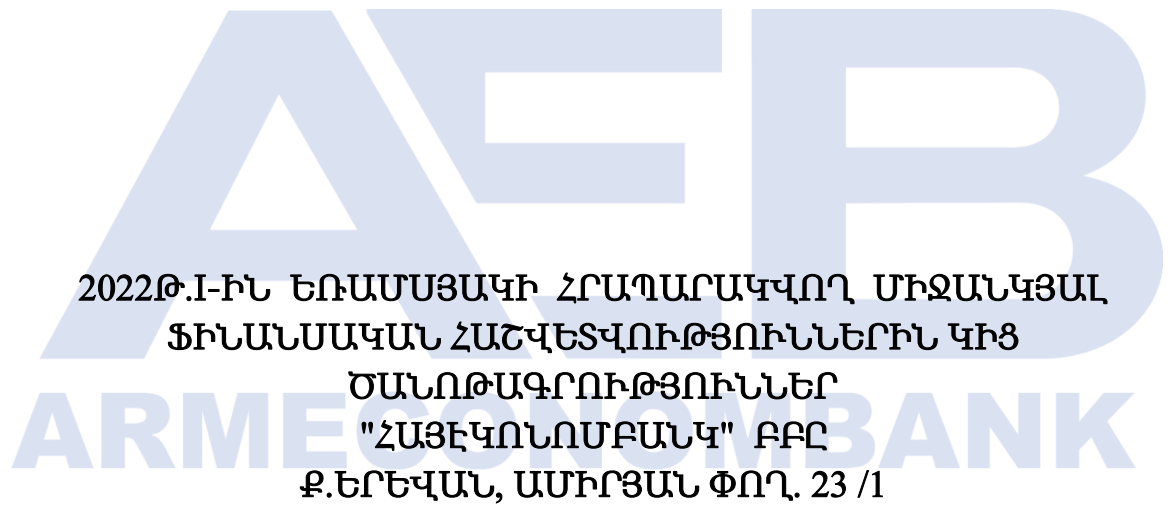
Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 30 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.03.2022թ. դրությամբ կազմում է 26,652,068 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,950,295 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	31.89%
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	15.47%
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.31%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս"՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի

պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական

արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց

շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները

վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում:

Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

- վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը,
- արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված զեղչերը,
- վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
- ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ

կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը զեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՅՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՅՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ սոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ" ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

Օգտակար ծառայության
ժամկետ
(տարիներ)

Տարեկան
տոկոսադրու
յք
(%)

Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՄ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,

- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր զրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում

վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՄ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
31 Մարտ 2022թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (չստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	55,075,021	63,262,827
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	11,608,764	9,511,490
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	5,764,204	7,826,751
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15		5,053
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	2,033,192	801,483
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	236,066,846	221,502,527
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	14,977,413	4,338,411
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	26,654,670	37,667,527
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		989,911	1,020,543
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,670,585	10,749,930
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	669,876	693,384
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,867,290	1,968,567
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,014,895	1,030,202
	Ընդամենը ակտիվներ		367,393,110	360,379,138
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	52,973,676	53,677,688
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	68,870,852	55,584,125
2.3	Հետգնման պայմանագրեր	22.2	24,810,014	21,933,323
2.4	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	139,745,265	135,948,859
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	3,697,011	3,605,469
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		608,559	429,349
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	5,058,825	6,107,897
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	83,387	21,815
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	521,430	532,196
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	93,621	239,839
2.12	Պահուստներ	30	81,136	99,199
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,428,709	1,572,752
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,669,775	2,671,102
	Ընդամենը պարտավորություններ		322,649,266	317,000,565
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	26,652,068	26,107,555
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		745,223	289,718
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,481,000	3,481,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(853,684)	(361,149)
3.3.3	Այլ պահուստներ		3,182,220	3,206,585
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		11,537,017	10,654,864
	Ընդամենը կապիտալ		44,743,844	43,378,573
	Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		367,393,110	360,379,138

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Մարտ 2022թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	7,425,389	6,542,721
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(4,418,586)	(3,539,319)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,006,804	3,003,402
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	852,853	682,590
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(338,531)	(228,491)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		514,321	454,099
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	608,709	309,346
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	162,354	151,922
Գործառնական եկամուտներ		4,292,188	3,918,769
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(152,712)	(1,640,213)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,975,521)	(1,747,735)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(771,367)	(785,700)
Գործառնական շահույթ		1,392,588	(254,879)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		1,392,588	(254,879)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(314,940)	37,668
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,077,648	(217,210)

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 31 Մարտ 2022թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(610,318)	646,711
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		7,925	25,652
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		109,857	(116,408)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(492,536)	555,955
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		585,112	338,745

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2022 թ.Ապրիլ 14

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Ըմիսին եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական անտնօններ	Ոչ բնթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Չբաշխված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ	
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը								
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14	
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)										
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2020 (ստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	-	63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Վերահաշվարկված մնացորդը	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	-	63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	151,893	151,893	109,538	-	-	-	-	-	261,431	261,431
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	151,893	151,893	109,538	-	-	-	-	-	261,431	261,431
Չտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փախերի)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	555,954	-	(217,210)	338,744	-	338,744
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(219,861)	(219,861)	(219,861)	(219,861)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	(24,365)	24,365	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	(24,365)	24,365	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2021(ստուգված)	26,107,556	26,107,556	289,718	3,275,000	492,023	3,295,450	8,516,186	41,975,933	41,975,933	

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)										
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2022(ստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,149)	3,206,585	10,654,864	43,378,573	43,378,573	
Վերահաշվարկված մնացորդը	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	-	361,149	3,206,585	10,654,864	43,378,573	43,378,573
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	544,513	544,513	455,506	-	-	-	-	-	1,000,019	1,000,019
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	544,513	544,513	455,506	-	-	-	-	-	1,000,019	1,000,019
Չտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	(492,536)	-	1,077,648	585,112	-	585,112
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(219,861)	(219,861)	(219,861)	(219,861)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	(24,367)	24,367	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	(24,367)	24,367	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022 (ստուգված)	26,652,068	26,652,068	745,224	3,481,000	(853,685)	3,182,218	11,537,018	44,743,843	44,743,843	

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 31 Մարտ 2022թ.
 "ՆԱՅԵԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		1,077,648	(217,210)
<i>Ճշգրտումներ</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		314,940	(37,668)
Տնկույթների ակտիվների արժեզրկումից վնաս		152,712	1,640,213
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		451,703	395,084
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(33,193)	(46,368)
Արտարժույթի փոխարկումից գուտ օգուտ		10,934	330,900
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		60,718	(309,275)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		(23,335)	(39,025)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		2,012,127	1,716,650
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		(2,193,807)	1,710,103
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		2,065,138	2,618,353
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(14,249,838)	(7,475,681)
Այլ ակտիվներ		14,412	1,193,424
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(704,012)	2,139,688
Հետգնման պայմանագրեր		(11,558,304)	(3,949,373)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		3,469,202	4,895,363
Այլ պարտավորություններ		(1,017,946)	(648,507)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		(22,163,028)	2,200,020
Վճարված շահութահարկ		(172,091)	(182,167)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ		(22,335,119)	2,017,854
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր նվազում (ավելացում)		381,346	87,913
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		(1,223,740)	
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(169,231)	(107,299)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		64,492	54,476
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(10,078)	(24,116)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) գուտ դրամական միջոցներ		(957,211)	10,974
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		2,876,691	668,138
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		12,758,786	5,293,339
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		(1,084,590)	314,259
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար			(261,430)
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(202,550)	(182,106)
Բաժնետոմսերի թողարկում		1,000,018	261,430
Վճարված շահաբաժիններ		(227,484)	(225,951)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ		15,120,871	5,867,679
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(16,347)	239,850
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ		(8,187,806)	8,136,356
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	63,262,827	42,583,657
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	55,075,021	50,720,013

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Մտերագրություն 3. "Ձուտ տոկոսային և նմանաօրինակ եկամուտներ"

Տվյալային և նմանաօրինակ եկամուտներ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Տնկության եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վաճառքից	179,425	190,661
Տնկության եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և վերականգնումներից	6,189,700	5,367,999
Տնկության եկամուտ պարտքային առձեռքերից	869,093	845,905
Տնկության եկամուտ "Ռեալ" ամսանագրերից	166,743	117,397
Այլ տոկոսային եկամուտ	20,428	20,759
Շեղումներ	7,425,389	6,542,721
Տնկության և նմանաօրինակ ծախսեր		
Տնկության ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ծանվետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	2,394,844	1,756,280
Տնկության ծախսեր հաճախորդներին տրված վարկերից և վերականգնումներից	1,414,421	1,150,230
Տնկության ծախսեր "Ռեալ" ամսանագրերի դիմաց	414,384	462,310
Տնկության ծախսեր ստորադաս սոցիալական օգնությունների դիմաց	69,723	23,250
Տնկության ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային առձեռքերի դիմաց	87,678	107,070
Տնկության ծախսեր վաճառքային ամսագրերի դիմաց	37,304	40,107
Այլ տոկոսային ծախսեր	232	72
Շեղումներ	4,418,586	3,539,319
Ձուտ տոկոսային և նմանաօրինակ եկամուտ	3,006,803	3,003,402

Մտերագրություն 4. "Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Ղրամաբեռների գործարկումներից	90,888	46,857
Հաշվառման ծախսերից	635,204	536,425
Երաշխիքներից, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործարկումներից, հավաստագրային կառավարման գործարկումներից	39,337	32,803
Արտադրություն և առձեռքերով գործարկումներից	1,460	798
Վճարային քարտերի պատասխանումից	39,524	36,332
Այլ կոմիսիոն վճարներ	46,440	29,375
Շեղումներ	852,863	682,590
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		
Թրջակապահի և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	4,553	3,761
Վճարային քարտերով գործարկումներից ծածկ վճարներ	210,866	148,145
Երաշխիքներից, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործարկումներից, հավաստագրային կառավարման գործարկումներից ծածկ վճարներ	13,454	16,343
Արտադրություն և առձեռքերով գործարկումներից	54,108	16,252
Այլ կոմիսիոն վճարներ	55,550	43,990
Շեղումներ	338,531	228,491
Մտածած զուտ եկամուտ և այլ վճարներ	514,322	454,099

Մտերագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից	37,711	16,182
ապրտքային առձեռքերից		
-անազաններից	37,711	16,182
Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(60,718)	309,275
Շեղումներ	(23,007)	325,457
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	33,829	54,457
ապրտքային առձեռքերից	33,829	54,457
անազաններից		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	(14,364)	(8,309)
Շեղումներ	19,465	46,148
Մտածած զուտ եկամուտ և այլ վճարներ		
Արտադրություն և առձեռքերով գործարկումներից	623,187	268,640
Արտադրություն և առձեռքերով գործարկումներից	(10,934)	(330,899)
Շեղումներ	612,253	(62,259)
Ձուտ եկամուտ անտեսանի գործարկումներից	608,711	309,346

Օտոթագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Այլ գործառնական եկամուտ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Եկամուտներ ստացված տուժենից և տուգանքներից	70,253	91,813
Հիմնական միջոցների և ոչ կորթական ակտիվների օտարումից ստացված	33,193	48,368
Այլ եկամուտներ*	58,905	13,741
Շեղանեղ	162,351	151,922

Այլ եկամուտներ տողում արտացոլված են թաղվածքների, չեկային և ավանդային գրքույկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարարևույթ ծախսերից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Օտոթագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Օտոթագրություն 13)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	32,803	19,822
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	9,009	3,118
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	41,812	22,940
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների եկամտամբ պահանջների գնով (Օտոթագրություն 14)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	289,669	255,309
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(136,949)	(91,070)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	152,720	164,239
Հաճախորդների տրված վարկերի, փոխառությունների գնով (Օտոթագրություն 16)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	3,210,100	2,185,387
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	321,813	1,491,144
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	348,091	44,769
Պահուստի օգտագործում	(119,362)	(294,498)
Վերջնական մնացորդ	3,760,642	3,426,782
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	228,409	161,973
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	9,664	55,072
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	238,073	217,045
Այլ ակտիվների գնով (Օտոթագրություն 21)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	8,648	12,925
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(32,101)	2,660
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	31,867	
Պահուստի օգտագործում	(16)	
Վերջնական մնացորդ	8,398	15,585
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գնով	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	278,193	53,143
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(663)	152,155
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	277,530	205,298
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գնով(Օտոթագրություն 30)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	99,198	35,218
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(18,061)	27,133
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	81,137	62,351
Շեղանեղ գուտ մասհանումներ պահուստներին	152,712	1,640,212

Մանրագրություն 8. "Շնրհանուր վարչական ծախսեր"

Շնրհանուր վարչական ծախսեր	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Միասեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,319,810	1,230,753
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	15	
Գործուժման ծախսեր	6,075	
Վարձակալության գծով ծախսեր		2,703
Ապահովագրության ծախսեր	36,793	37,402
Բանկի արքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	154,825	90,200
Բանկի շեքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	179,518	195,711
Առօրյա և խորհրդակցական ծառայությունների գծով ծախսեր	669	13,427
Կապի և հարդարակցման միջոցների գծով ծախսեր	30,430	27,378
Տրանսպորտային ծախսեր	47,291	34,176
Միասեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	91,885	78,939
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	96,480	30,087
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր		2,251
Այլ վարչական ծախսեր	11,930	4,708
Ընդամենը	1,975,521	1,747,735

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	830	851
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ	487	445

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Վճարված տուգանքներ և տույժեր		
Ինկասագիանի համար կատարված վճարումներ	86,250	86,250
Ֆոլյոստանի և ներկաառուցական ծախսեր	35,927	144,424
Հիմնական միջոցների և ոչ կյոթական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	422,165	395,083
Ամանունների եռաշնամուտման հիմնադրամիև հատկառուցումներ	58,927	48,510
Այլ ծախսեր	168,098	111,433
Ընդամենը	771,367	785,700

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված

Մանրագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից գույտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Մանրագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Շահութահարկի գծով ծախս	Հազ. դրամ	
	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Ամբասիլ հարկի գծով ծախս	351,300	217,701
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(36,360)	(255,369)
Ընդամենը	314,940	(37,668)

	01/01/2022-31/03/2022	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2021-31/03/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	1,392,588		(254,879)	
Շահութահարկ դրույթաչափով	250,666	18%	45,878	18%
Չնվազեցվող ծախսեր	64,027	0.05	(49,485)	0.19
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	1,968	0.00	59,563	(0.23)
Այլ արտոնություններ	(1,721)	(0.00)	(1,868)	0.01
Շահութահարկի գծով ծախս	314,940	0.23	(37,668)	0.15

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	Հազ. դրամ			
	Մնացորդը ետևորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մեփական կապիտալ ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	473,046	19,640	109,857	602,543
Հաշվեքրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	217,341	25,005		242,346
Օգտագործման իրավունքի ձեռք ապահովումներ	47,482	6,051		53,533
Լեդրդրումային արժեթղթեր	168,304	(145)	109,857	278,016
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	36,047	(29,922)		6,125
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,872	(2,188)		1,684
Հաճանորդներին տրված մարկերի և փոխապատվությունների գծով	-	20,839		20,839
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(712,884)	16,720	-	(696,164)
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխապատվությունների գծով	(11,830)	11,830		-
Հիմնական միջոցներ	(694,228)	6,308		(687,920)
Պայմանական պարտավորություններ	(6,826)	(1,418)		(8,244)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(239,838)	36,360	109,857	(93,621)

Մանրագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

	Հազ. դրամ	
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	1,077,648	(217,210)
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	219,861	219,861
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	857,787	(437,071)
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,950,295	1,883,333
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.44	(0.23)

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	13,593,771	14,481,483
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,277,589	47,685,081
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	17,695	29,322
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	3,226,944	1,099,744
Հաշվեգրված տոկոսներ	834	
Պահուստներ/IFRS/	(41,812)	(32,803)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	55,075,021	63,262,827

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Շրջանիկ հաշիվներ		
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	294,000	1,042,500
Պահուստներ/IFRS/	(3,360)	(11,916)
Շրջաններ	290,640	1,030,584
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	86	77,662
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	2,465,299	135,618
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Շրջաններ	2,465,385	213,280
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(34,180)	(3,379)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,721,845	1,240,485
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	7,872,893	7,088,662
Այլ	593,421	849,558
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	420,402	471,568
Հաշվեգրված տոկոսներ	35,222	26,747
Շրջաններ	8,921,938	8,436,535
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(35,019)	(165,529)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,886,919	8,271,006
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,608,764	9,511,491

**31.12.2021թ. և 31.03.2022թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում ներառված են "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 165.862 ԱՄՆ դոլար (համապատասխանաբար 79.637 և 80.594 հազ.դրամ) գումարով ապահովագրական դեպոզիտը:

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔԱ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

	31/03/2022	31/12/2021
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	5,844,365	7,935,596
Պահուստներ	(80,161)	(108,845)
Շրջաններ	5,764,204	7,826,751

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ		
Սվոպ		5,053
Շրջաններ	-	5,053

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	31/03/2022	31/12/2021
Վարկեր, այդ թվում՝	213,637,560	198,942,941
Հիմնադրամային	31,146,662	29,154,728
Վարկային քարտեր	24,991,010	24,664,422
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	1,198,918	1,105,264
Ընդամենը վարկեր	239,827,488	224,712,627
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,760,642)	(3,210,100)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	236,066,846	221,502,527

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31/03/2022	31/12/2021
Պետական ձեռնարկություններ	109,993	13,895
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	118,386,882	108,906,820
խոշոր ձեռնարկություններ	66,311,301	61,064,990
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	52,075,581	47,841,830
այդ թվում բիզնես քարտեր	62,493	63,687
Տնտեսական անձինք, այդ թվում՝	99,466,663	95,723,093
սպառողական վարկեր	29,952,103	29,761,854
հիփոթեքային վարկեր	31,146,662	29,154,728
վարկային քարտեր	24,927,947	24,600,709
Անհատ ձեռնարկատերեր	20,665,032	18,963,555
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,198,918	1,105,264
Ընդամենը վարկեր	239,827,488	224,712,627
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,760,642)	(3,210,100)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	236,066,846	221,502,527

Հագ դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տեսակարար դասերի (սեզոնային)	31/03/2022	31/12/2021
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	66,421,294	61,078,885
ՓՄՁ ոլորտ*, այդ թվում՝	72,863,998	78,449,504
գյուղատնտեսական ոլորտ	19,674,572	29,350,740
տնային տնտեսություններ	99,343,278	84,078,974
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,198,918	1,105,264
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	239,827,488	224,712,627
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,760,642)	(3,210,100)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	236,066,846	221,502,527

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հագ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	31/03/2022	31/12/2021
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	77,406,975	68,994,622
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	3,880,888	8,182,114
Ընդամենը	81,287,863	77,176,736
Վարկային ներդրումներ	238,033,826	224,712,627
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	34.15%	34.34%
Ընդհանուր նորմատիվային նախատեսում	47,146,494	45,625,212
Տոկոսային հարաբերակցություն նախատեսում	172.42%	169.15%
Ընդամենը	81,287,863	77,176,736

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/03/2022	քանակ
ADB/MSME	7,667,495	119
ADB/TFP/IBA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	339,644	5
ADB/TFP/RCA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	58,512	1
ADB/WESSD/Ասիական Ջարգացման Բանկ	2,252,119	153
FMO/MSME/Green/	1,283,552	37
DEG/SME/ԴԵԳ	1,062,341	50
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	1,563,062	143
EBRD/TFP/IBA	14,820	1
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էլ	35,856	3
FMO/MSME/Retail/	3,254,259	119
GAF/ KfW /AGRO	1,139,133	96
GAF/KfW/SME	11,039,121	1,072
GAF/GOV/SME	1,981	1
GAF/KfW/SME/ENERGY	737,656	27
GAF/KfW/ENERGY	572,793	205
Incofin CVSO CVBA-SO/MSE	3,287,376	102
EIB/APEX	6,256,024	112
SICAV-SIF/ME1	3,825	5
BS/SME3	5,076,468	142
EBRD/SMEC/Green	34,314	1
GLS AI MFF/ME	1,146	4
COVID 14	1,104	2
COVID 19/1/1	5,263	1
COVID 19/1/2	133,323	7
COVID 19/1/3	956,121	99
COVID 19/2/1	26,383	28
COVID 19/2/2	3,782,983	67
COVID 19/3	91,125	20
Proparco/SME/Green	119,841	7
Ընդամենը	50,677,799	2,629

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2021	քանակ
ADB/MSME	3,097,746	98
ADB/TFP/IBA/Ասիական Չարգացման Բանկ	94,915	6
ADB/TFP/RCA/Ասիական Չարգացման Բանկ	80,641	1
ADB/WESSD/Ասիական Չարգացման Բանկ	2,221,767	154
FMO/MSME/Green/	1,431,254	40
DEG/SME/ԴԵԳ	1,106,755	51
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ	1,788,090	158
EBRD/TFP/IBA	23,200	1
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էյ	38,084	3
FMO/MSME/Retail/	3,661,947	129
GAFF/ KfW /AGRO	702,808	72
GAFF/KfW/SME	9,337,514	992
GAFF/GOV/SME	2,318	1
GAFF/KfW/ENERGY	509,934	195
EIB/APEX	5,495,615	104
SICAV-SIF/ME1	6,189	5
BS/SME3	5,368,090	149
GLII/ME	20,349	6
GAFF/KfW/ConsumerENERGY	1,218,586	2,097
COVID 14	2,619	2
COVID 19/1/1	10,525	1
COVID 19/1/2	245,838	7
COVID 19/1/3	1,742,562	103
COVID 19/2/1	30,731	29
COVID 19/2/2	4,266,593	70
COVID 19/3	113,546	21
Ընդամենը	46,486,031	4,630

Հաճախորդներին տրված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստունների գծով պահուստները)	31/03/2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	24,782,290	14.78	24,025,711	14.78
Գյուղատնտեսություն	24,767,281	6.07	22,577,206	6.07
Շինարարություն	20,215,552	7.06	19,599,706	7.06
Տրանսպորտ և կապ	1,050,235	0.31	817,054	0.31
Առևտուր	44,896,259	17.05	39,884,282	17.05
Սպառողական	55,683,376	30.81	55,159,331	30.81
Հիփոթեքային վարկեր	31,275,609	10.18	29,270,247	10.18
Սպասարկման ոլորտ	12,131,460	5.35	11,519,968	5.35
Այլ	25,025,426	8.41	21,859,122	8.41
Ընդամենը	239,827,488	100	224,712,627	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31/03/2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	234,843,633	99.48	220,373,756	99.49
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	24,295	0.01	23,507	0.01
Բելգիա				
Ֆրանսիա	24,295		23,507	
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների				-
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,198,918	0.51	1,105,264	0.50
Ընդամենը	236,066,846	100	221,502,527	100

Մանրագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/03/2022

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դատակարգման փուլերի /IFRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեքի վրա և մինչև 30 օր ժամկետաց/		Փուլ 2 /31-90 օր ժամկետաց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետաց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	117,065,613	769,579	1,648,627	180,831	296,033	133,951
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցիներին տրված վարկեր	115,339,018	758,566	2,297,549	625,006	3,180,648	1,292,710
Ընդամենը	232,404,631	1,528,145	3,946,176	805,837	3,476,681	1,426,661

31/12/2021

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեքի վրա պահուստների բացվածք ըստ ռեզրեյի մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեքի վրա և մինչև 30 օր ժամկետաց/		Փուլ 2 /31-90 օր ժամկետաց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետաց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	108,525,161	270,038	595,913	112,101	273,368	199,194
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցիներին տրված վարկեր	113,844,860	2,061,041	803,166	230,242	670,159	337,483
Ընդամենը	222,370,021	2,331,079	1,399,079	342,343	943,527	536,677

Տանօթագրություն 16. "Հաճախորդների տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/03/2022

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Ցուց վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման ցուցանիշ
Մտատրամախ				
նվազանցված	54,950,408	1,877,163	53,073,245	3.42%
ժամկետային			0	
- 1-ից 30 օր	237,764	18,275	219,489	7.69%
- 31-ից 60 օր	128,474	26,981	101,493	21.00%
- 61-ից 90 օր	78,887	14,260	64,627	18.08%
- 91-ից 180 օր	109,343	26,791	82,552	24.50%
- 180 օրից ավել	178,495	39,575	138,920	22.17%
Ընդամենը	55,683,371	2,003,045	53,680,326	3.60%
Առևտուր				
նվազանցված	44,829,975	194,481	44,635,494	0.43%
ժամկետային			0	
- 1-ից 30 օր	1,521	6	1,515	0.39%
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր	63,179	17,428	45,751	27.59%
- 91-ից 180 օր	1,074	460	614	
- 180 օրից ավել	909	218	691	
Ընդամենը	44,896,258	212,593	44,683,665	0.47%
Արտարուստ				
նվազանցված	24,780,934	159,445	24,621,489	0.64%
ժամկետային			0	
- 1-ից 30 օր			0	
- 31-ից 60 օր	1359	617	742	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	24,782,293	160,062	24,622,231	0.65%
Ենկարագրային				
նվազանցված	20,165,371	259,979	19,905,392	1.29%
ժամկետային				
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր	50183	22775	27408	
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	20,215,554	282,754	19,932,800	1.40%
Հնոթեցում				
նվազանցված	31,230,888	91,757	31,139,131	0.29%
ժամկետային				
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր	42,642	3584	39,058	
- 61-ից 90 օր	2,084	191	1,893	9.17%
- 91-ից 180 օր			0	#DIV/0!
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	31,275,614	95,532	31,180,082	0.31%
Օպերատիվություն				
նվազանցված	24,739,674	520,987	24,218,687	2.11%
ժամկետային				
- 1-ից 30 օր	11642	2414	9228	20.74%
- 31-ից 60 օր	8886	3688	5,198	
- 61-ից 90 օր	3983	1653	2,330	
- 91-ից 180 օր	1753	1374	379	
- 180 օրից ավել	1344	1053	291	
Ընդամենը	24,767,282	531,169	24,236,113	2.14%
Այլ օրհանր				
նվազանցված	38,038,599	416,048	37,622,551	1.09%
ժամկետային				
- 1-ից 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-ից 60 օր	84,551	38373	46,178	
- 61-ից 90 օր	83,966	21066	62,900	
- 91-ից 180 օր			0	#DIV/0!
- 180 օրից ավել			0	#DIV/0!
Ընդամենը	38,207,116	475,487	37,731,629	1.24%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	239,827,488	3,760,642	236,066,846	1.57%

31/12/2021

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Ցուց վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման ցուցանիշ
Մտատրամախ				
նվազանցված	54,433,337	1,254,023	53,179,314	2.20%
ժամկետային			0	
- 1-ից 30 օր	164,113	19,140	144,973	11.66%
- 31-ից 60 օր	129,226	39,342	89,884	30.44%
- 61-ից 90 օր	65,857	28,799	67,058	30.04%
- 91-ից 180 օր	203,885	105,787	98,098	51.89%
- 180 օրից ավել	132913	84,308	48,605	63.43%
Ընդամենը	55,159,331	1,531,399	53,627,932	2.78%
Առևտուր				
նվազանցված	39,833,077	147,131	39,685,946	0.37%
ժամկետային			0	
- 1-ից 30 օր	1,468	5	1,463	0.34%
- 31-ից 60 օր	909	421	488	
- 61-ից 90 օր	35,331	16335	18,996	46.23%
- 91-ից 180 օր	13,508	9843	3,665	72.87%
- 180 օրից ավել			0	#DIV/0!
Ընդամենը	39,884,293	173,735	39,710,558	0.44%
Արտարուստ				
նվազանցված	24,025,708	38,697	23,987,011	0.16%
ժամկետային				
- 1-ից 30 օր			0	
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	24,025,708	38,697	23,987,011	0.16%
Ենկարագրային				
նվազանցված	19,599,706	135,930	19,463,776	0.69%
ժամկետային				
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	19,599,706	135,930	19,463,776	0.69%
Հնոթեցում				
նվազանցված	29,216,921	991,972	28,224,949	3.40%
ժամկետային				
- 1-ից 30 օր	39,190	14738	24,452	
- 31-ից 60 օր			0	#DIV/0!
- 61-ից 90 օր	14131	5314	8,817	37.61%
- 91-ից 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	29,270,242	1,012,024	28,258,218	3.46%
Օպերատիվություն				
նվազանցված	22,543,627	4,459	22,539,168	0.02%
ժամկետային				
- 1-ից 30 օր	17569	129	17440	0.73%
- 31-ից 60 օր	3124	108	3,016	3.46%
- 61-ից 90 օր	3273	113	3160	3.45%
- 91-ից 180 օր	7938	6658	1280	
- 180 օրից ավել	1674	1404	270	
Ընդամենը	22,575,531	11,467	22,564,064	0.05%
Այլ օրհանր				
նվազանցված	34,196,142	305,444	33,890,698	0.89%
ժամկետային				
- 1-ից 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր			0	#DIV/0!
- 180 օրից ավել			0	#DIV/0!
Ընդամենը	34,196,142	305,444	33,890,698	0.89%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	224,710,953	3,208,696	221,502,257	1.43%

Օճանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	14,864,517	4,225,515
Ընդամենը	14,864,517	4,225,515

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	31/03/2022		31/12/2021	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկուհի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		105,755		105,755
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		105,755		105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ		-	-	105,755

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	31/03/2022		31/12/2021	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկուհի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		7,141		7,141
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		7,141		7,141
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,864,517	112,896	4,225,515	112,896

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 31/03/2022թ.-ի դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Հազ. դրամ
					Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	7,141	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԿ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱՔՈՒԱ ՔՐԵՆԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				112,896	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:
 Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այլ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեքի մասն գծով պահուստի գումարը:

Օճանոթագրություն 17.1 "Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Սեփական գրավադրված արժեթղթեր` այլ բլոմ	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	4,674,305	14,799,561
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	22,230,102	23,133,346
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(249,737)	(265,380)
Ընդամենը	26,654,670	37,667,527

Օճանոթագրություն 18. "Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	31/03/2022	31/12/2021
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր	1,386,801	200,000
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող ոչ պետական արժեթղթեր	607,360	600,147
Կուտակված տոկոսներ	66,824	14,150
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(27,793)	(12,814)
Ընդամենը	2,033,192	801,483

Օճանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կայի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ.ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	8,657,363	4,035,780	1,007,932	2,520,409	24,299	3,717,588	19,963,371
Ավելացում	650	46,811	87,885	16,529	17,356	112,978	282,209
Օտարում			(31,300)				(31,300)
Դուրս գրում		(312)				(43,323)	(43,635)
Վերախմբավորում	17,356	24,240			(41,596)		-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022	8,675,369	4,106,519	1,064,517	2,536,938	59	3,787,243	20,170,645
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	671,966	2,824,555	372,740	1,626,592	-	1,749,021	7,244,874
Ավելացում	59,776	86,073	25,542	45,533		171,654	388,578
Օտարում			(29,290)				(29,290)
Արժեզրկում			29,538				29,538
դուրսգրում		(207)				(722)	(929)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022	731,742	2,910,421	398,530	1,672,125	-	1,919,953	7,632,771
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,943,627	1,196,098	665,987	864,813	59	1,867,290	12,537,874
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,985,397	1,211,225	635,192	893,817	24,299	1,968,567	12,718,497

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	561,478	617,575	206	30,550	1,209,809
Ավելացում		10,078			10,078
Օտարում		4,312			4,312
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022	561,478	623,341	206	30,550	1,215,575
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	163,959	329,088	99	23,279	516,425
Ավելացում	13,324	19,782	4	477	33,587
Օտարում		(4,312)			(4,312)
Վերախմբավորում					-
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022	177,283	344,558	103	23,756	545,700
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	384,195	278,783	103	6,794	669,875
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	397,519	288,487	107	7,271	693,384

31.03.2022թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31/03/2022	31/12/2021
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	65,966	81,526
Ընդամենը	65,966	81,526
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(903)	(830)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	65,063	80,696
Ղեկնորդական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեկնորդական պարտքեր բուջեի գծով	225,822	160,341
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	81	387
Կանխավճարներ մատակարարներին	216,170	206,950
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	35,981	43,915
Այլ ղեկնորդական պարտքեր և կանխավճարներ	48,420	57,659
Ընդամենը	526,474	469,252
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(5,270)	(4,689)
Ընդամենը	521,204	464,563
Պահեստ	208,800	175,493
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	138,836	249,993
Այլ ակտիվներ	83,217	62,586
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,225)	(3,129)
Ընդամենը	428,628	484,943
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,014,895	1,030,202

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	31/03/2022	31/12/2021
ՀՀ բանկերի	9,974	9,814
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից բաց թողնվող վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ տունեցող բանկերի	13,115	15,236
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	23,089	25,050
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	4,858,985	4,801,248
Այլ		1,257
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,421,590	1,362,570
Այլ	27,736	54,486
Հաշվեգրված տոկոսներ	12,570	12,783
Ընդամենը	6,320,881	6,232,344
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	6,473,677	4,451,755
Վարկեր	23,111,793	21,911,985
Ավանդներ	16,274,976	20,287,607
Այլ	34,210	85,966
Հաշվեգրված տոկոսներ	735,050	682,981
Ընդամենը	46,629,706	47,420,294
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	52,973,676	53,677,688

Օտնոթագրություն 22.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ

Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	Օրագիր	Արժույթ	Ժամկետ	31/03/2022	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2021
Բաու Օտաու ԱմսոտՖանդան Ֆանդ	BlueOrchard/MSME	USD	1-4 տարի	4,959,161	USD	1-4 տարի	4,824,801
ԴԵԳ	DEG/SME	USD	1-7 տարի	2,921,474	USD	1-7 տարի	3,422,980
Վերակառուցման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/WiB	AMD	1-4 տարի	1,459,277	AMD	1-4 տարի	1,425,867
Վերակառուցման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/WiB	AMD	1-5 տարի	1,402,115	AMD	1-5 տարի	1,915,277
Վերակառուցման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/SMEC/Green	AMD	1-4 տարի	2,741,166			
Ինկոֆին Ինվեսթմենտ Մենեջմենթ	INCOFINCVBAMSE	USD	1-4 տարի	491,780	USD	1-4 տարի	
Ինկոֆին Ինվեսթմենտ Մենեջմենթ	Incopin CVSO CVBA-SOMSE	USD	1-4 տարի		USD	1-4 տարի	990,897
Հուանական Ջարգացման Բանկ	FMO/MSME/Green	EUR	1-5 տարի	2,719,747	EUR	1-5 տարի	2,713,422
Հուանական Ջարգացման Բանկ	FMO/MSME/Green	USD	1-5 տարի	4,908,381	USD	1-5 տարի	4,802,096
Հուանական Ջարգացման Բանկ	FMO/MSME/RETAIL	USD	1-5 տարի	7,613,971	USD	1-5 տարի	7,414,861
Սիմֆոտիկս Սիբլվ (Լյուքս)-Դորտենիա Ինվեսթ	HIF/MSME	AMD	1-4 տարի	163,943	AMD	1-4 տարի	160,153
Սիմֆոտիկս Սիբլվ (Լյուքս)- Գլոբալ Ֆայնենշլ Ինվեսթմենտ Ֆանդ	GFIF/MSME	AMD	1-4 տարի	163,943	AMD	1-4 տարի	160,153
Սիմֆոտիկս Սիբլվ (Լյուքս)- EUPH Սիկրոֆայնդս Ֆանդ VII	SEBMFVII/MSME	AMD	1-4 տարի	1,323,326	AMD	1-4 տարի	1,281,227
Սիմֆոտիկս Սիբլվ-ԷսԻՖ Սպիրոֆայնդս Ֆանդ VI	SEBMFVI/MSME	AMD	1-3 տարի	831,119			813,450
Սիմֆոտիկս Սիբլվ II - Էնթրօնգ Ինվեսթ Բոնդ Ֆանդ	SEIBF/MSME	USD	1-4 տարի	364,616			365,040
Սիմֆոտիկս Սիբլվ II - Էյ Բի ԷՆ ԱՄՐՕ Ինվեսթ Ֆանդ	SAAIF/MSME	USD	1-4 տարի	486,155			486,720
Դուա Բիթոն Ֆանդ Էս. Այ. Մի. Էլ. Վի	DRF/ME	USD	1-4 տարի	2,427,894			2,430,746
Միկրոֆայնդս ԵՆԻՏԻՆՎԵՆՏ Ֆայնիլդրի Էս.Էյ. Ես.Էյ.Ֆի.Էս.Էս.Էյ.Ֆ	MEF/MSME	USD	1-4 տարի	2,422,786			2,427,128
Սևոնյան Անտորի և Ջարգացման Բանկ(ՍՍԱՅԲ)	BS/SME3	USD	1-5 տարի	4,025,317	USD	1-5 տարի	4,810,692
Ամսոնյան Ջարգացման Բանկ	ADB/TFP/PCA	USD	1 տարուց պակաս	220,323	USD	1 տարուց պակաս	240,606
Ամսոնյան Ջարգացման Բանկ	ADB/MSME	USD	1-5 տարի	7,305,414	USD	1-5 տարի	7,296,747
ՄԻՎԻՈ, ՓՈՆՐ և ՄԻՏԻՆ ԷՆՅԵՐՓՐՈՎՅՅԻՉ ԲՈՆԴՅՆ ԷՍ ԷՅ	MSMEBondsSA/Social/Green	AMD	1-4 տարի	7,860,784	AMD	1-4 տարի	7,601,259
ԷՅԷՖԻ ԴորոՂԱՐԿՈ	Proparco/SME/Green	USD	5 տարուց պակաս	4,806,261			
Ռեսպոնսաբիլիթի Սիբլվ (Լյուքս) Միկրո և EUEE	responsAbilitySicav (Lux)_MSM	USD	1-4 տարի	1,354,061			
Ռեսպոնսաբիլիթի Սիբլվ (Լյուքս) Միկրո և EUEE	responsAbilitySicav (Lux)_MSM	USD	1-4 տարի	3,385,152			
Ռեսպոնսաբիլիթի Սիբլվ (Լյուքս) Ինվեսթմենտ Ֆանդ	responsAbilitySicav (Lux)_FIF/ME	USD	1-4 տարի	580,312			
Ռեսպոնսաբիլիթի Վրոպա Միկրո և EUEE Ֆայնենս Ֆանդ	responsAbilitySicav_GMSMEFIF/ME	USD	1-4 տարի	1,934,373			
Շեղաներ				68,870,861			55,584,124

Օտնոթագրություն 22.2 ՀՀ Գնեստրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Օրագիր	31/03/2022		31/12/2021	
	Վտանմատան օտևա	Հաշվեդրված տևես	Վարկավորման օտևա	Հաշվեդրված տևես
ՎՀՀ / Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման վարկային ծրագիր	2,026,855	43,295	2,027,057	6,549
ՎՀՀ /Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	6,587,898	163,442	5,702,361	70,916
ՎՀՀ /Գերմանահայկական հիմնարամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	11,298,842	230,106	10,403,385	53,709
ՎՀՀ ~Վերականգնվող Էներգիայի Ջարգացում՝ ծրագիր	2,177,180	24,980	1,918,379	47,048
ՎՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	758,331	15,894	633,808	5,152
ՀՀ "Գյուղատնտեսական ոլորտի աջակցում" ծրագիր	1,125,679	18,890	689,978	4,801
COR-AGRO	32,977	407	32,976	175
Cor-Ref	134,750	-	134,750	-
Cor-Cof	6,000	-	6,000	-
COVID-19	95,590	-	119,256	-
Շեղաներ	24,244,100	497,014	21,667,961	188,360

Օտնոթագրություն 22.3 Հնգամս պայմանագրեր

Հնգամս պայմանագրեր	31/03/2022	31/12/2021
Հնգամս պայմանագրեր ֆինանսական	21,341,088	34,576,952
Հնգամս պայմանագրեր համահոտոների հետ	1,665,918	-
Շեղաներ	23,007,006	34,576,952

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	31,707,911	29,949,138
Ժամկետային ավանդներ	14,216,289	13,372,968
Այլ	1,628,512	1,289,337
Հաշվարկված տոկոսներ	338,109	314,818
Ընդամենը	47,890,821	44,926,261

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,677,762	2,747,632
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ		146
Ընդամենը	1,677,764	2,747,780

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,206,776	1,430,359
Ժամկետային ավանդներ	26,291	1,100
Այլ	19,354	15,074
Հաշվարկված տոկոսներ	311	40
Ընդամենը	1,252,732	1,446,573

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	18,724,704	19,978,527
Ժամկետային ավանդներ	63,847,323	60,452,272
Այլ	874,465	898,085
Հաշվարկված տոկոսներ	1,161,223	1,108,029
Ընդամենը	84,607,715	82,436,913

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,321,059	1,416,568
Ժամկետային ավանդներ	2,892,241	2,872,591
Այլ	58,610	60,673
Հաշվարկված տոկոսներ	44,323	41,500
Ընդամենը	4,316,233	4,391,332
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների	139,745,265	135,948,859

31.03.2022թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 9.635.336 հազ. ՀՀ դրամ
 31.03.2022թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար 2.647.616 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 31.03.2022 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառության՝ 3,644,325 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	31/03/2022	31/12/2021
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	5,058,825	6,107,897
Ընդամենը	5,058,825	6,107,897

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	31/03/2022	31/12/2021
Աձանցյալ գործիքներ		
Սվովի	83,387	21,815
Ֆորվարդ		
ալլ		
Ընդամենը	83,387	21,815

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	31/03/2022	31/12/2021
Շահարաժիններ	462,503	470,126
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	58,927	62,070
Ընդամենը	521,430	532,196

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	31/03/2022	31/12/2021
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	32,056	90,761
ԱԱՀ-ի գծով	2,816	2,810
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	104,206	189,702
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,202,779	1,093,951
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	143,849	113,509
Այլ պարտավորություններ	184,070	1,180,369
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,669,776	2,671,102

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 26,652,068 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,950,295 հատ սովորական բաժնետոմս 10400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուրբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	6,468,332	31.89%	
Սուրբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	3,138,533	15.47%	
Սուրբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	2,091,045	10.31%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունենալու/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:
բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,
դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Մեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 31.03.2022թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 31.03.2022թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Զօգտագործված վարկային գծեր	4,442,167	4,969,004
Տրամադրված երաշխիքներ	9,165,033	9,700,755
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	130,020	209,146
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(81,136)	(99,199)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ		
Բանկի բաժնետեր	4,744,032	4,652,834
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	439,197	361,393
Ֆինանսական կազմակերպություն	-	-
Ընդամենը	5,183,229	5,014,227
Տոկոսային եկամուտ	126,695	436,894

	31/03/2022	31/12/2021
Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ		
Բանկի բաժնետեր	3,500,169	2,764,778
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	713,393	682,664
Ֆինանսական կազմակերպություն	175,844	201,743
Ընդամենը	4,389,406	3,649,185
Տոկոսային ծախս	43,896	90,462

	31/03/2022	31/12/2021
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ		
Բանկի խորհրդին	67,200	273,066
Աշխատավարձ	67,200	251,666
Պարգևատրում		21,400
Բանկի գործադիր մարմնին	113,096	448,524
Աշխատավարձ	112,596	411,038
Պարգևատրում	500	37,486
Բանկի ներքին աուդիտին	25,297	105,516
Աշխատավարձ	25,297	97,411
Պարգևատրում		8,105
Ընդամենը	205,593	827,106

1) Վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանում

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ջուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Մթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգումր,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,

8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Մթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգուման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական.

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

31/03/2022

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Անտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	51,847,242	1,211,647	1,530,187	485,945	55,075,021
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8,806,778		368,313	2,433,673	11,608,764
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	5,764,204				5,764,204
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	236,042,630		24,216		236,066,846
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող արժեթղթեր	14,970,272		7,141		14,977,413
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	26,654,670				26,654,670
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,033,192				2,033,192
Այլ ակտիվներ	91,067				91,067
Ընդամենը ակտիվներ	346,210,498	1,211,647	1,929,857	2,919,618	352,271,620

31/12/2021

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Անտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	62,221,711	142,945	750,654	147,517	63,262,827
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,125,264	135,618	247,594	3,013	9,511,489
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,826,751				7,826,751
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		5,053			5,053
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	221,479,005		23,522		221,502,527
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	37,667,527				37,667,527
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող արժեթղթեր	4,331,270		7,141		4,338,411
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	801,483				801,483
Այլ ակտիվներ	80,696				80,696
Ընդամենը ակտիվներ	343,534,150	283,616	1,028,911	150,530	344,997,207

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	31/03/2022	31/12/2021
Երևան	150,791,774	143,662,508
Կոտայք	22,669,481	18,805,532
Արարատ	13,288,558	12,114,357
Լոռի	7,284,331	7,653,113
Գեղարքունիք	6,737,003	6,447,257
Շիրակ	5,753,430	5,555,027
Արմավիր	7,967,625	7,380,620
Սյունիք	5,338,514	4,950,127
Արագածոտն	7,543,235	7,196,748
Վայոց Ձոր	1,573,541	1,509,537
Տավուշ	1,145,356	1,109,894
Արցախ	5,973,998	5,117,805
Ընդամենը	236,066,846	221,502,527

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 31.03.2022թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 6.2%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 31.03.2022թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 239.827.488 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 31.03.2022թ-ի դրությամբ կազմել է 7.422.857 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2022թ I-ին եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 21,010,249 հազ. դրամ և 1,894,099 USD՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 825,883,936 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2022թ I-ին եռամսյակում կազմել է 248,016,169 հազ. դրամ, 0 USD և 10,000,000 EUR՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 36,216,281 հազ. դրամ, 874,997 USD և 0 EUR:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հաստուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են գանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, կուլթերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախնինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոյոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

Շուկայական ռիսկ վերլուծություն

1) Չուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) Չուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կարավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

ԱԵԲ									
Արտարժույթի ռիսկ									
Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	Համախառն VAR
2021թ. IV եռ.	3,981.65	263.70	170.10	192.95	14.65	6.26	1,036.83	271.20	4,201.12
2022թ. I եռ.	9,306.47	59.11	266.65	183.41	19.80	6.95	1,585.13	337.97	9,831.28
աճ/մվկվում	5,324.82	-204.59	96.55	-9.54	5.15	0.69	548.30	66.76	5,630.16

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.
31/03/2022

	Հազ. դրամ					
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Շեղումներ
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19,643,108	26,087,360	6,798,919	2,329,526	216,108	55,075,021
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշատրամվեր	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	1,912,763	4,716,319	4,953,918	25,763		11,608,764
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	5,244,653	519,551				5,764,204
Հաճախորդներից ստացված անբարձրագույն արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	145,833,078	79,463,542	10,719,762	50,464		236,066,846
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմեղ ֆին. ակտիվներ	14,491,684	485,729				14,977,413
Հետգնման պայմանագրով զրամարված արժեթղթեր	26,654,670					26,654,670
Անբարձրագույն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,434,712	598,480				2,033,192
Այլ ակտիվներ	61,934	12,851	16,282			91,067
Շեղումներ ակտիվներ	215,277,046	111,883,832	22,488,881	2,405,753	216,108	362,271,620
Պարտավորություններ						
Պատասխանություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	43,170,607	8,475,431	1,279,545	48,093		52,973,676
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	15,945,673	50,205,431	2,719,748			68,870,852
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	24,810,014					24,810,014
Հետգնման պայմանագրեր	17,881,126	-	5,125,880			23,007,006
Պատասխանություններ հաճախորդների նկատմամբ	76,103,152	52,980,934	8,070,385	2,422,327	168,467	139,745,265
Ստորադաս փոխառություն		3,697,011				3,697,011
Շեղումներ հարկի գծով պարտավորություն	608,559					608,559
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,517,836	2,540,989				5,058,825
Վճարմանից ռեզերվներ	521,430					521,430
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	93,621					93,621
Օպտացիոն հրավերների ձևով ակտիվներ	1,428,709					1,428,709
Այլ պարտավորություններ	1,595,227	65,583	8,026	370	568	1,669,775
Շեղումներ պարտավորություններ	184,675,954	117,965,379	17,203,584	2,470,790	169,035	322,484,743
Հաշվեկշռային բաց դիրք	30,601,091	(6,081,547)	5,285,297	(65,037)	47,073	29,786,877
Ծանույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային աճանցյալներ		5,308,713	(5,382,100)			(83,387)
Զուտ դիրք	30,601,091	(772,835)	(106,803)	(65,037)	47,073	29,703,490

31/12/2021						
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Շեղումներ
Ակտիվներ						
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,416,457	23,814,104	5,035,413	825,273	171,580	63,262,827
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշատրամվեր	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	3,099,565	1,432,051	4,790,258	189,615		9,511,490
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,562,014	264,737				7,826,751
Հաճախորդներին ստացված անբարձրագույն արժեքով հաշվառվող վարկեր	135,269,994	76,736,297	9,437,683	58,553		221,502,527
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմեղ ֆին. ակտիվներ	3,795,266	543,145				4,338,411
Հետգնման պայմանագրով զրամարված արժեթղթեր	37,667,527					37,667,527
Անբարձրագույն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	210,039	591,444				801,483
Այլ ակտիվներ	73,144	4,932	2,402	157	1	80,634
Այլ ակտիվներ	221,094,449	103,386,770	19,265,756	1,073,598	171,581	344,992,155
Պարտավորություններ						
Պատասխանություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	38,412,996	7,911,478	5,027,714	2,325,498	2	53,677,688
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	13,357,388	39,513,315	2,713,422			55,584,125
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	21,933,323					21,933,323
Հետգնման պայմանագրեր	34,576,952					34,576,952
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	75,951,766	50,656,541	7,135,822	2,074,951	129,779	135,948,859
Ստորադաս փոխառություն		3,605,469				3,605,469
Շեղումներ հարկի գծով պարտավորություն	429,349					429,349
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,564,398	3,543,499				6,107,897
Վճարմանից ռեզերվներ	532,196					532,196
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	239,839					239,839
Օպտացիոն հրավերների ձևով ակտիվներ	1,572,752					1,572,752
Այլ պարտավորություններ	2,585,717	55,763	28,310	348	963	2,671,102
Շեղումներ պարտավորություններ	192,166,876	105,286,065	14,905,268	4,400,797	130,744	316,879,551
Հաշվեկշռային բաց դիրք	28,937,773	(1,899,295)	4,360,488	(3,327,199)	40,837	28,112,604
Ծանույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային աճանցյալներ		1,352,286	(4,612,185)	3,243,137		(16,782)
Բաց դիրք	28,937,773	(547,009)	(251,697)	(84,062)	40,837	28,095,842

* Պ՝ խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ՝ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ռուսկո ստանդարտացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ
 ** Պ՝ խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. Ռ՝ ռուբլի, KZT, Վրացական լարի, ՄԱԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսքալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2022թ. I եռամսյակի միջին կուտակային դիսքալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 15,372,116 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 11,876,635 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 3,495,481 հազ. դրամով կամ 29.4%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2022թ. I եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսքալանսը 2022թ. I եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով նվազել է 183,667 հազ. դրամով կամ 1.2%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2022թ. I եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 0.8 տոկոսային կետով՝ կազմելով 105.7%՝ 2021թ. I եռամսյակի 104.9% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2022թ. I եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 105.7%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2022թ. I եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.853 տարի (2021թ. I եռամսյակի վերջի 1.769 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.084 տարով կամ 4.7%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.771 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.082 տարով կամ 4.6%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2022թ. I եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.124 տարի (2021թ. I եռամսյակի վերջի 1.05 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.074 տարով կամ 7%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.03) նշված ցուցանիշն աճել է 0.094 տարով կամ 9.1%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2022թ. I եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.847 (2021թ. I եռամսյակի վերջի 0.836-ի դիմաց)՝ աճելով 0.01-ով կամ 1.3%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.848) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.001-ով կամ 0.1%-ով:

Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
31.03.2022թ.

ձագ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
- վարկեր			614,756	2,782,965	488,070	1,295,760	2,608,073	1,429,907	9,280,434	6,739,148		
Ընդամենը	-	-	614,756	2,782,965	488,070	1,295,760	2,608,073	1,429,907	9,280,434	6,739,148	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(614,756)	(2,782,965)	(488,070)	(1,295,760)	(2,608,073)	(1,429,907)	(9,280,434)	(6,739,148)	-	-

31.12.2021թ.

ձագ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վարկեր			1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368						
Ընդամենը	-	-	1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368					-	-
Զուտ դիրք	-	-	1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368					-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/03/2022թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/03/2021թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ 22 ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	6.39	1.23	9.35	1.23
- միջբանկային վարկեր		1.76	11.00	1.76
- միջբանկային թեառ	5.97		9.11	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.89	8.42	13.07	8.65
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8.06	6.29	8.02	6.29
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.06	4.34	8.14	3.90
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5.56	3.56	4.75	3.52

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել արտարժույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "Ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովորական կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործռններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կոռուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

3) Իրացվողության ռիսկի քայտարիկ մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերաուսյուն և ռիսկի քանակական գնահատական

Պատմության տեղեկատվություն

2022թ. 1 եռամսյակի ընթացքում ակցիայի 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրացվողության ցուցանիշները ճակատ են համապատասխանաբար 11.6, 9.1 և 17.4 տոկոսային կետով:

Հայաստանի Հանրապետության Հայաստանի տնտեսություն										2022թ. 1-րդ եռամսյակ	
Հայաստանի Հանրապետության Հայաստանի տնտեսություն										31/03/2022	
	Մշակույթ	Մարմնակր ծախսեր	Ցածկաբույսեր	Մյուս 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամիսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 և ավելի տարի	Անհամար	Չպահանջ	
Պատմական միջոցներ և ուսման համաձեռնություններ	-	-	55,074,187	834	-	-	-	-	-	55,075,021	
Փակագրերի մատչելիության ռիսկի քանակական գնահատականը համապատասխանում է կուտակումներին	-	-	443	-	-	-	-	-	-	443	
Փակագրերի քանակի և այլ ֆինանսական հատկանիշների վերաբերյալ	-	-	7,589,061	138,998	1,383,936	2,124,390	1,145	-	371,234	11,608,764	
Հանրապետական տնտեսության	-	-	5,764,204	-	-	-	-	-	-	5,764,204	
Հանրապետական միջազգային հարկերի արժեքի վերաբերյալ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Անհատական ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	-	28,330	-	-	987,252	1,017,610	-	2,033,192	
Հանրապետական տնտեսության ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Հանրապետական տնտեսության ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	2,607,904	127,262	19,752,364	16,434,453	22,162,488	102,200,890	72,781,485	-	-	236,066,844	
Հանրապետական տնտեսության ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	-	1,771,970	485,729	-	4,835,733	7,771,086	112,896	14,977,414	
Հանրապետական տնտեսության ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	0	0	0	26,654,670	0	0	0	0	0	26,654,670	
Այլ ֆինանսական	1,304	-	83,176	715	5,843	29	-	-	-	91,987	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	2,608,208	127,262	66,074,690	61,844,609	17,069,895	23,662,268	110,148,294	81,671,328	484,130	382,271,619	
I կիսի արտադրություն	-	-	33,174,729	11,184,328	5,312,362	8,330,458	44,908,942	31,072,156	-	134,625,694	
II կիսի արտադրություն	547,537	14,588	2,357,386	20,191	2,792	5,699	39,043	-	-	2,425,111	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ֆինանսական տնտեսություն	2,460,403	108,662	1,083,566	32,805,936	16,719,262	22,858,572	108,088,661	81,565,565	-	265,690,357	
Անասնապահություն	149,165	18,600	53,990,974	28,838,673	340,633	693,693	2,059,636	5,761	484,130	86,681,265	
Արտադրությունների ժամանակահատվածի միջոցառումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Պատասխանատվության ռիսկի և այլ ֆինանսական հատկանիշների վերաբերյալ	-	-	6,588,128	5,996,315	5,804,318	5,216,134	19,591,041	9,777,740	-	52,973,676	
Արտադրության ֆինանսական հատկանիշների վերաբերյալ	-	-	4,440,938	2,559,140	10,202,382	49,968,893	1,699,497	-	-	68,870,580	
ՀՀ Կենտրոնական Բանկի և ՀՀ կառավարության կողմից ստորագրված վարկեր	-	-	68,900	893,216	1,448,864	1,930,530	17,557,257	2,911,248	-	24,810,015	
Վերականգնողական	-	-	-	23,007,005	-	-	-	-	-	23,007,005	
Արտադրության և այլ ֆինանսական հատկանիշների վերաբերյալ	-	-	57,219,394	14,103,815	17,289,577	30,828,350	19,580,843	723,285	-	139,745,265	
Արտադրության և այլ ֆինանսական հատկանիշների վերաբերյալ	-	-	-	-	-	-	-	3,620,690	-	3,697,010	
Փակի կապիտալի քանակական գնահատականը	-	-	-	2,458,753	15,737	-	2,568,325	-	-	5,058,825	
Պատասխանատվության ռիսկի և այլ ֆինանսական հատկանիշների վերաբերյալ	-	-	-	1,428,709	-	-	-	-	-	1,428,709	
Հանրապետական միջազգային հարկերի արժեքի վերաբերյալ	-	-	-	83,387	-	-	-	-	-	83,387	
Անհատական ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	-	608,559	-	-	-	-	-	608,559	
Այլ ֆինանսական	-	-	242,642	278,788	-	-	-	-	-	521,430	
Այլ արտադրություններ	-	-	1,440,099	2,166,333	3,122	8,989	1,232	-	-	1,669,775	
Անհատական ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	-	1,658,974	2,929,627	2,899,927	7,341,037	-	-	13,737,295	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	-	-	66,559,163	64,518,184	26,798,998	81,048,312	116,698,628	16,732,461	-	336,211,727	
I կիսի արտադրություն	-	-	19,399,758	19,966,322	11,010,296	24,609,539	55,399,847	5,930,005	-	135,315,767	
II կիսի արտադրություն	-	-	1,054,095	652,158	341,678	287,202	256,687	-	-	2,471,820	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	-	3,397,721	1,783,830	4,027,860	16,019,582	-	-	25,239,113	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	27,629,498	44,929,538	24,570,049	43,630,466	93,025,574	15,597,670	-	249,382,895	
Անասնապահություն	-	-	37,929,685	6,188,805	3,405,120	3,377,866	7,553,472	3,134,791	-	61,689,719	
Ցուցանիշները համապատասխանում են	2,608,208	127,262	(10,484,833)	7,128,445	(12,896,104)	(27,494,047)	(8,460,334)	62,838,065	484,130	16,069,892	
I կիսի արտադրություն	547,537	14,588	14,774,871	(6,781,894)	(6,697,894)	(16,279,081)	(10,480,805)	25,142,151	80,694	(680,073)	
II կիսի արտադրություն	1,303,291	-	(1,303,291)	(931,867)	(936,899)	(281,959)	(217,844)	-	-	(46,709)	
Փոխադրված արտադրությունների կապիտալի քանակական գնահատականը	2,460,403	108,662	(26,545,842)	(6,397,721)	(1,785,990)	(4,977,860)	(16,019,582)	-	-	(65,239,113)	
Ֆինանսական հատկանիշների վերաբերյալ	-	-	-	(16,153,702)	(7,450,170)	(20,771,694)	16,069,087	65,967,895	-	16,307,466	
Ցուցանիշները համապատասխանում են	2,608,208	2,796,470	(7,748,083)	(619,616)	(19,316,722)	(40,812,769)	(47,289,103)	15,675,782	16,069,892		

Հայաստանի Հանրապետության Հայաստանի տնտեսություն										2022թ. 1-րդ եռամսյակ	
Հայաստանի Հանրապետության Հայաստանի տնտեսություն										31/12/2021	
	Մշակույթ	Մարմնակր ծախսեր	Ցածկաբույսեր	Մյուս 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամիսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 և ավելի տարի	Անհամար	Չպահանջ	
Պատմական միջոցներ և ուսման համաձեռնություններ	-	-	63,262,827	-	-	-	-	-	-	63,262,827	
Փակագրերի մատչելիության ռիսկի քանակական գնահատականը համապատասխանում է կուտակումներին	-	-	443	-	-	-	-	-	-	443	
Փակագրերի քանակի և այլ ֆինանսական հատկանիշների վերաբերյալ	-	-	5,789,037	439,540	1,382,653	776,168	1,955	-	1,122,137	9,511,490	
Հանրապետական տնտեսության	-	-	7,826,751	-	-	-	-	-	-	7,826,751	
Հանրապետական միջազգային հարկերի արժեքի վերաբերյալ	-	-	-	5,053	-	-	-	-	-	5,053	
Անհատական ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	-	-	23,398	-	654,699	123,386	-	801,483	
Հանրապետական տնտեսության ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	1,116,404	140,634	20,103,085	15,412,064	21,795,781	93,996,516	68,938,043	-	-	221,502,527	
Հանրապետական տնտեսության ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	-	543,145	-	-	1,778,257	1,904,113	112,896	4,339,411	
Հանրապետական տնտեսության ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37,967,527	
Այլ ֆինանսական	59	-	72,840	694	1,803	32	5,269	-	-	80,697	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	1,116,463	140,634	63,263,270	34,339,811	63,543,223	23,180,237	97,205,872	70,872,766	1,235,033	344,997,208	
I կիսի արտադրություն	399,813	11,451	26,804,203	10,336,597	4,194,970	8,839,240	38,422,870	32,044,274	79,637	123,133,055	
II կիսի արտադրություն	5,672	-	851,949	192,125	2,024	4,048	44,454	-	-	1,100,272	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	-	21,815	-	-	-	-	-	21,815	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	245,379	286,817	-	-	-	-	-	532,196	
Այլ արտադրություններ	-	-	2,366,422	294,750	331	9,599	-	-	-	2,671,102	
Անհատական ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	2,366,418	3,294,093	9,047,618	3,159,129	2,771,546	6,624,739	-	2,671,098	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	1,116,463	140,634	63,263,270	34,339,811	63,543,223	23,180,237	97,205,872	70,872,766	1,235,033	344,997,208	
I կիսի արտադրություն	-	-	16,165,525	15,861,997	12,816,373	24,658,670	46,632,863	4,185,638	-	120,321,066	
II կիսի արտադրություն	-	-	2,868,247	613,849	403,040	288,168	228,509	-	-	4,401,813	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	-	35,020,400	292,346	2,545,156	12,042,279	6,188,841	-	56,090,022	
Փոխադրված արտադրություն	-	-	-	1,792,450	3,367,099	4,028,911	14,966,851	-	-	24,155,311	
Անհատական ամբողջ կապիտալի ֆինանսական տնտեսություն	-	-	22,056,881	57,796,228	19,192,115	43,604,870	84,733,183	12,861,496	-	240,234,672	
Անասնապահություն	-	-	43,053,213	3,294,093	9,047,618	3,159,129	2,771,546	6,624,739	-	87,160,544	
Ցուցանիշները համապատասխանում են	1,116,463	140,634	63,263,270	33,681,790	47,800,010	20,480,764	96,837,491	67,742,907	1,235,033	317,811,987	
I կիսի արտադրություն	399,813	11,451	12,636,678	(6,626,400)	(6,621,403)	(16,619,430)	(8,209,993)	27,688,638	79,637	2,811,989	
II կիսի արտադրություն	5,672	-	(2,016,298)	(421,724)	(401,018)	(284,120)	(184,095)	-	-	(8,301,941)	
Փոխադրված արտադրությունների կապիտալի քանակական գնահատականը	-	-	(1,792,450)	(3,367,099)	(4,028,911)	(14,966,851)	(14,966,851)	-	-	(24,155,311)	
Ֆինանսական հատկանիշների վերաբերյալ	-	-	122,872	(22,018,298)	(26,611,771)	59,820,974	(21,199,804)	11,736,074	-	68,108,001	
Ցուցանիշները համապատասխանում են	1,116,463	1,267,097	64,260,397	95,115,197	145,142,167	186,902,891	261,140,262	328,683,299	330,118,302		

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	31.03.2022	31.12.2021
Կանոնադրական կապիտալ	26,652,068	26,107,555
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	745,223	289,718
Պահուստներ	5,614,316	6,139,145
Գլխավոր պահուստ	3,481,000	3,481,000
Վերագնահատման պահուստներ	2,133,316	2,658,145
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	12,363,174	11,461,042
Ընդամենը կապիտալ	45,374,781	43,997,460

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2022թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	39,343,710	5,873,439	45,217,149	290,430,483	3,000,157	14.34	12
Փետրվար	39,913,007	5,995,756	45,908,763	297,406,598	3,078,409	14.21	12
Մարտ	41,176,642	5,969,852	47,146,494	307,160,711	3,072,625	14.17	12

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2021թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	36,109,324	4,936,045	41,045,369	246,908,521	3,682,709	14.79	12
Փետրվար	36,862,957	5,186,411	42,049,368	248,218,015	3,055,501	15.36	12
Մարտ	37,144,772	5,112,177	42,256,949	250,436,469	2,874,602	15.40	12
Ապրիլ	37,557,475	4,797,173	42,354,648	258,860,190	3,066,859	14.89	12
Մայիս	37,753,167	4,626,423	42,379,590	256,315,833	2,782,039	15.16	12
Հունիս	37,875,979	4,576,151	42,452,130	258,397,890	2,798,182	15.07	12
Հուլիս	38,005,764	4,333,289	42,339,053	256,359,226	2,819,277	15.13	12
Օգոստոս	38,330,652	4,104,534	42,435,186	263,415,629	2,811,731	14.79	12
Սեպտեմբեր	38,587,603	3,840,838	42,428,441	271,473,243	2,859,987	14.37	12
Հոկտեմբեր	38,917,483	3,908,891	42,826,374	267,966,865	2,768,737	14.71	12
Նոյեմբեր	39,166,288	4,903,026	44,069,314	277,100,612	2,684,953	14.72	12
Դեկտեմբեր	39,309,165	6,316,046	45,625,211	288,146,861	2,593,328	14.73	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խրհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

31.03.2022թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	98,238,417	577,796		-
10%	5,830,820			583,082
20%	1,465,720			293,144
30%	16,687		79,631	28,895
35%	5,664,914			1,982,720
50%	1,369,333			684,667
75%	37,087,222	266,065		28,014,965
100%	121,421,666	5,318,610		126,740,276
110%	375,770	59,977		479,322
150%	93,064,315	5,030,176		147,141,737
200%	2,135,925			4,271,850
Ընդամենը	366,670,789	11,252,624	79,631	310,220,657

31.12.2021թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	109,979,516			-
10%	8,255,327			825,533
20%	1,157,178			231,436
30%	93,229			27,969
35%	5,342,724			1,869,953
50%	649,908			324,954
75%	35,171,574	349,023		26,640,448
100%	113,944,111	5,164,604	117,906	119,226,621
110%	384,818	68,376		498,513
150%	83,565,779	5,846,703		134,118,723
200%	2,198,974			4,397,948
Ընդամենը	360,743,138	11,428,706	117,906	288,162,098

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն.

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

31.03.2022թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխառություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառում, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն զեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

31.03.2022թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

31.03.2022թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

31.03.2022թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

	31/03/2022		31/12/2021	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	94,472,625	384,456,055	88,771,430	365,955,585
Ավտոմեքենա	2,666,501	8,952,080	2,272,367	8,288,780
Սարքավորում	2,161,689	12,748,807	2,038,432	12,412,588
Պատրաստի արտադրանք	8,263,775	14,742,000	7,465,058	11,598,000
Երաշխավորություն	78,150,592	405,999,644	74,832,269	393,338,707
Դրամական միջոցներ	1,782,198	9,405,867	1,833,461	9,471,599
Ոսկյա իրեր	18,101,659	21,201,042	16,825,161	19,917,771
Պետ. արժեթղթեր	9,350	23,000	9,520	23,000
Այլ արժեթղթեր	10,101	38,611	10,310	38,553
Այլ գրավ	19,419,674	34,525,004	17,590,714	32,784,598
Գրավ առկա չէ	14,789,324		13,063,905	
Ընդամենը	239,827,488	892,092,110	224,712,627	853,829,181

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

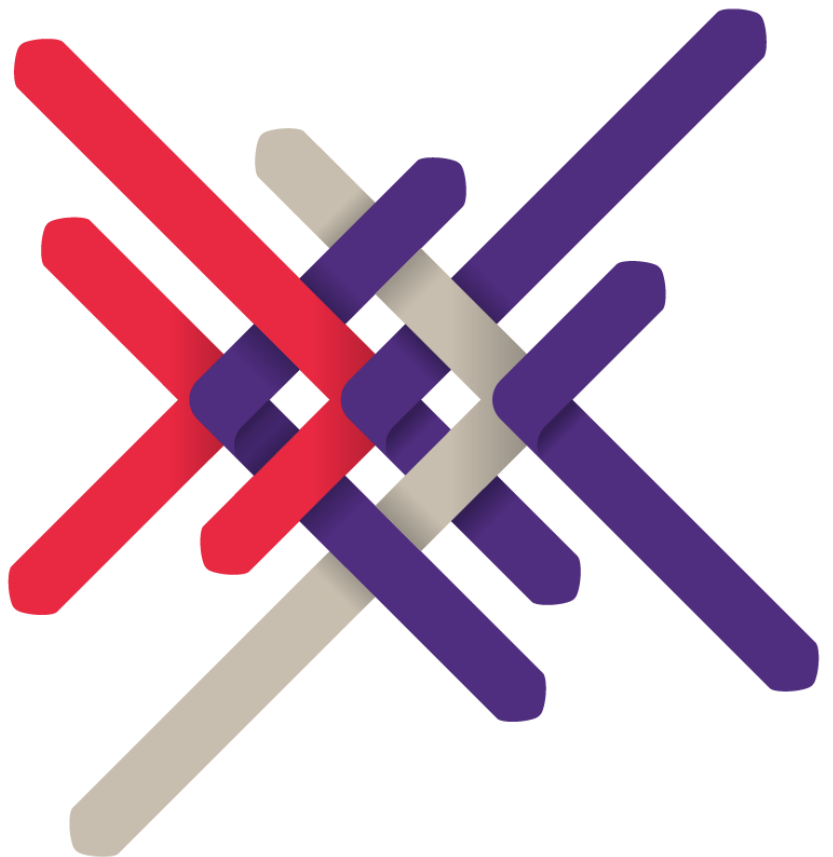
Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	12
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	14
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	16

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ բաժնետերերին.

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2021թ, դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Բանկի՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, մեր մասնագիտական դատողության համաձայն, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների՝ որպես մեկ ամբողջություն, մեր աուդիտի համատեքստում և

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք ձևավորելու նպատակով: Մենք այդ հարցերի վերաբերյալ առանձին կարծիք չենք տրամադրում:

- *Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ*

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունների նկարագրությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություն 4.4-ում, իսկ պարտքային ռիսկի վերլուծությունը՝ ծանոթագրություն 36.1-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ձևավորումը համարվում է աուդիտի առանցքային հարց՝ հաճախորդներին տրված վարկերի նշանակալի լինելու, ինչպես նաև արժեզրկման գնահատման հիմքում ընկած ենթադրությունների սուբյեկտիվության պատճառով: Տարբեր դատողությունների և ենթադրությունների կիրառումը կարող է հանգեցնել ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման և ձևավորման էականորեն տարբեր արդյունքների, ինչը կարող է էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատողությունների առանցքային ոլորտները ներառում են ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակ արժեզրկման որոշման պահանջների մեկնաբանումը, որը արտացոլվում է Բանկի՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում, վարկի որակի էական վատթարացման հետ կապված բացահայտումները, նաև ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում օգտագործված ենթադրությունները, ինչպիսիք են երրորդ կողմի ֆինանսական վիճակը, ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերն ու կանխատեսվող մակրոտնտեսական գործոնները և լրացուցիչ միջոցներ կիրառելու անհրաժեշտությունը՝ արտացոլելու ընթացիկ կամ ապագա արտաքին գործոնները, որոնք պատշաճ կերպով հաշվի չեն առնվել ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելում:

Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի հետ կապված իրականացվել են հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը.

- Ուսումնասիրվել է Բանկի՝ ՖՀՄՍ 9-ի հիման վրա արժեզրկման պահուստի ձևավորման քաղաքականությունը և համեմատվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի որոշման ժամանակ օգտագործվող տեղեկատվության նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ վարկի ձևավորման պահին ստացված գործարքային տվյալները, վարկային որակի շարունակական ներքին գնահատումները, ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի տվյալների և ինտերֆեյսի պահպանումը:
- Գնահատվել է ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելի նկատմամբ վերահսկողության համապատասխան գործիքների կառուցվածքը և թեստավորվել է դրանց գործառնական արդյունավետությունը՝ ներառյալ մոդելի կառուցումը և հաստատումը, շարունակական վերահսկումը/հավաստիացումը, մոդելի կառավարումը և թվաբանական ճշգրտությունը:
- Ստուգվել է Բանկի՝ պարտքային ռիսկի էական աճի որոշման և ռիսկերի հակվածությունը տարբեր փուլերում դասակարգելու հիմնավորվածությունը:
- Ռիսկերի որոշակի ընտրանքի համար ստուգվել է Բանկի փուլավորման ճշտությունը:
- Գնահատվել և թեստավորվել են մոդելավորման էական ենթադրությունները՝ կենտրոնանալով Բանկի կողմից ընդունված մոդելավորման առանցքային

ենթադրությունների վրա, և պահուստների զգայունությունը մոդելավորման ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ:

- Բանկի ղեկավարության կողմից ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկներում օգտագործված կանխատեսվող ենթադրությունների հետ կապված քննարկումներ են անցկացվել ղեկավարության հետ, որի ընթացքում ենթադրությունները հաստատվել են՝ օգտագործելով հանրամատչելի տեղեկատվությունը:
- Ուսումնասիրվել են ռիսկերի ընտրանքային օրինակներ և իրականացվել ընթացակարգեր՝ վարկային որակի էական վատթարացման ռիսկերի ժամանակին բացահայտելու և անհատապես գնահատված ռիսկերի գծով ակնկալվող կորուստների հաշվարկը գնահատելու նպատակով:
- Ստուգվել է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի հաշվարկում ընդգրկված վարկերի և փոխառությունների, արտահաշվեկշռային հոդվածների, ներդրումային արժեթղթերի, տեղաբաշխումների և այլ ֆինանսական ակտիվների ամբողջականությունը: Ստուգվել են կիրառված մոդելների տեսական հիմքերը, և թեստավորվել է դրանց մաթեմատիկական ամբողջականությունը:
- Արտաքին աղբյուրներից ստացվող տվյալների մասով վերանայվել է նման տվյալների ընտրության գործընթացը, Բանկի համար դրա տեղին լինելը և նման տվյալների նկատմամբ վերահսկողության ու կառավարման մեխանիզմը:
- Մեր SS ոլորտի մասնագետները ներգրավվել են հատուկ փորձառություն պահանջող ոլորտներում (օրինակ՝ տվյալների հուսալիություն և ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդել):
- Գնահատվել է ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտումների ճշգրտությունը:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Բանկի՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի սույն աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանց վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Բանկի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Բանկը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից

պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Բանկին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հավաստիացում, որ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ էթիկայի համապատասխան պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա և, որտեղ կիրառելի է, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդակցած հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, աուդիտի առանցքային հարցեր են: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է սույն աուդիտորական եզրակացությունը՝ Արմեն Հովհաննիսյանն է:

Արմեն Հովհաննիսյան
«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն/
Առաջադրանքի պատասխանատու

27 ապրիլի 2022թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2021	2020
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	6	27,099,448	25,846,673
Տոկոսային ծախսեր	6	(15,368,668)	(13,045,872)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ		11,730,780	12,800,801
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	3,274,558	2,565,617
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(1,123,565)	(831,404)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		2,150,993	1,734,213
Զուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և պարտավորություններից		484,429	(709,484)
Զուտ արտարժույթային եկամուտ	8	1,205,009	2,337,878
Զուտ օգուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանանչումից		129,895	2,220,878
Այլ եկամուտներ	9	528,640	359,619
Արժեզրկման ծախս	10	(1,840,266)	(2,277,136)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(5,112,281)	(5,017,239)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	21	(1,517,019)	(1,425,465)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	22	(138,825)	(94,055)
Այլ ծախսեր	12	(3,884,768)	(3,865,458)
Շահույթ մինչև հարկումը		3,736,587	6,064,552
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(780,148)	(1,268,010)
Տարվա շահույթ		2,956,439	4,796,542

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2021	2020
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
<i>Հոդվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում</i>			
Չվերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		-	7,724
Զուտ օգուտ հոդվածներից, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում		-	7,724
<i>Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
<i>Իրական արժեքի պահուստի շարժ (պարտքային գործիքներ)</i>			
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ վնաս		(152,942)	(2,697,936)
Փոփոխություններ ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում		(209,518)	384,328
Վերադասակարգվող հոդվածներին վերաբերող շահութահարկ		65,243	417,522
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով զուտ վնաս		(297,217)	(1,896,086)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց շահութահարկի		(297,217)	(1,888,362)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		2,659,222	2,908,180
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ	14	1.09	2.07

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
<i>Ակտիվներ</i>			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	63,399,890	42,572,757
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16	5,053	16,538
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	9,497,133	13,755,753
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	18	7,826,751	10,175,600
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19	220,889,139	193,337,215
Ներդրումային արժեթղթեր	20	5,139,770	4,832,423
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	20	37,667,527	39,384,619
Հիմնական միջոցներ	21	12,694,277	12,804,374
Ոչ նյութական ակտիվներ	22	693,383	581,733
Այլ ակտիվներ	23	2,051,188	3,328,915
Ընդամենը՝ ակտիվներ		359,864,111	320,789,927
<i>Պարտավորություններ և սեփական կապիտալ</i>			
<i>Պարտավորություններ</i>			
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	16	21,883	11,549
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	24	6,107,897	6,185,733
Հետգնման պայմանագրեր	18	34,576,952	38,125,044
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	25	131,081,522	115,700,441
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	26	135,948,859	112,495,410
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		247,266	790,950
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	175,877	467,873
Ստորադաս փոխառություններ	27	3,605,469	1,311,068
Այլ պարտավորություններ	28	4,853,363	4,106,240
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		316,619,088	279,194,308

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ		31 դեկտեմբերի, 2021թ.	31 դեկտեմբերի, 2020թ.
<i>Սեփական կապիտալ</i>			
Բաժնետիրական կապիտալ	29	26,107,555	25,955,663
Էմիսիոն եկամուտ		289,718	180,180
Գլխավոր պահուստ		3,481,000	3,275,000
Իրական արժեքի պահուստ		(361,148)	(63,931)
Այլ պահուստներ		3,214,025	3,319,815
Չբաշխված շահույթ		10,513,873	8,928,892
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ		43,245,023	41,595,619
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		359,864,111	320,789,927

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2022թ. ապրիլի 27-ին՝

Արամ Խաչատրյան
Գլխավոր տնօրեն

Միքայել Պողոսյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բանկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	25,955,663	180,180	3,275,000	(63,931)	3,319,815	8,928,892	41,595,619
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	2,956,439	2,956,439
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(105,790)	105,790	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(44,475)	-	-	(44,475)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ գումար	-	-	-	(108,467)	-	-	(108,467)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	(209,518)	-	-	(209,518)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	65,243	-	-	65,243
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(297,217)	(105,790)	3,062,229	2,659,222
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	151,892	109,538	-	-	-	-	261,430
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(1,271,248)	(1,271,248)
Հատկացում պահուստին	-	-	206,000	-	-	(206,000)	-
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	151,892	109,538	206,000	-	-	(1,477,248)	(1,009,818)
Հաշվեկշիռը 2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,148)	3,214,025	10,513,873	43,245,023

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնա- հատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	4,796,542	4,796,542
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>							
Հիմնական միջոցների մաշվածությունից պահուստի ճշգրտում	-	-	-	-	(97,458)	97,458	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-	(488,852)	-	-	(488,852)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրացումից շահույթին կամ վնասին փոխանցված զուտ գումար	-	-	-	(2,209,084)	-	-	(2,209,084)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստում զուտ փոփոխություններ	-	-	-	384,328	-	-	384,328
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահույթահարկ	-	-	-	417,522	7,724	-	425,246
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	(1,896,086)	(89,734)	4,894,000	2,908,180
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500
Շահաբաժիններ բաժնետերերին	-	-	-	-	-	(1,270,770)	(1,270,770)
Հատկացում պահուստին	-	-	170,000	-	-	(170,000)	-
Ընդամենը սեփականատերերի հետ գործարքներ	320,320	180,180	170,000	-	-	(1,440,770)	(770,270)
Հաշվեկշիռը 2020թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,955,663	180,180	3,275,000	(63,931)	3,319,815	8,928,892	41,595,619

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2021	2020
<i>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Շահույթը նախքան հարկումը	3,736,587	6,064,552
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Մաշվածության մասհանումներ	1,517,019	1,425,465
Ամորտիզացիոն մասհանումներ	138,825	94,055
Հիմնական միջոցների արժեզրկում	29,537	-
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ	(99,963)	(4,655)
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման ծախս	1,840,266	2,277,136
Նախկինում դուրս գրված վարկերի վերականգնում	(2,024,416)	(834,017)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ (օգուտ)/վնաս	605,876	(824,500)
Զուտ (օգուտ)/վնաս շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և պարտավորություններից	(484,429)	709,484
Զուտ օգուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների ապաճանանջումից	(129,895)	(2,220,878)
Ստացվելիք տոկոսներ	(198,353)	(75,274)
Վճարվելիք տոկոսներ	103,652	496,244
<i>Դրամական միջոցների հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները (Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>	<u>5,034,706</u>	<u>7,107,612</u>
Աժանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	506,248	(716,264)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,264,372	1,449,591
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	2,346,944	(4,048,770)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(34,669,421)	(7,858,758)
Այլ ակտիվներ	1,068,449	(3,556,642)
<i>Ավելացում/(նվազում) գործառնական պարտավորություններում</i>		
Հետզնման պայմանագրեր	(3,548,092)	12,483,844
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	27,954,487	(5,063,351)
Այլ պարտավորություններ	141,546	(290,478)
Զուտ դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) մինչև շահութահարկը	<u>2,099,239</u>	<u>(493,216)</u>
Վճարված շահութահարկ	(1,550,585)	(896,630)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	<u>548,654</u>	<u>(1,389,846)</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ.	2020թ.
<i>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(33,396,978)	(71,594,255)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք	34,556,275	52,563,591
Հիմնական միջոցների առք	(1,153,541)	(1,238,234)
Հիմնական միջոցների վաճառք	236,081	47,447
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(250,475)	(149,960)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(8,638)	(20,371,411)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</i>		
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	261,430	500,500
Կանխավճար բաժնետոմսերի թողարկման համար	1,000,019	261,430
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	21,432,029	17,449,791
Թողարկած պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	1,353,296	3,212,956
Թողարկած պարտքային արժեթղթերից ելքեր	(1,220,351)	(1,737,517)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(758,074)	(520,837)
Ստորադաս փոխառության ստացում	2,489,655	560,522
Ստորադաս փոխառության մարում	(89,886)	(41,830)
Վճարված շահաբաժիններ	(1,261,961)	(1,210,144)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	23,206,157	18,474,871
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	23,746,173	(3,286,386)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	42,572,757	44,050,205
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ վրա	(2,080)	(2,692)
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(2,916,960)	1,811,630
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ. 15)	63,399,890	42,572,757
<i>Լրացուցիչ տեղեկատվություն</i>		
Ստացված տոկոսներ	26,901,095	25,771,399
Վճարված տոկոսներ	(15,265,016)	(12,354,633)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 16-ից մինչև 104-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարարական հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թ. «Հայպետառքանկ» ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. Վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորում և ավանդների ընդունումն է, (ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը), ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

2019թ. սեպտեմբերի 3-ին «Մուդիս Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային գործակալությունը հաստատել է Բանկի երկարաժամկետ գործընկերոջ ռիսկի՝ Ba3, երկարաժամկետ/կարճաժամկետ ավանդի վարկանիշ՝ B1/NP վարկանիշները: Բոլոր վարկանիշների գծով կանխատեսումը կայուն է:

2021թ. և 2020թ. գործում են 2019թ. սեպտեմբերի 3-ին «Մուդիս Ինվեսթորս Սերվիս» միջազգային գործակալության կողմից հաստատված վարկանիշերը:

Բանկն ունի 53 մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2020թ. անկումից հետո Հայաստանի տնտեսությունը թևակոխել է կայուն վերականգնման փուլ: Ակնկալվում է, որ COVID-19-ի համավարակային իրավիճակի աստիճանական բարելավումը, Արցախի Հանրապետության վիճելի տարածքների շուրջ հրադադարի մասին համաձայնագիրը, ինչպես նաև պետական և մասնավոր ներդրումների ընդլայնումը կխթանեն 2022թ. աճը: Գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված Կառավարության ջանքերը, ՓՄՁ-ների համար ֆինանսական հասանելիության ընդլայնումը, առաջնահերթ սոցիալական ծախսերի համար հնարավորությունների ստեղծումը, ինչպես նաև կապիտալի շուկայի զարգացման ընդլայնված գործողությունների ծրագիրը նույնպես կարող են Հայաստանի տնտեսության կայունության և զարգացման համար նպաստավոր պայմաններ ստեղծել:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այնուամենայնիվ, ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

3.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով բացառությամբ, հողի, շինությունների, որոնք ներկայացվել են վերագնահատված գումարով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2021թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2021թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: *(թողնել միայն բանկի համար կիրառելիները):*

- COVID-19-ի հետ կապված վարձակալության արդյունություններ 2021թ հունիսի 30-ից հետո (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ),
- «Ուղենշային փոկոսադրույքի բարեփոխում (փուլ 2)» (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 16, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ)

3.5 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև: *:(թողնել միայն բանկի համար կիրառելիները)*

- *ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր»*
- *Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրական պայմանագրերում (Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 17-ում և ՖՀՄՍ 4-ում),*
- *«Մուտքեր նախքան նախադրեցված օգտագործումը» (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)*
- *«Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՖՀՄՍ 3 փոփոխություններ)*
- *Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)*
- *2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների փարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ):*
- *«Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ» (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ),*
- *Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ:*

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տրոստադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տրոստադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տրոստադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տրոստադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է

ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մադկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեւաբանմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտների և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով

միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Ձուտ օգուտը/(վնասը) իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և ֆինանսական պարտավորություններից

Ձուտ օգուտը/(վնասը) իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և ֆինանսական պարտավորություններից ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը:

Ձուտ արտարժույթային եկամուտը

Ձուտ արտարժույթային եկամուտը ներառում է արտարժույթային փոխարժեքային տարբերությունների բոլոր եկամուտները և ծախսերը նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ օգուտը կամ վնասը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

4.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման

օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	2021թ. Դեկտեմբերի 31	2020թ. Դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	480.14	522.59
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	542.61	641.11
ՀՀ դրամ/1 ՌՌԻԲ	6.42	7.02

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

4.4 Ֆինանսական գործիքներ

4.4.1 Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափում է իր իրական արժեքով՝ գումարած կամ հանած, երբ դա «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվ կամ ֆինանսական պարտավորություն է, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

4.4.2 Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը:

Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

4.4.3 Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.4.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ վնասի տարբերությունը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները

բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

4.4.4 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տե՛ս 4.4.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

4.4.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

4.4.6 Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները («ECL») հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- փոխատվության հանձնառություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտազանցման ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից:

Ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած պարտազանցման ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 36.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2, փուլ 3 և գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված խմբերում, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության, պարտազանցման պահին պարտքի գումարի, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի գեղջված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքտի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD): Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են 36.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տե՛ս՝ ծանոթ. 4.4.4), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն

չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու դիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,
- փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,
 - Փոխատվության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխատվության հանձնառության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:
 - Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են դիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

4.5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոզիտային գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, այդ թվում, բարձր իրացվելի ներդրումները, որոնց մարման ժամկետը ձեռքբերման օրից 90 օր է, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում հեշտությամբ և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.6 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.7 Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են

շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

4.8 Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.9 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- պարտքային և բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով կամ նախորոշվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, իսկ իրական արժեքի փոփոխությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային

կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

4.10 Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

4.11 Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,

- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

4.12 Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

4.13 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Բանկի շենքը ներկայացված է իրական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է իրական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգչային տեխնիկա	3-5	33.3-20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են փաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան սկսկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված

վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը:

Հիմնական միջոցների օգտագործմանը զուգահեռ, տվյալ ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման կամ դուրս գրման դեպքում այդ հիմնական միջոցներին վերաբերվող վերագնահատման պահուստի մնացորդն ամբողջությամբ փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

4.14 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1-11 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

4.15 Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

4.16 Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

4.17 Ներգրված միջոցներ

Ներգրված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.18 Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

4.19 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն

գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.18 ծանոթագրությունում:

4.20 Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4.21 Սեզմենտների ներկայացում

ՖՀՄՍ 8-ի համաձայն՝ Բանկի գործառնությունները առանձնացված չեն գործառնական սեզմենտների և ամբողջական բիզնես միավոր են: Բանկի գործառնությունների վերաբերյալ որոշումներ կայացնող գլխավոր մարմինը որոշումներ է կայացնում համատեղ արդյունքների հիման վրա, և ոչ մի օպերացիոն սեզմենտ չի հանվում ընդհանուր գործառնություններից: Բանկի ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում: Բանկի եկամուտը բխում է հայկական աղբյուրներից:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

5.1 Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տե՛ս 4.4.2 ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

5.2 Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տե՛ս ծանոթագրություն 33):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ոիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տե՛ս ծանոթագրություն 36.1.2), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տե՛ս ծանոթագրություն 4.4.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տե՛ս ծանոթագրություն 31:

6 Ջուտ տոկոսային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
<i>Արդյունավետ փոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ</i>		
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	22,335,758	21,807,134
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	731,109	661,459
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	590,228	416,611
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,569,948	2,880,645
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,781,708	47,824
Այլ տոկոսային եկամուտներ	90,697	33,000
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	27,099,448	25,846,673
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ հաճախորդներից	4,726,760	4,762,578
Ավանդներ և մնացորդներ բանկերում	5,877,711	4,835,222
Հետգնման պայմանագրեր	2,117,079	1,230,438
Ստորադաս փոխառություն	90,628	45,898
Վարկեր ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից	965,853	736,294
Վարկեր միջազգային ֆինանսական հաստատություններից	975,202	913,101
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	433,600	327,346
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	166,311	194,995
Այլ տոկոսային ծախսեր	15,524	-
Ընդամենը տոկոսային ծախս	15,368,668	13,045,872
Ընդամենը զուտ տոկոսային եկամուտ	11,730,780	12,800,801

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Հաշվարկային փոխանցումների վճար	1,406,268	1,287,908
Ինկասացիոն գործառնություններ	298,019	210,601
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,434,583	922,019
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	132,490	143,194
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններ	2,641	1,579
Այլ կոմիսիոն եկամուտներ	557	316
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	3,274,558	2,565,617
Վճարային քարտերով գործառնություններ	768,545	443,951
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	61,408	63,645
Հաշվարկային գործառնությունների վճար	127,107	104,670
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	68,291	62,074
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններ	70,659	137,029
Թղթակցային հաշիվների սպասարկման վճար	12,947	10,181
Այլ կոմիսիոն ծախսեր	14,608	9,854
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	1,123,565	831,404

8 Ջուտ արտարժույթային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ օգուտ	1,810,885	1,513,378
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ/(վնաս)	(605,876)	824,500
Ընդամենը զուտ արտարժույթային եկամուտ	1,205,009	2,337,878

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	355,087	261,264
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ	-	10,339
Այլ եկամուտ	173,553	88,016
Ընդամենը այլ եկամուտներ	528,640	359,619

10 Արժեզրկման ծախս/(հակադարձում)

Հազար ՀՀ դրամ	2021				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	2,080	-	-	2,080
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	(193,642)	-	-	(193,642)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	18	(24,762)	-	-	(24,762)
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	19	(612,383)	110,437	2,552,272	2,050,326
Ներդրումային արժեթղթեր	20	15,657	-	-	15,657
Այլ ակտիվներ	23	(32,077)	-	-	(32,077)
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ	30	22,684	-	-	22,684
Ընդամենը արժեզրկման ծախս/(հակադարձում)		(822,443)	110,437	2,552,272	1,840,266

Հազար ՀՀ դրամ	2020				
	Ծանոթ.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15	2,692	-	-	2,692
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17	192,878	-	-	192,878
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	18	133,607	-	-	133,607
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	19	794,828	408,462	306,299	1,509,589
Ներդրումային արժեթղթեր	20	435,276	-	-	435,276
Այլ ակտիվներ	23	(25,735)	-	-	(25,735)
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ	30	28,829	-	-	28,829
Ընդամենը արժեզրկման ծախս		1,562,375	408,462	306,299	2,277,136

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Աշխատակիցների հատուցումներ ներառյալ դրանց վերաբերող հարկերը	5,067,672	4,961,114
Անձնակազմի ուսուցման և այլ ծախսեր	44,609	56,125
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	5,112,281	5,017,239

12 Այլ ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	1,014,877	785,766
Բարեգործական ծախսեր	35,000	790,223
Գովազդի և ներկայացուցչական ծախսեր	517,582	341,674
Ինկասացիոն ծառայությունների գծով ծախսեր	345,000	345,000
Անվտանգության գծով ծախսեր	368,156	355,349
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	355,936	268,679
VISA անդամակցության և քարտերի թողարկման ծախսեր	272,052	152,343
Վճարումներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	211,428	216,388
Ապահովագրության գծով ծախսեր	142,078	143,632
Գրասենյակային ծախսեր	143,994	140,721
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	111,942	107,529
Գործուղման ծախսեր	21,818	17,929
Խորհրդատվական և մասնագիտական ծառայությունների ծախսեր	46,560	31,883
Հիմնական միջոցների արժեզրկման ծախս	29,537	-
Կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ծախսեր	7,905	10,606
Այլ գործառնական ծախսեր	260,903	157,736
Ընդամենը այլ ծախսեր	3,884,768	3,865,458

13 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	1,006,901	1,318,748
Նախորդ տարիների շահութահարկի ճշգրտում	-	(21,412)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս փոխհատուցում	(226,753)	(29,326)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	780,148	1,268,010

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2020թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2021	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2020	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	3,736,587		6,064,552	
Շահութահարկ՝	672,586	18	1,091,619	18
Չհարկվող վնաս/(եկամուտ) շահույթի և վնասի միջոցով ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումից	(68,395)	(2)	150,992	2
Չնվազեցվող ծախսեր	66,921	2	197,284	3
Արտարժույթի բացասական/(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	109,058	3	(148,410)	(2)
Այլ չհարկվող եկամուտ և արտոնություններ	(22)	-	(2,063)	-
Նախորդ տարվա ընթացիկ հարկին վերաբերող ճշգրտումներ	-	-	(21,412)	-
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	780,148	21	1,268,010	21

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ						2021
	1 հունվարի 2021	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավոր ություն
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	94,518	122,823	-	217,341	217,341	-
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	47,482	-	47,482	47,482	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	40,957	37,174	-	78,131	78,131	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,392)	5,264	-	3,872	3,872	-
Ներդրումային արժեթղթեր	100,544	2,540	65,243	168,327	168,327	-
Պայմանական պարտավորություններ	(12,086)	1,322	-	(10,764)	-	(10,764)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	26,805	(12,845)	-	13,960	13,960	-
Հիմնական միջոցներ	(717,219)	22,993	-	(694,226)	-	(694,226)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(467,873)	226,753	65,243	(175,877)	529,113	(704,990)

Հազար ՀՀ դրամ						2020
	1 հունվարի 2020	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավոր ություն
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	174,881	(80,363)	-	94,518	94,518	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	53,964	(13,007)	-	40,957	40,957	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,876)	484	-	(1,392)	-	(1,392)
Ներդրումային արժեթղթեր	(390,339)	73,361	417,522	100,544	100,544	-
Պայմանական պարտավորություններ	(17,085)	4,999	-	(12,086)	-	(12,086)
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(35,288)	62,093	-	26,805	26,805	-
Հիմնական միջոցներ	(706,702)	(18,241)	7,724	(717,219)	-	(717,219)
Հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	(922,445)	29,326	425,246	(467,873)	262,824	(730,697)

14 Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Տարվա շահույթ	2,956,439	4,796,542
Հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	(891,660)	(894,103)
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող զուտ շահույթ	2,064,779	3,902,439
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հատ)	1,897,938	1,883,333
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը	1.09	2.07

15 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում	1,266,129	3,845,366
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	47,685,081	24,354,638
Կարճաժամկետ ավանդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	1,400,287
Կանխիկ դրամական միջոցներ	14,481,483	13,003,189
	63,432,693	42,603,480
Արժեզրկումից պահուստներ	(32,803)	(30,723)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,399,890	42,572,757

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվարկվել են Բանկի կողմից ներգրաված դրամային միջոցների 4%-ի (2020թ.՝ 2%) չափով և արտարժույթով ներգրաված միջոցների 18%-ի չափով: Բանկերը արտարժույթով ներգրաված միջոցների 10%-ը պահուստավորում են ՀՀ դրամով և 8%-ը՝ արտարժույթով: Այդ միջոցները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում են 18,640,831 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 13,592,859 հազար դրամ):

ՀՀ դրամով պահվող պահուստները ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 777,682 հազար դրամ գումարով (61%) թղթակցային հաշիվները կենտրոնացված են երեք բանկերում, ինչն իրենից ներկայացնում է էական կենտրոնացում (2020թ. 2,900,749 հազար դրամ (75%)):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	30,723	30,723	28,031	28,031
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	2,080	2,080	2,692	2,692
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>32,803</u>	<u>32,803</u>	<u>30,723</u>	<u>30,723</u>

2021թ. Ընթացքում իրականացվել են հետևյալ անկանխիկ գործառնությունները.

- վարկի մարում գրավների տրամադրման միջոցով 328,006 հազար դրամ գումարով (2020թ.՝ 2,035,103 հազար դրամ) (Ծանոթ. 19):

16 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բանկը կնքում է գործարքներ տարբեր ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով՝ հիմնականում առևտրային և հեջավորման նպատակներով: Առկա ածանցյալ ֆինանսական գործիքների համախառն պայմանագրային կամ պայմանական գումարները, համաձայն որոնց գործիքները նպաստավոր են կամ ոչ, կարող են ժամանակ առ ժամանակ նշանակալիորեն տատանվել՝ հանգեցնելով ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն իրական արժեքների տատանման:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք	Պայմանական գումար	Ակտիվների իրական արժեք	Պարտավորությունների իրական արժեք
<i>Արտարժույթով պայմանագրեր</i>						
Արտաժողովային սվոփ պայմանագրեր	7,860,375	5,053	21,815	7,870,674	16,538	11,404
Այլ ածանցյալ գործիքներ	54,329	-	68	302,747	-	145
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		<u>5,053</u>	<u>21,883</u>		<u>16,538</u>	<u>11,549</u>

17 Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	7,115,409	11,259,724
Դեպոնացված միջոցներ քարտերի քլիրինգային գործարքների իրականացման գծով	1,122,137	1,379,178
Վճարային համակարգերով ստացվելիք գումարներ	1,310,323	1,293,650
Բանկերում դեպոնացված այլ գումարներ	-	72,614
Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացման ենթակա այլ գումարներ	7,385	2,350
	<u>9,555,254</u>	<u>14,007,516</u>
Արժեզրկումից պահուստներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	(58,121)	(251,763)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	<u>9,497,133</u>	<u>13,755,753</u>

Քարտերի քլիրինգային գործարքների գծով դեպոնացված միջոցները իրենցից ներկայացնում են ԱրՔա, Visa և Mastercard վճարային համակարգերով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդներ:

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	251,763	251,763	48,815	48,815
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(193,642)	(193,642)	192,878	192,878
Վերականգնում	-	-	10,070	10,070
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>58,121</u>	<u>58,121</u>	<u>251,763</u>	<u>251,763</u>

18 Հակադարձ հետզնման/հետզնման պայմանագրեր

Բանկն ունի գործարքներ հետզնման և հակադարձ հետզնման համաձայնագրերով: Ռեպո համաձայնագրերով փոխատվություն տրված կամ վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին Բանկի կողմից ստացած կանխիկ դրամի փոխարեն: Այս ֆինանսական ակտիվները կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել գործընկերների կողմից Բանկի կողմից պարտավորությունների չկատարման (պարտազանցման դեպքում) բացակայության դեպքում, սակայն գործընկերը պարտավորվում է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ավարտին: Բանկի սահմանմամբ այդ արժեթղթերի գծով բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվել են և այդ իսկ պատճառով դրանք չեն ապաճանաչվել: Այս գործարքներն

իրականացվում են այն պայմաններով, որոնք ընդունված են ստանդարտ վարկավորման և արժեթղթերի փոխառության ու վարկային գործունեության ժամանակ, ինչպես նաև այնպիսի փոխանակման գործարքներում, որտեղ Բանկը հանդես է գալիս որպես միջնորդ:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կնքված ռեպո համաձայնագրեր	7,935,596	10,309,207
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,935,596	10,309,207
Արժեզրկումից պահուստներ	(108,845)	(133,607)
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	<u>7,826,751</u>	<u>10,175,600</u>

Հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021		2020	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ պետական արժեթղթեր	8,287,821	7,604,388	10,691,798	10,005,146
Ոչ պետական պարտատոմսեր	349,793	331,208	321,658	304,061
Ընդամենը	<u>8,637,614</u>	<u>7,935,596</u>	<u>11,013,456</u>	<u>10,309,207</u>

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով տրամադրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	133,607	133,607	-	-
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(24,762)	(24,762)	133,607	133,607
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>108,845</u>	<u>108,845</u>	<u>133,607</u>	<u>133,607</u>

Հետզնման պայմանագրեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Հետզնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	34,522,743	38,011,493
Հետզնման պայմանագրեր այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	54,209	113,551
Ընդամենը հետզնման պայմանագրեր	34,576,952	38,125,044

Հետզնման պայմանագրերով ներգրավված վարկերը ապահովված են Բանկի կողմից գրավադրված 22,867,966 հազար (2020թ.՝ 4,027,737 հազար ՀՀ դրամ) ՀՀ դրամ գումարով ամորտիզացված և 14,799,561 հազար ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 35,356,882 հազար ՀՀ դրամ) գումարով իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքով չափվող ներդրումային արժեթղթերով: Տե՛ս ծանոթագրություն 20:

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	29,270,243	(82,620)	29,187,623	20,342,364	(730,916)	19,611,448
Սպառողական վարկեր	55,159,634	(2,025,455)	53,134,179	68,059,743	(2,133,351)	65,926,392
	84,429,877	(2,108,075)	82,321,802	88,402,107	(2,864,267)	85,537,840
<i>Առևտրային վարկեր</i>						
Առևտուր	39,670,657	(184,643)	39,486,014	28,388,141	(112,967)	28,275,174
Արտադրություն	34,554,198	(319,585)	34,234,613	29,885,750	(315,343)	29,570,407
Շինարարություն	18,100,972	(291,441)	17,809,531	12,137,153	(24,324)	12,112,829
Գյուղատնտեսություն	23,371,532	(263,246)	23,108,286	9,941,518	(5,853)	9,935,665
Այլ ոլորտներ	24,137,511	(208,618)	23,928,893	27,960,041	(54,741)	27,905,300
	139,834,870	(1,267,533)	138,567,337	108,312,603	(513,228)	107,799,375
Ընդամենը	224,264,747	(3,375,608)	220,889,139	196,714,710	(3,377,495)	193,337,215

Վերոնշյալ աղյուսակում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստները ներառում են նաև որոշ փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները (վճարային քարտեր և օվերդրաֆտներ), քանզի Բանկը չի կարող առանձնացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչը ֆինանսական գործիքների բաղադրիչից:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց ստացած գրավներ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 328,006 հազար դրամ (2020թ.՝ 2,035,103 հազար դրամ): Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները կարճ ժամանակահատվածում: Տե՛ս ծանոթագրություն 15:

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի էական կենտրոնացում տրամադրված վարկերի գծով 50,482,607 հազար դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 22.5%-ը) ընդհանուր գումարով, տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ կապակված անձանց (2020թ.՝ 37,836,151 հազար դրամ կամ 19.2%՝ տրամադրված թվով 10 վարկառուների և նրանց հետ կապակցված անձանց): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 363,493 հազար դրամ (2020թ.՝ 94,548 հազար դրամ):

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների տրված վարկերը 15,353,198 հազար դրամ համախառն գումարով (2020թ.՝ 12,064,630 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը գրավադրված է ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի և 12,382,337 հազար դրամ համախառն գումարով (2020թ.՝ 7,653,987 հազար դրամ) վարկերի ստացման պահանջի իրավունքը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկերի համար (տես ծանոթագրություն 25):

Հիփոթեքային, սպառողական և առևտրային վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	2,864,267	802,371
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	241,342	2,561,286
Վերականգնում	137,119	75,208
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	(1,134,653)	(574,598)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,108,075	2,864,267

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
<i>Առևտրային վարկեր</i>		
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	513,228	1,284,556
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	1,808,984	(1,051,697)
Վերականգնում	49,933	710,268
Դուրսգրում տարվա ընթացքում	(1,104,612)	(429,899)
Մնացորդ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,267,533	513,228

2021թ. և 2020թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախառն վարկերի գծով շարժը ըստ փուլերի հետևյալն է՝

Համախառն գումար	Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Մարված կամ դուրսգրված վարկեր	Մնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Տրամադրված նոր վարկեր	
Փուլ 1	193,972,027	147,206	(144,524)	(2,682)	(93,701,924)	121,993,930	222,264,033					
Փուլ 2	1,389,394	(3,444,882)	3,446,195	(1,313)	(1,703,432)	410,662	96,624					
Փուլ 3	1,353,289	(1,230,789)	(413,159)	1,643,948	(1,269,588)	1,820,389	1,904,090					
Ընդամենը	196,714,710	(4,528,465)	2,888,512	1,639,953	(96,674,944)	124,224,981	224,264,747					

Համախառն գումար	Մնացորդը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Մարված կամ դուրսգրված վարկեր	Մնացորդը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Տրամադրված նոր վարկեր	Փուլ 1	
Փուլ 1	176,241,915	-	(814,000)	(1,172,796)	(73,086,020)	92,802,928	193,972,027					
Փուլ 2	143,237	814,000	-	(23,642)	(119,240)	575,039	1,389,394					
Փուլ 3	1,808,388	1,172,796	23,642	-	(1,805,343)	153,806	1,353,289					
Ընդամենը	<u>178,193,540</u>	<u>1,986,796</u>	<u>(790,358)</u>	<u>(1,196,438)</u>	<u>(75,010,603)</u>	<u>93,531,773</u>	<u>196,714,710</u>					

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շարժը ըստ փուլերի հետևյալն է՝

Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Մարված կամ դուրսգրված վարկեր	Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Տրամադրված նոր վարկեր	Փուլ 1	
Փուլ 1	2,070,775	40,324	(38,921)	(1,403)	(1,643,870)	905,761	1,332,666					
Փուլ 2	420,858	(18,337)	19,336	(999)	(67,785)	44,322	397,395					
Փուլ 3	885,862	(25,025)	(237,005)	262,030	(216,176)	975,861	1,645,547					
Ընդամենը	<u>3,377,495</u>	<u>(3,038)</u>	<u>(256,590)</u>	<u>259,628</u>	<u>(1,927,831)</u>	<u>1,925,944</u>	<u>3,375,608</u>					

Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Մնացորդը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Փուլ 1			Փուլ 2			Փուլ 3			Մարված կամ դուրսգրված վարկեր	Մնացորդը 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Տրամադրված նոր վարկեր	Փուլ 1	
Փուլ 1	1,294,038	-	(7,059)	(11,966)	(844,944)	1,640,706	2,070,775					
Փուլ 2	31,113	7,059	-	(4,131)	(26,878)	413,695	420,858					
Փուլ 3	761,776	11,966	4,131	-	(759,848)	867,837	885,862					
Ընդամենը	<u>2,086,927</u>	<u>19,025</u>	<u>(2,928)</u>	<u>(16,097)</u>	<u>(1,631,670)</u>	<u>2,922,238</u>	<u>3,377,495</u>					

Վարկային պորտֆելի ակնկալվող պարտքային կորուստների աճը պայմանավորված է եղել պորտֆելի համախառն չափի աճով և պարտքային ռիսկի աճի եւ տնտեսական պայմանների վատթարացման հետևանքով փուլերի միջև շարժով: Տնտեսական գործոնների հետագա վերլուծությունը ներկայացված է 36.1.2 ծանոթագրությունում:

Ինչպես նշված է 33 ծանոթագրությունում, 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների ժամկետային վերլուծությունը ներկայացված է 35 ծանոթագրությունում:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային, փոխարժեքային և տոկոսադրույքային վերլուծությունը բացահայտված է 36 ծանոթագրությունում:

Տեղեկատվությունը կապակցված անձանց հետ գործարքների վերաբերյալ բացահայտված է 32 ծանոթագրությունում:

20 Ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
<i>Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	210,849	-
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	603,448	524,792
Արժեզրկման գծով պահուստ	(12,938)	(9,224)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր	801,359	515,568
<i>Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	23,133,346	4,071,656
Արժեզրկման գծով պահուստ	(265,380)	(43,919)
Ընդամենը հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	22,867,966	4,027,737
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	23,669,325	4,543,305

Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ ներառյալ հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	53,143	53,143	2,195	2,195
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	225,175	225,175	50,948	50,948
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	278,318	278,318	53,143	53,143

Ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության և մարմանը մնացած ժամկետների.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	5.7-10.4	2022-2047	9-9.3	2036-2047
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	9.3	2023	8.8	2021

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
<i>իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	4,225,515	3,557,090
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	647,844
Բաժնային գործիքներ	112,896	111,921
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	<u>4,338,411</u>	<u>4,316,855</u>
<i>Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	14,799,561	35,356,882
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	<u>14,799,561</u>	<u>35,356,882</u>
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	<u><u>19,137,972</u></u>	<u><u>39,673,737</u></u>

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	437,927	437,927	53,599	53,599
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(209,518)	(209,518)	384,328	384,328
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>228,409</u>	<u>228,409</u>	<u>437,927</u>	<u>437,927</u>

Վերոնշյալ կորուստների գծով պահուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պարտքային գործիքների հաշվեկշռային արժեքը հենց իրենց իրական արժեքն է:

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Բանկը տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվ չի վերադասակարգել որպես իրական արժեքով չափվող (2020թ.՝ ոչինչ):

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ըստ եկամտաբերության տոկոսադրույքների և մարմանը մնացած ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	2.9-12.5	2022-2050	4.5-13	2021-2050
ՀՀ կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	-	4-8.4	2021

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերում ներառված բաժնային չգնանշվող արժեթղթերը ներկայացվում են ստորև.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Վերահսկվող %		Հազար ՀՀ դրամ	
		2021	2020	2021	2020
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	1.25	1.25	82,500	82,500
ԱՔՌԱ Քրեդիտ Ռեփորթինգ	Հայաստանի Հանրապետություն	3.68	3.68	23,255	23,255
SWIFT		-	-	7,141	6,166
				<u>112,896</u>	<u>111,921</u>

Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

21 Հիմնական միջոցներ

	Հոդ և շենքեր	Փոխադրա- միջոցներ	Համակար- գիչներ	Կապիտալ ներդրումներ վարձակալ- ված	Այլ	Օգտագործ- ման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
				հիմնական միջոցներում		Հոդ և շենքեր	
<i>Սկզբնական արժեք կամ վերագնահատված արժեք</i>							
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	8,073,225	754,974	3,592,885	446,416	2,108,298	1,944,243	16,920,041
Ավելացում	344,823	214,183	245,157	242,524	191,547	373,329	1,611,563
Օտարում	(2,166)	(66,095)	(3,276)	(15,308)	-	(179,761)	(266,606)
Վերաչափում	-	-	-	-	-	398,822	398,822
Վերադասակարգում	-	-	623	-	(623)	-	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,415,882	903,062	3,835,389	673,632	2,299,222	2,536,633	18,663,820
Ավելացում	309,883	283,641	200,947	131,458	227,612	122,660	1,276,201
Օտարում	(44,103)	(178,770)	(559)	(114,560)	(6,424)	(9,733)	(354,149)
Վերաչափում	-	-	-	-	-	377,497	377,497
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,681,662	1,007,933	4,035,777	690,530	2,520,410	3,027,057	19,963,369
<i>Կուրսակված մաշվածություն</i>							
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	208,842	337,256	2,149,756	113,588	1,264,039	584,314	4,657,795
Տարվա ծախս	227,198	89,959	328,056	13,078	177,294	589,880	1,425,465
Օտարում	-	(41,014)	-	(3,039)	-	(179,761)	(223,814)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	436,040	386,201	2,477,812	123,627	1,441,333	994,433	5,859,446
Տարվա ծախս	235,926	107,309	346,819	52,305	185,827	588,833	1,517,019
Արժեզրկում	-	29,537	-	-	-	-	29,537
Օտարում	-	(126,086)	(79)	(10,178)	(567)	-	(136,910)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	671,966	396,961	2,824,552	165,754	1,626,593	1,583,266	7,269,092
<i>Հաշվեկշիռային արժեք</i>							
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	7,979,842	516,861	1,357,577	550,005	857,889	1,542,200	12,804,374
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,009,696	610,972	1,211,225	524,776	893,817	1,443,791	12,694,277

Ակտիվների վերագնահատում

Բանկի հողը և շենքերը ներկայացված են վերագնահատված արժեքով: Հողի և շենքերի վերջին վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից 2019թ. հունվարին՝ կիրառելով համեմատական վաճառքների մեթոդը, որի արդյունքում առաջացել է վերագնահատումից հաշվեկշռային արժեքի զուտ աճ 485,717 հազար դրամ գումարով: Հողի և շենքերի իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը հիմք է ընդունում անկախ գնահատողների կողմից ներկայացված արդյունքները:

Եթե հողը և շենքերը ներկայացվեին սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ, հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեր՝ 3,776,008 հազար դրամ (2020թ՝ 3,964,419 հազար դրամ):

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ:

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 662,175 հազար դրամ (2020թ. 773,010 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների սահմանափակումներ

2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա հիմնական միջոցների (2020թ.՝ նույնպես):

Պայմանագրային պարտավորություններ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2020թ.՝ նույնպես):

22 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ

	Լիցենզիաներ	Համակարգ- չային ծրագրեր	Այլ	Մշակումից առաջացող ոչ նյութական ակտիվ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>					
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	417,215	301,286	30,550	60,000	809,051
Ավելացում	34,352	1,608	-	114,000	149,960
Վերադասակարգում	-	174,000	-	(174,000)	-
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	451,567	476,894	30,550	-	959,011
Ավելացում	165,891	84,584	-	-	250,475
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	617,458	561,478	30,550	-	1,209,486
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>					
2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	185,193	79,822	18,208	-	283,223
Մասհանումներ	55,431	35,579	3,045	-	94,055
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	240,624	115,401	21,253	-	377,278
Մասհանումներ	88,185	48,566	2,074	-	138,825
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	328,809	163,967	23,327	-	516,103
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>					
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	210,943	361,493	9,297	-	581,733
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	288,649	397,511	7,223	-	693,383

Պայմանագրային պարտավորություններ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային պարտավորություններ հիմնական միջոցներում ներդրումներ կատարելու նպատակով (2020թ.՝ նույնպես):

2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի տիրապետել պարտավորությունների դիմաց գրավադրված կամ որևէ այլ սահմանափակման ենթակա ոչ նյութական ակտիվների:

2021թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվների ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 190,010 հազար դրամ (2020թ.՝ 142,670 հազար դրամ):

23 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Աշխատակիցներին տրված հատուցումներ	58,046	64,208
Ստացման ենթակա գումարներ	81,526	69,579
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(8,648)	(12,927)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	130,924	120,860
Բռնագանձված ակտիվներ	1,020,543	2,315,795
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորական պարտքեր	500,858	507,416
Նյութեր	175,493	223,332
Թանկարժեք մետաղներ	443	443
Հարկերի կանխավճարներ	160,291	90,065
Այլ ակտիվներ	62,636	71,004
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,920,264	3,208,055
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,051,188	3,328,915

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներում փոփոխությունների վերլուծությունը ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1	Ընդամենը	Փուլ 1	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	12,927	12,927	12,860	12,860
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	(32,077)	(32,077)	(25,735)	(25,735)
Դուրսգրում	-	-	(717)	(717)
Վերականգնում	27,798	27,798	26,519	26,519
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,648	8,648	12,927	12,927

Տարվա ընթացքում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի ապահովվածություն հանդիսացող գրավների նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու արդյունքում ձեռք բերված ոչ ֆինանսական ակտիվների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Հողամաս	122,239	181,239
Շենքեր և շինություններ	898,304	2,134,556
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	1,020,543	2,315,795

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարած վարկային պարտավորության հաշվեկշռային արժեքից և գրավի իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Բանկի քաղաքականությունն է հետամուտ լինել այդ ակտիվների իրացմանը պատշաճ կերպով և սեղմ ժամկետներում: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ կանխիկ գրավները իր սեփական գործունեության իրականացման համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսումները նվազագույնով:

24 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը թողարկել է տոկոսային պարտատոմսեր հետևյալ պայմաններով.

Թողարկման ամսաթիվ	Արժույթ	Արժեքը մեկ պարտատոմսի դիմաց		%	Պարտատոմսի մարման ժամկետ	Ընդամենը անվանական արժեք
		Քանակ				
29.01.2019	ԱՄՆ դոլար	100	21,000	5.25	29.01.2022	2,100,000
03.05.2019	ԱՄՆ դոլար	100	30,000	5.50	03.05.2022	3,000,000
03.05.2019	<< դրամ	10,000	100,000	10.25	03.05.2022	1,000,000,000
03.09.2020	<< դրամ	10,000	150,000	9.75	03.09.2023	1,500,000,000
03.09.2020	ԱՄՆ դոլար	100	22,000	5.00	03.09.2023	2,200,000

Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը գնանշված են և ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Տարվա ընթացքում Բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ պարտատոմս (2020թ. նույնպես):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2020թ.՝ նույնպես):

25 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար << դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Վարկեր << կենտրոնական բանկից	21,563,144	9,443,156
Կանխավճարներ << կառավարությունից	256,633	708,569
Ընդամենը վարկեր << կենտրոնական բանկից և կառավարությունից	21,819,777	10,151,725
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	22,036,428	20,515,644
Ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	27,017,157	20,894,882
Ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	4,457,357	1,456,318
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	25,050	21,419
Այլ	141,628	106,082
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	53,677,620	42,994,345
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	55,584,125	62,554,371
Ընդամենը պարտավորությունների ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	131,081,522	115,700,441

ՀՀ ԿԲ-ից և ՀՀ Կառավարությունից ստացված վարկերը ներկայացնում են վարկեր ստացված գերմանա-հայկական հիմնադրամի «Մանր, փոքր և միջին բիզնեսի վարկային ծրագրի» և «Մանր, փոքր և միջին բիզնեսի էներգաարդյունավետության աջակցության» ֆինանսավորման շրջանակներում, «Վերականգնվող էներգետիկա», «Գյուղատնտեսության ոլորտի աջակցման» և «Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման» ծրագրերի շրջանակներում ներգրաված միջոցները:

2021 և 2020թթ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը և ավանդներն իրենցից ներկայացնում են ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ:

Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված բոլոր ավանդները ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ: Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը ունեն հաստատուն և փոփոխական տոկոսադրույքներ:

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 15,353,198 հազար դրամ համախառն գումարով (2020թ.՝ 12,064,630 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 19):

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կենտրոնական Բանկից ներգրաված վարկերը ապահովված են հաճախորդներին տրված 12,382,337 հազար դրամ համախառն գումարով (2020թ.՝ 7,653,987 հազար դրամ) վարկերի նկատմամբ պահանջի իրավունքի գրավով (տես ծանոթագրություն 19):

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար Բանկը չի ունեցել միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների մայր գումարի կամ տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2020թ.՝ նույնը):

2021 և 2020թթ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը, ներառյալ հաշվեգրված տոկոսները, կապիտալի և ֆինանսական որոշակի սահմանված պայմաններ ունեցող վարկերը, ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում:

Հազար ՀՀ դրամ

	Արժույթ	2021թ. Դեկտեմբերի 31			2020թ. Դեկտեմբերի 31		
		Մարմանը մնացած ժամկետ	Անվանական տոկոսադրույք, %	Հաշվեկշռային արժեք	Մարմանը մնացած ժամկետ	Անվանական տոկոսադրույք, %	Հաշվեկշռային արժեք
ՎՋԵԲ	ՀՀ դրամ	1 տարուց պակաս	9.12-9.68	3,341,144	1-2 տարի	6.39-7.46	5,564,684
Symbiotics SA	ՀՀ դրամ	1-2 տարի	8.32-11.75	2,414,985	1-3 տարի	7.79-11.67	4,963,491
ՎՋԵԲ	ԵՎՐՈ	-	-	-	1 տարուց պակաս	2.40	1,207,988
FMO	ԱՄՆ դոլար	2-3 տարի	3.5-5.43	12,216,957	3-4 տարի	3.5-5.43	15,646,118
DEG	ԱՄՆ դոլար	3 տարի	5.15	3,422,980	4 տարի	5.34	4,819,351
INCOFIN CVBA	ԱՄՆ դոլար	Մինչև 1 տարի	7.22	990,897	1-2 տարի	5.56-7.2	3,362,055
BSTDB	ԱՄՆ դոլար	2-3 տարի	3.16	4,810,692	4 տարի	3.31	5,275,296
GII	ԱՄՆ դոլար	-	-	-	1 տարուց պակաս	5.55	1,592,434
EFA	ԱՄՆ դոլար	-	-	-	1 տարուց պակաս	6.67	1,306,046
FMO	ԵՎՐՈ	3 տարի	3.16	2,713,422	4 տարի	3.16	3,200,290
ԲլյուՕրչարդ Մայքրոֆայնենս հիմնադրամ ՍՊԸ	ԱՄՆ դոլար	2 տարի	5.89	4,824,801	3 տարի	5.89	5,232,330
Ասիական զարգացման բանկ	ԱՄՆ դոլար	1-4 տարի	4.28-4.36	7,296,747	4 տարի	4.3	3,942,013
Ասիական զարգացման բանկ	ԱՄՆ դոլար	Մինչև 1 տարի	2.4-2.54	240,605	Մինչև 1 տարի	2-2.5	1,139,790
MSME BSA	ԱՄՆ դոլար	2-3 տարի	11.77	7,601,260	4 տարի	8.49	5,302,485
Microfinance Enhancement Facility S.A., SICAV-SIF	ԱՄՆ դոլար	3 տարի	5.55	2,427,128	-	-	-
Symbiotics SA	ԱՄՆ դոլար	3 տարի	5.55	2,430,746	-	-	-
Symbiotics SICAV II	ԱՄՆ դոլար	3 տարի	5.55	851,761	-	-	-
Ընդամենը				<u>55,584,125</u>			<u>62,554,371</u>

Բանկը պարտավոր է համապատասխանություն ապահովել վերոնշյալ փոխառու միջոցների գծով առկա ֆինանսական դրույթների հետ: Այդ դրույթները ներառում են սահմանված դրույթաչափերը, վարկ/կապիտալ հարաբերակցությունը և ֆինանսական գործունեությանն առնչվող մի շարք այլ տվյալներ: Բանկի կողմից չի արձանագրվել այս դրույթներից որևէ մեկի խախտում 2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2020թ.՝ նույնպես):

26 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
<i>Իրավաբանական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	34,763,505	24,452,754
Ժամկետային ավանդներ	13,423,840	8,456,313
	<u>48,187,345</u>	<u>32,909,067</u>
<i>Ֆիզիկական անձինք</i>		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	23,288,301	22,002,903
Ժամկետային ավանդներ	64,473,213	57,583,440
	<u>87,761,514</u>	<u>79,586,343</u>
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	<u>135,948,859</u>	<u>112,495,410</u>

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական/ֆիզիկական անձանց ընթացիկ (Ժամկետային) ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովագրություն տրամադրված վարկերի, երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների գծով համապատասխանաբար 9,886,988 հազար դրամ գումարով (2020թ. 5,989,650 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենամեծ տաս հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարը (ներառյալ փոխկապակցված անձինք, տես ծանոթ. 32) կազմում է 16,035,467 հազար դրամ (2020թ. 19,766,771 հազար դրամ) կամ հաճախորդների ավանդների ընդհանուր գումարի 11.8% (2020թ. 17.6%):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի ունեցել իր հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2020թ.՝ նույնպես):

27 Ստորադաս փոխառություններ

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված ստորադաս փոխառություն	2,399,802	-
Ֆիզիկական անձից ստացված ստորադաս փոխառություն	722,878	786,808
Կապակցված կողմից ստացված ստորադաս փոխառություններ	482,789	524,260
Ընդամենը ստորադաս փոխառություն	<u>3,605,469</u>	<u>1,311,068</u>

Ստորադաս փոխառությունն իրենից ներկայացնում է երկարաժամկետ վարկային համաձայնագիր, որը Բանկի անվճարունակության դեպքում դասվում է երկրորդական Բանկի

մնացած պարտավորությունների նկատմամբ՝ ներառյալ ավանդները և այլ պարտքային գործիքները:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված ստորադաս փոխառությունների մարման ժամկետ է սահմանված մինչև 2028թ.:

Ֆիզիկական անձից ներգրավված ստորադաս փոխառությունների մարման ժամկետ է սահմանված մինչև 2026թ.:

Կապակցված կողմից ներգրավված ստորադաս փոխառությունների մարման ժամկետ է սահմանված մինչև 2027թ.:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2020թ.՝ ոչինչ):

28 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Աշխատակիցներին վճարվելիք հատուցումներ	1,093,951	998,449
Անհատների նկատմամբ պարտավորություններ	293,851	369,197
Բաժնետոմսերի թողարկման գծով ստացված կանխավճարներ (ծանոթ. 29)	1,000,019	261,430
Վճարման ենթակա շահաբաժիններ	470,126	446,320
Վճարվելիք գումարներ	62,070	54,273
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,572,752	1,674,091
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,492,769	3,803,760
Վճարման ենթակա հարկեր, բացի շահութահարկից	283,273	247,843
Պահուստներ*	77,321	54,637
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	360,594	302,480
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	4,853,363	4,106,240

*Պահուստները ստեղծվել են ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերաբերյալ վերլուծությունը տե՛ս ծանոթագրություն 30-ում:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Բանկը վարձակալության պայմանագրեր է կնքել մասնաճյուղերի համար: Բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և հիմքում ընկած փոքրաթեք ակտիվների վարձակալությունների (տե՛ս ծանոթագրություն 12)՝ յուրաքանչյուր վարձակալություն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն: Բանկը դասակարգում է իր օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները սեփական հիմնական միջոցների դասակարգմանը համահունչ (տե՛ս ծանոթագրություն 21):

Ընդհանուր առմամբ յուրաքանչյուր վարձակալություն պարունակում է սահմանափակում, ըստ որի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը կարող է օգտագործել միայն Բանկը, քանի դեռ առկա չէ ակտիվը այլ կողմի տրամադրելու պայմանագրային իրավունք: Վարձակալությունները

կամ չեղյալ չհայտարարվող են, կամ կարող են չեղյալ հայտարարվել՝ միայն առաջացնելով նշանակալի դադարեցման վճար: Որոշ վարձակալություններ պարունակում են հիմքում ընկած ակտիվը անմիջապես վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք բերելու կամ վարձակալության ժամկետը երկարացնելու հնարավորություն: Բանկին արգելված է վաճառել կամ գրավադրել վարձակալված հիմքում ընկած ակտիվները: Բանկը պետք է այդ գույքերը պահպանի բարեկարգ վիճակում (վերանորոգված) և վարձակալության ավարտին գույքը վերադարձնի իր սկզբնական վիճակով:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձակալության գծով պարտավորությունների շարժը.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման ազդեցությունը (հունվարի 1-ի դրությամբ)	1,674,091	1,422,777
Ավելացում	122,660	373,329
Վերաչափում	377,497	398,822
Օտարում	(9,733)	-
Տոկոսի կուտակում	166,311	194,995
Վճարումներ	(758,074)	(715,832)
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,572,752	1,674,091

2021թ. ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների նկատմամբ կիրառված միջին կշռված տոկոսադրույքը կազմում է 10.25% (2020թ.՝ 10.25%):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարձակալության գծով չզեղչված պարտավորությունների ժամկետային վերլուծությունը արտացոլված է ծանոթագրություն 36.3-ում:

29 Սեփական կապիտալ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված բաժնետիրական կապիտալը կազմել է 27,107,574 հազար դրամ, որից ամբողջությամբ վճարված և գրանցված կազմել է 26,107,555 հազար դրամ: Բաժնետոմսերի թողարկման գծով ստացված կանխավճարները հաշվառվում են 28 ծանոթագրությունում: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 1,897,938 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 10,400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ հաստատագրված բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 15,000 դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի բաժնետերերն.

Հազար ՀՀ դրամ

	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում %
Սարիբեկ Սուքիասյան	7,526,270	28.83	7,467,198	28.77
Խաչատուր Սուքիասյան	4,638,533	17.77	4,638,533	17.87
Ռոբերտ Սուքիասյան	4,604,781	17.64	4,515,165	17.40
Էդուարդ Սուքիասյան	3,290,608	12.60	3,289,558	12.67
Այլ բաժնետերեր	6,047,363	23.16	6,045,209	23.29
	<u>26,107,555</u>	<u>100</u>	<u>25,955,663</u>	<u>100</u>

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը ունեն մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում և իրավունք ստանալու շահաբաժին:

2021թ. Բանկը համալրել է կանոնադրական կապիտալը՝ թողարկելով է 151,892 հազար դրամի սովորական բաժնետոմսեր (2020թ.՝ 320,320 հազար դրամի արտոնյալ բաժնետոմսեր):

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել շահույթը ՀՀ դրամով: Արտոնյալ բաժնետոմսերը չունեն ձայնի իրավունք և ունեն երաշխավորված տարեկան շահաբաժին ոչ պակաս, քան իրենց անվանական արժեքի 14% չափով՝ յուրաքանչյուր բաժնետոմսի համար:

Արտոնյալ և սովորական բաժնետոմսերի գծով ֆինանսական հաշվետվություններում 2021թ. հայտարարված և վճարված շահաբաժինների գումարը կազմում է համապատասխանաբար 891,660 հազար դրամ և 379,588 հազար դրամ (2020թ.՝ 894,103 հազար դրամ և 376,667 հազար դրամ):

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15%-ի չափով:

30 Փոխատվության հանձնառություններ, ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Չօգտագործված վարկային գծեր	4,969,004	4,861,322
Տրամադրված երաշխիքներ	9,700,755	7,316,766
Ակրեդիտիվներ	209,146	-
Ընդամենը պարտքային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	14,878,905	12,178,088

Փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պահուստներում (տե՛ս ծանոթագրություն 19-ում):

Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները ներկայացվում են այլ պարտավորություններում, որոնց գծով վերլուծությունը ներկայացված է ստորև՝

Հազար ՀՀ դրամ	2021թ.		2020թ.	
	Փուլ 1		Փուլ 1	
<i>Ֆինանսական երաշխավորություններ</i>				
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	54,637	54,637	25,808	25,808
Կորուստների գծով պահուստների զուտ վերաչափում	22,684	22,684	28,829	28,829
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	77,321	77,321	54,637	54,637

Երաշխիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառված են «Այլ պարտավորություններում» (տե՛ս ծանոթագրություն 28-ում):

31 Պայմանականություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխությունները, որոնք երբեմն անհասկանալի են, հակասական և ենթակա տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրման հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում, հարկային մարմինների կողմից չի կարող կիրառվել հավելյալ հարկերի պարտադրումներ, տույժեր և տուգանքներ, ավելի քան ստուգման նախորդող հաշվետու 3 տարիների համար:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի զգալի են քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ պատշաճ կերպով կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում կիրառվող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների

մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և եթե ղեկավար մարմիններին հաջողվի հարկադրել իրենց մեկնաբանությունները, ապա այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը կարող է էական լինել:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Բանկին ներկայացվող դատական հայցերի առումով Բանկի ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: Բանկը նախատեսում է իր գործունեության դադարեցմանը, ինչպես նաև իր գույքի կամ գործունեության հետ կապված ապահովագրական դեպքերի ժամանակ առաջացող գույքի և շրջակա միջավայրի վնասի՝ երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությանը վերաբերող մասնակի ապահովագրություն: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Այնուամենայնիվ, 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Բանկին սեփականության իրավունքով պատկանող գլխամասային շենքը և փոխադրամիջոցներն ապահովագրված են: Բանկն ունի նաև ապահովագրություն բանկային ընդհանուր պարտավորվածությունների, էլեկտրոնային, համակարգչային հանցագործությունների և մասնագիտական պատասխանատվության համար: Քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ նշանակալի բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

32 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալի 76.84% (2020թ.՝ 76.71%) պատկանում է Սուքիասյաններին, որոնք հանդիսանում են Բանկի վերջնական վերահսկող:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2021		2020	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակցված կողմեր
<i>Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն</i>				
<i>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխադրվածներ</i>				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	4,743,737	289,095	2,971,445	127,519
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	2,140,407	474,134	2,529,959	430,447
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(2,279,739)	(353,466)	(757,667)	(268,871)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	4,604,405	409,763	4,743,737	289,095
Արժեզրկումից պահուստ	(32,780)	(1,140)	(13,406)	(7,818)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,571,625	408,623	4,730,331	281,277
<i>Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	352,062	-	50,152	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված	110,000	-	671,910	-
Տարվա ընթացքում մարված	(462,062)	-	(370,000)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	352,062	-
Արժեզրկումից պահուստ	-	-	(4,505)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	347,557	-
<i>Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	180,976	-	190,941	-
Տարվա ընթացքում ստացված	13,504,912	-	13,009,224	-
Տարվա ընթացքում վճարված	(13,476,591)	-	(13,019,189)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	209,297	-	180,976	-
<i>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	791,688	664,407	810,839	811,491
Տարվա ընթացքում ստացված ավանդներ	21,136,405	2,941,696	16,121,399	2,478,728
Տարվա ընթացքում վճարված ավանդներ	(19,505,584)	(2,920,181)	(16,140,550)	(2,625,812)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,422,509	685,922	791,688	664,407

Հազար ՀՀ դրամ

	2021		2020	
	Բաժնետերեր և կապակց- ված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակ- ցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմը և կապակ- ցված կողմեր
<i>Ստորադաս փոխառություններ</i>				
Հունվարի 1-ի դրությամբ	524,260	-	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված փոխառություններ	85,040	-	527,190	-
Տարվա ընթացքում վճարված փոխառություններ	(126,512)	-	(2,930)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>482,788</u>	<u>-</u>	<u>524,260</u>	<u>-</u>
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	3,343	-	3,639
Տրամադրված երաշխիքներ	<u>124,725</u>	<u>-</u>	<u>84,389</u>	<u>-</u>
<i>Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</i>				
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	399,403	38,777	254,445	17,452
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	67,024	23,438	1,601	3,067
Վարկային կորուստների (ծախս)/հակադարձում	(19,374)	6,678	18,815	(5,795)
Գովազդային ծախսեր	53,400	-	53,400	-
Ապահովագրության գծով ծախսեր	146,133	-	151,183	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ծախսեր	375,701	-	397,173	-
Գործուղման ծախսեր	5,612	6,518	5,980	-
Այլ ծախսեր	44,085	3,950	100,499	-

Բանկի հետ կապված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 1-ից 20 տարիների ընթացքում և դրանց տոկոսադրույքը կազմում է 5-16%:

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2021	2020
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	760,697	701,703
Ընդամենը ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	<u>760,697</u>	<u>701,703</u>

33 Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են համաձայն իրական արժեքի հիերարխիայի: Այս հիերարխիան բաժանում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված գործիքների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

33.1 Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չեն չափվել իրենց իրական արժեքով և ըստ մակարդակի վերլուծում է դրանք իրական արժեքի հիերարխիայում, թե իրական արժեքի չափումը որ դասում է դասակարգված:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	63,399,890	-	63,399,890	63,399,890
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	9,497,133	-	9,497,133	9,497,133
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	-	7,826,751	-	7,826,751	7,826,751
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	220,134,417	-	220,134,417	220,889,139
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	21,940,527	-	21,940,527	23,669,325
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	130,924	-	130,924	130,924
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	6,150,215	-	6,150,215	6,107,897
Հետգնման պայմանագրեր	-	34,576,952	-	34,576,952	34,576,952
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	131,081,522	-	131,081,522	131,081,522
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	136,087,295	-	136,087,295	135,948,859
Ստորադաս փոխառություններ	-	3,715,745	-	3,715,745	3,605,469
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	1,572,752	-	1,572,752	1,572,752
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,920,017	-	2,920,017	2,920,017

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	42,572,757	-	42,572,757	42,572,757
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	13,755,753	-	13,755,753	13,755,753
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	-	10,175,600	-	10,175,600	10,175,600
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	191,186,057	-	191,186,057	193,337,215
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	523,548	4,030,499	-	4,554,047	4,543,305
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	120,860	-	120,860	120,860
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	6,393,214	-	6,393,214	6,185,733
Հետգնման պայմանագրեր	-	38,125,044	-	38,125,044	38,125,044
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	112,472,584	-	112,472,584	115,700,441
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	111,316,767	-	111,316,767	112,495,410
Ստորադաս փոխառություններ	-	1,203,110	-	1,203,110	1,311,068
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	1,674,091	-	1,674,091	1,674,091
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	2,129,669	-	2,129,669	2,129,669

Պահանջներ և պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է նրանց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման պարտքային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքերը կախված են վարկառուի պարտքային ռիսկից և տատանվում են 5% մինչև 24% տարեկան (2020թ. 5% մինչև 24% տարեկան):

Արժեզրկված վարկերի իրական արժեքը հաշվարկվում է գրավի առարկայի վաճառքից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա: Գրավի առարկայի արժեքը հիմնված է անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող գույքի գնահատողի իրականացրած գնահատումների վրա:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը հիմնված է շուկայում գործող տոկոսադրույքների վրա: Այն արժեթղթերի իրական արժեքը, որոնց վերաբերյալ բացակայում են գնանշումները, հիմնված են ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկի վրա, որոնք զեղչվում են տարվա վերջին շուկայում գործող տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքերին:

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների ավանդների իրական արժեքը գնահատվում է օգտագործելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդը, կիրառելով նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող ավանդների համար առաջարկվող դրույքաչափերը: Ցպահանջ վճարվելիք ավանդների իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին վճարվելիք գումարն է:

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

33.2 Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը		19,137,972	-	19,137,972
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	5,053	-	5,053
Ընդամենը		19,143,025	-	19,143,025
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	21,883	-	21,883
Ընդամենը	-	21,883	-	21,883
Զուտ իրական արժեք		19,121,142	-	19,121,142

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը	647,844	39,025,893	-	39,673,737
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	16,538	-	16,538
Ընդամենը	647,844	39,042,431	-	39,690,275
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	11,549	-	11,549
Ընդամենը	-	11,549	-	11,549
Զուտ իրական արժեք	647,844	39,030,882	-	39,678,726

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Զգնանշվող պարտքային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշվող պարտքային արժեթղթերի իրական արժեքը չափվում է գնահատման մեթոդների միջոցով՝ կիրառելով տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքները ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը գեղջելու նպատակով:

Զգնանշվող բաժնային գործիքներ

Բանկը չգնանշվող բաժնային գործիքների իրական արժեքը որոշելու համար օգտագործում է շուկայական և եկամտային մոտեցումների համադրությունը: Շուկայական և եկամտային մոտեցումները ոչ հրապարակային բաժնային գործիքների գնահատմանը բնորոշ մեթոդներ են: Շուկայական մոտեցման համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է գները և նույնական կամ համադրելի արժեթղթերով շուկայական գործարքներից հավաքված այլ համապատասխան տեղեկատվություն: Եկամտային մոտեցման ներքո ապագա գումարները վերափոխվում են մեկ ներկա գումարի (օրինակ՝ զեղչված դրամական հոսքերի մոդել): Շուկայական մոտեցումը համարվում է նախընտրելի, քանի որ հիմնական օգտագործվող տեղեկատվությունը, որպես կանոն, դիտարկելի է:

Ածանցյալներ

Երբ ածանցյալները շրջանառվում են կա՛մ բորսայում, կա՛մ բորսայից դուրս, Բանկը օգտագործում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ փակման գինը: Այս պայմանագրերի իրական արժեքները գնահատվում են՝ օգտագործելով այն գնահատման մեխանիզմը, որը առավելագույնս մեծացնում է դիտարկելի շուկայի գործիքների օգտագործումը: Բանկի կողմից ներդրվող ածանցյալների մեծամասնությունը ներառված է 2-րդ մակարդակում և բաղկացած է արտարժույթային սվոպ պայմանագրերից:

33.3 Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ				
Հող և շենքեր	-	-	8,681,662	8,681,662
Ընդամենը	-	-	8,681,662	8,681,662
Զուտ իրական արժեք	-	-	8,681,662	8,681,662

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ				
Հող և շենքեր	-	-	8,415,882	8,415,882
Ընդամենը	-	-	8,415,882	8,415,882
Զուտ իրական արժեք	-	-	8,415,882	8,415,882

Իրական արժեքի չափումը Մակարդակ 3-րդում

3-րդ մակարդակում դասակարգված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվների գնահատման մեխանիզմների օգտագործումը հիմնված է այն ելակետային տվյալների վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա: Այս մակարդակում ոչ ֆինանսական ակտիվների շարժը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ

2021

2020

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հունվարի 1-ի դրությամբ	8,415,882	8,073,225
Ավելացում	309,883	344,823
Օտարում	(44,103)	(2,166)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,681,662	8,415,882
Զուտ իրական արժեք	8,681,662	8,415,882

34 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը ֆինանսական գործիքների հետ իրականացնում է տարբեր գործառնություններ, որոնք կարող են ներկայացվել զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք հաշվանցված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ, կամ ենթակա են կատարման համաձայն հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ համանման պայմանագրերի, որը ներառում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքները, անկախ այն բանից, դրանք հաշվանցվել են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ թե ոչ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 18)	7,826,751	-	7,826,751	7,826,751	-	-
Ընդամենը	<u>7,826,751</u>	<u>-</u>	<u>7,826,751</u>	<u>7,826,751</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 18)	(34,576,952)	-	(34,576,952)	37,667,527	-	3,090,575
Ընդամենը	<u>(34,576,952)</u>	<u>-</u>	<u>(34,576,952)</u>	<u>37,667,527</u>	<u>-</u>	<u>3,090,575</u>

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների/Պարտավորությունների համախառն գումար՝ հաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական ակտիվների/պարտավորությունների զուտ գումար՝ ներկայացված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Կապակցված գումարներ, որոնց գծով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցում չի իրականացվել		
				Ֆինանսական գործիքներ	Ստացված ոչ դրամական ապահովում	Զուտ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 18)	10,175,600	-	10,175,600	-	10,175,600	-
Ընդամենը	<u>10,175,600</u>	<u>-</u>	<u>10,175,600</u>	<u>-</u>	<u>10,175,600</u>	<u>-</u>

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հետգնման պայմանագրեր (Ծանոթ. 18)	38,125,044	-	38,125,044	(39,384,619)	-	(1,259,575)
Ընդամենը	<u>38,125,044</u>	<u>-</u>	<u>38,125,044</u>	<u>(39,384,619)</u>	<u>-</u>	<u>(1,259,575)</u>

31 դեկտեմբերի 2021թ. դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված 113,546 հազ. ՀՀ դրամ վարկերը հաշվանցվել են ՀՀ կառավարության պարտավորությունների հետ, քանի որ Բանկը հանդիսանում է տվյալ վարկերի սպասարկման գործակալ և այդ վարկերը տրամադրվել են ՀՀ կառավարության կողմից կորոնավիրուսի տնտեսական հետևանքների չեզոքացման ուղղված միջոցառումների շրջանակներում:

35 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 36.3-ում:

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս		Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
	1-ից մինչև 12 ամիս						
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	63,399,890	-	63,399,890	-	-	-	63,399,890
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	5,053	-	5,053	-	-	-	5,053
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	1,565,632	6,013,715	7,579,347	793,694	1,124,092	1,917,786	9,497,133
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,778,250	48,501	7,826,751	-	-	-	7,826,751
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	6,257,682	50,388,925	56,646,607	94,672,629	69,569,903	164,242,532	220,889,139
Ներդրումային արժեթղթեր							
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	14,799,561	543,145	15,342,706	1,778,257	2,017,009	3,795,266	19,137,972
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	22,867,966	10,460	22,878,426	667,512	123,387	790,899	23,669,325
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	130,924	-	130,924	-	-	-	130,924
	<u>116,804,958</u>	<u>57,004,746</u>	<u>173,809,704</u>	<u>97,912,092</u>	<u>72,834,391</u>	<u>170,746,483</u>	<u>344,556,187</u>

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահան- րագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահան- րագումար	Ընդամենը
<i>Պարտավորություններ</i>							
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	21,883	-	21,883	-	-	-	21,883
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,016,045	5,091,852	6,107,897	-	-	-	6,107,897
Հետգնման պայմանագրեր	34,576,952	-	34,576,952	-	-	-	34,576,952
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,680,927	34,186,837	40,867,764	78,559,369	11,654,389	90,213,758	131,081,522
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	62,421,860	53,186,912	115,608,772	19,613,110	726,977	20,340,087	135,948,859
Ստորադաս փոխառություններ	-	28,358	28,358	720,273	2,856,838	3,577,111	3,605,469
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	102,626	102,626	929,964	540,162	1,470,126	1,572,752
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	355,921	2,564,096	2,920,017	-	-	-	2,920,017
	<u>105,073,588</u>	<u>95,160,681</u>	<u>200,234,269</u>	<u>99,822,716</u>	<u>15,778,366</u>	<u>115,601,082</u>	<u>315,835,351</u>
Զուտ Դիրք	<u>11,731,370</u>	<u>(38,155,935)</u>	<u>(26,424,565)</u>	<u>(1,910,624)</u>	<u>57,056,025</u>	<u>55,145,401</u>	<u>28,720,836</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>11,731,370</u>	<u>(26,424,565)</u>		<u>(28,335,189)</u>	<u>28,720,836</u>		

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից մինչև 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրագումար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրագումար	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	42,572,757	-	42,572,757	-	-	-	42,572,757
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	16,538	-	16,538	-	-	-	16,538
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,752,016	7,563,308	12,315,324	14,731	1,425,698	1,440,429	13,755,753
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	10,101,695	73,905	10,175,600	-	-	-	10,175,600
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9,755,057	51,090,755	60,845,812	90,232,697	42,258,706	132,491,403	193,337,215
Ներդրումային արժեթղթեր							
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	35,356,882	654,891	36,011,773	581,142	3,080,822	3,661,964	39,673,737
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,027,737	515,568	4,543,305	-	-	-	4,543,305
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	62,856	58,004	120,860	-	-	-	120,860
	<u>106,645,538</u>	<u>59,956,431</u>	<u>166,601,969</u>	<u>90,828,570</u>	<u>46,765,226</u>	<u>137,593,796</u>	<u>304,195,765</u>
<i>Պարտավորություններ</i>							
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	11,549	-	11,549	-	-	-	11,549
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	101,191	-	101,191	6,084,542	-	6,084,542	6,185,733
Հետգնման պայմանագրեր	38,125,044	-	38,125,044	-	-	-	38,125,044
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,202,596	38,448,294	41,650,890	66,187,876	7,861,675	74,049,551	115,700,441
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	50,632,448	46,138,416	96,770,864	15,003,113	721,433	15,724,546	112,495,410
Ստորադաս փոխառություններ	4,433	-	4,433	-	1,306,635	1,306,635	1,311,068
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	55,946	445,258	501,204	1,034,535	138,352	1,172,887	1,674,091
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	423,470	1,706,199	2,129,669	-	-	-	2,129,669
	<u>92,556,677</u>	<u>86,738,167</u>	<u>179,294,844</u>	<u>88,310,066</u>	<u>10,028,095</u>	<u>98,338,161</u>	<u>277,633,005</u>
Զուտ Դիրք	<u>14,088,861</u>	<u>(26,781,736)</u>	<u>(12,692,875)</u>	<u>2,518,504</u>	<u>36,737,131</u>	<u>39,255,635</u>	<u>26,562,760</u>
Կուտակված ճեղքվածք	<u>14,088,861</u>	<u>(12,692,875)</u>		<u>(10,174,371)</u>	<u>26,562,760</u>		

1-ից մինչև 12 ամիս ճեղքվածքը պայմանավորված է հաճախորդների ավանդների ժամկետներով, որոնք պարբերաբար երկարաձգվում են և Բանկը ունի հնարավորություն ամբողջությամբ մարելու դրանք պահանջելու դեպքում:

36 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Տնօրինության խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար: Խորհուրդը տրամադրում է սկզբունքներ ռիսկի ամբողջական կառավարման համար, ինչպես նաև քաղաքականություն՝ հատուկ բնագավառների վերաբերյալ, ինչպիսիք են փոխարժեքային (արտարժույթային) ռիսկը, տոկոսադրույքի ռիսկը, վարկային ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը:

Վարչություն

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի անխափան իրականացման և վերահսկման համար: Վարչությունն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման խնդիրների լուծման համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունված համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է «Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության» (ՌՌԿՎ) կողմից՝ ըստ Տնօրենների խորհրդի հաստատած քաղաքականության: ՌՌԿՎ կողմից գնահատվում, բացահայտվում, վերլուծվում և հեջավորվում են ռիսկերը՝

գործառնական ստորաբաժանումների հետ սերտ համագործակցության միջոցով: Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման հետ կապված գործընթացների ներդրման և իրականացման համար:

Ներքին աուդիտ

Ներքին աուդիտը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման անկախ գնահատման և հսկողության ընդհանուր միջավայրի համար: Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկերի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի ստուգման է ենթարկվում ներքին աուդիտի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում կառավարման համապատասխան մարմիններին:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերի գնահատման մեթոդով հաշվի է առնվում ինչպես սպասվող կորուստը, որն իրենից ներկայացնում է գործունեության ընթացքում կորուստների հնարավոր միջին մակարդակ, այնպես էլ հնարավոր անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են սպասվող միջին մակարդակը գերազանցող կորուստներ: Բանկը նաև մոդելավորում է քիչ հավանական, սակայն պոտենցիալ էական ազդեցություն ունեցող «վատթարագույն դեպքերը»:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերն արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին ոլորտների վրա:

Գործունեության առանձին տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունն ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվության հիման վրա կազմված հաշվետվությունները պարունակում են տեղեկություններ վարկային ռիսկի չափի, վարկային ցուցանիշների կանխատեսվող մակարդակի, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի, դրանցից բացառությունների, VaR գնահատականի, իրացվելիության ցուցանիշների և ընդհանուր ռիսկի մակարդակի փոփոխության վերաբերյալ: Բանկի վարչությունը յուրաքանչյուր ամիս ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն ըստ ոլորտների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար: Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում ղեկավարության կարճատև խորհրդակցություն, անհրաժեշտության դեպքում Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է ռիսկի մակարդակը, ներդրումները, իրացվելիությունը և ռիսկերին վերաբերող այլ ընթացիկ հարցեր:

Ռիսկի նվազեցում

Ռիսկերի նվազեցման գործընթացն իրենից ներկայացնում է ռիսկերի առաջացման հնարավորությունը, կամ դրա ազդեցությունը նվազեցնելու, կամ այդ երկու գործոնների մեղմման ուղղությամբ ձեռնարկվող լրացուցիչ միջոցառումների իրականացում: Իր ընդհանուր ռիսկերի կառավարման գործընթացի շրջանակներում Բանկն օգտագործում է ածանցյալ և այլ գործիքներ: Բանկն ակտիվորեն օգտագործում է գրավի միջոցները՝ վարկային ռիսկը նվազեցնելու ուղղությամբ (ավելի մանրամասն՝ տես ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

36.1 Պարտքային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Պարտքային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Պարտքային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Պարտքային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ՌԿՎ պարտքային ռիսկի կառավարման խմբի կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և Վարչությանը:

36.1.1 Վարկային որակի վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ֆինանսական գործիքների ենթարկվածության վերլուծությունը, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ է ճանաչվում: Ստորև բերված ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է Բանկի՝ այդ ակտիվների գծով պարտքային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը՝ հաշվի չառնելով որևէ ապահովվածություն կամ այլ բարելավումներ: Ստանձնված հանձնառությունների կամ երաշխիքների գումարները ներկայացնում են փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի գումարները:

Ներքին վականիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 36.1.2-ում:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	14,481,483	-	-	14,481,483
Ստանդարտ	48,951,210	-	-	48,951,210
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	63,432,693	-	-	63,432,693
Արժեզրկումից պահուստ	(32,803)	-	-	(32,803)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	63,399,890	-	-	63,399,890

Ներքին վարկանիշեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</i>				
Ստանդարտ	9,555,254	-	-	9,555,254
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	9,555,254	-	-	9,555,254
Արժեզրկումից պահուստ	(58,121)	-	-	(58,121)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	9,497,133	-	-	9,497,133
<i>Հակադարձ հեղձանման պայմանագրեր</i>				
Ստանդարտ	7,935,596	-	-	7,935,596
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	7,935,596	-	-	7,935,596
Արժեզրկումից պահուստ	(108,845)	-	-	(108,845)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	7,826,751	-	-	7,826,751
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	79,549,913	-	-	79,549,913
Ստանդարտ	107,566	1,402,238	-	1,509,804
Ցածր	-	150,406	-	150,406
Չաշխատող	-	-	3,219,754	3,219,754
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	79,657,479	1,552,644	3,219,754	84,429,877
Արժեզրկումից պահուստ	(522,894)	(91,980)	(1,493,201)	(2,108,075)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	79,134,585	1,460,664	1,726,553	82,321,802
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	137,929,415	-	-	137,929,415
Ստանդարտ	1,468	1,539,360	-	1,540,828
Ցածր	-	36,343	-	36,343
Չաշխատող	-	-	328,284	328,284
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	137,930,883	1,575,703	328,284	139,834,870
Արժեզրկումից պահուստ	(932,462)	(182,723)	(152,348)	(1,267,533)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	136,998,421	1,392,980	175,936	138,567,337
<i>Անորոշիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ	23,947,643	-	-	23,947,643
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	23,947,643	-	-	23,947,643
Արժեզրկումից պահուստ	(278,318)	-	-	(278,318)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	23,669,325	-	-	23,669,325

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

Ներքին վարկանիշեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ վարկանիշ	19,137,972	-	-	19,137,972
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	19,137,972	-	-	19,137,972

Արժեզրկումից պահուստ (228,409) - - (228,409)

Այլ ֆինանսական ակտիվներ

Ստանդարտ	139,572	-	-	139,572
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	139,572	-	-	139,572
Արժեզրկումից պահուստ	(8,648)	-	-	(8,648)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	130,924	-	-	130,924

Փոխարկության հանձնառություններ, ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ

Ստանդարտ	14,878,905	-	-	14,878,905
Արժեզրկումից պահուստ*	(77,321)	-	-	(77,321)

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

Ներքին վարկանիշեր

	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>				
Բարձր	13,003,189	-	-	13,003,189
Ստանդարտ	29,600,291	-	-	29,600,291
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	42,603,480	-	-	42,603,480
Արժեզրկումից պահուստ	(30,723)	-	-	(30,723)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	42,572,757	-	-	42,572,757

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ստանդարտ	14,007,516	-	-	14,007,516
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	14,007,516	-	-	14,007,516
Արժեզրկումից պահուստ	(251,763)	-	-	(251,763)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	13,755,753	-	-	13,755,753

Ներքին վարկանիշեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր</i>				
Ստանդարտ	10,309,207	-	-	10,309,207
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	10,309,207	-	-	10,309,207
Արժեզրկումից պահուստ	(133,607)	-	-	(133,607)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	10,175,600	-	-	10,175,600
<i>Հիփոթեքային և սպառողական վարկեր</i>				
Բարձր	85,771,181	-	-	85,771,181
Ստանդարտ	358,277	323,407	-	681,684
Ցածր	-	894,967	-	894,967
Չաշխատող	-	-	1,054,275	1,054,275
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	86,129,458	1,218,374	1,054,275	88,402,107
Արժեզրկումից պահուստ	(1,844,610)	(352,876)	(666,781)	(2,864,267)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	84,284,848	865,498	387,494	85,537,840
<i>Առևտրային վարկեր</i>				
Բարձր	107,828,642	-	-	107,828,642
Ստանդարտ	13,927	46,575	-	60,502
Ցածր	-	124,445	-	124,445
Չաշխատող	-	-	299,014	299,014
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	107,842,569	171,020	299,014	108,312,603
Արժեզրկումից պահուստ	(226,167)	(67,980)	(219,081)	(513,228)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	107,616,402	103,040	79,933	107,799,375
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ	4,596,448	-	-	4,596,448
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	4,596,448	-	-	4,596,448
Արժեզրկումից պահուստ	(53,143)	-	-	(53,143)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	4,543,305	-	-	4,543,305
<i>Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ներառյալ գրավադրվածները</i>				
Ստանդարտ վարկանիշ	39,673,737	-	-	39,673,737
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	39,673,737	-	-	39,673,737
Արժեզրկումից պահուստ	(437,927)	-	-	(437,927)

Ներքին վարկանիշեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Ստանդարտ	133,787	-	-	133,787
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	133,787	-	-	133,787
Արժեզրկումից պահուստ	(12,927)	-	-	(12,927)
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	120,860	-	-	120,860
<i>Փոխադրության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ</i>				
Ստանդարտ	12,178,088	-	-	12,178,088
Արժեզրկումից պահուստ*	(54,637)	-	-	(54,637)

* Ներառում է միայն ֆինանսական երաշխիքների գծով պահուստը:

36.1.2 Արժեզրկման գնահատում

Ստորև բերված հղումները ցույց են տալիս, թե տվյալ հաշվետվության որ ծանոթագրություններում են բացահայտվում Բանկի՝ արժեզրկման գնահատման և չափման մոտեցումները: Այն պետք է ընթերցվի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հետ միասին (տե՛ս 4.4.6 ծանոթագրությունը):

Ռիսկերի կառավարման նպատակներով վարկային ռիսկերի գնահատումը բարդ է և պահանջում է մոդելների կիրառում, քանի որ շուկայական պայմաններով, ակնկալվող դրամական հոսքերով և ժամանակային փոփոխություններով պայմանավորված վարկային ռիսկը կարող է տարբերվել: Ակտիվների պորտֆելի վարկային ռիսկի գնահատումը պահանջում է հետագա գնահատումներ կատարել՝ կապված պարտազանցման, դրանից բխող կորուստների գործակիցների և գործընկերների միջև պարտազանցման կորելացիաների հավանականության հետ: Բանկը վարկային ռիսկը գնահատում է պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության (PD), կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD) և պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Սա մոտ է ECL-ի չափման նպատակով կիրառված մոտեցմանը՝ համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝ Բանկն օգտագործում է արժեզրկման «եռափուլ» մոդել՝ վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո որակի փոփոխությունների հիման վրա, որն ամփոփված է ստորև.

- Սկզբնական ճանաչման պահին վարկային տեսանկյունից չարժեզրկված ֆինանսական գործիքը դասակարգվում է «փուլ 1-ում», որի վարկային ռիսկը շարունակաբար վերահսկվում է Բանկի կողմից:
- Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո հայտնաբերվում է վարկային ռիսկի զգալի աճը (SICR), ապա ֆինանսական գործիքը տեղափոխվում է «փուլ 2», սակայն դեռևս չի համարվում վարկային տեսանկյունից արժեզրկված:
- Եթե ֆինանսական գործիքը վարկային տեսանկյունից արժեզրկված է, ապա այն տեղափոխվում է «փուլ 3»:
- Փուլ 1-ում ֆինանսական գործիքների ECL-ը չափվում է առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների տվյալ մասին համարժեք գումարով, որոնք առաջանում են առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում հնարավոր պարտազանցման

իրադարձությունների հետեւանքով: 2-րդ կամ 3-րդ փուլերում գործիքների ECL-ն չափվում է՝ հիմնվելով գործողության ողջ ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա:

- \$ՀՄՍ 9-ի համաձայն, ECL-ի չափման համապարփակ հայեցակարգը պետք է հաշվի առնի նաև կանխատեսումներ:
- Ձեռք բերված կամ սկզբնապես վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներն այն ակտիվներն են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Դրանց ECL-ն մշտապես չափվում է գործողության ողջ ընթացքի համար (փուլ 3):

ECL-ները կարող են չափվել կորուստների գծով պահուստների միջոցով՝ ստորև նշվածների համարժեք գումարի չափով՝

- Վարկի գործողության ողջ ընթացքում ECL, որոնք արդյունք են ֆինանսական գործիքի արժեզրկման իրադարձությունների, և որոնք կարող են տեղի ունենալ հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում (ինչպես նշված է փուլ 1-ում), կամ
- Վարկի գործողության ողջ ընթացքում ECL, այսինքն՝ ECL, որն արդյունք է ֆինանսական գործիքի գործողության ընթացքում հնարավոր պարտազանցման իրադարձությունների (ինչպես նշված է փուլ 2-ում և 3-ում):

Լիարժեք ECL-ի դեպքում ֆինանսական գործիքի համար պահանջվում է կորուստների գծով պահուստներ, եթե այդ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն ավելացել է սկզբնական ճանաչումից հետո: Մնացած բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների դեպքում ECL-ները չափվում են 12-ամսյա ECL-ին համարժեք գումարի չափով:

Չօգտագործված վարկային գծերի և ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում ECL-ն չափվում է՝ հիմնվելով 100% «վարկային ռիսկի փոխարկման գործոնների» (Credit Conversion Factor) վրա:

Ֆինանսական հաստատություններից, միջբանկային ավանդներից և թղթակցային հաշիվներից ստացված ենթակա գումարները, պարտքային գործիքներում ներդրումները ենթակա են արժեզրկման՝ հիմնվելով 12-ամսյա ECL-ի վրա: Հաճախորդների մասով պարտազանցման հավանականության և կորուստի պարտազանցման դեպքում հաշվարկները ստացվում են միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, Fitch, S & P) տրամադրած վարկային վարկանիշի վերաբերյալ տեղեկատվությունից:

Այլ դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների համար նախատեսված պահուստը հաշվարկվում է անհատական հիմունքով՝ կիրառելով հաճախորդի վարկային կորուստի պահուստի դրույքաչափը: Եթե հաճախորդը բանկում վարկային ռիսկ չի ունենում, ապա օգտագործվում են հաճախորդի վարկային վարկանիշը և համապատասխան պարտազանցման հավանականությունն ու կորուստը պարտազանցման դեպքում: Բացի այդ, գնահատվում է նաև դեբիտորական պարտքի ակնկալվող ռիսկը: Եվ վերջապես, պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունները, կորուստները պարտազանցման դեպքում և ակնկալվող ժամանակահատվածը բազմապատկվում են՝ վարկային ակնկալվող պահուստը դեբիտորական պարտքերի համար հաշվարկելու համար:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Վարկառուների վարկային ռիսկերի գնահատման նպատակով Բանկը մշակել է \$ՀՄՍ 9-ի պահանջների վրա հիմնված մեթոդաբանությունը:

Անկախ վրիպող պարտքային կորուստները Բանկը չափում է անհատական, իսկ վարկային պորտֆելների դեպքում՝ հավաքական հիմունքով, որոնք համանման վարկային ռիսկի հատկանիշներ ունեն:

Անհատապես նշանակալի վարկային ռիսկը համարվում է այն վարկառուների կամ փոխկապակցված վարկառուների խումբը, որոնց ռիսկը գերազանցում է Բանկի ընդհանուր ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 0.3%: Բացի այն, նրանց պետք է վարկային ռիսկի զգալի աճի հատկանիշներ դրսևորեն, ինչպիսիք են ժամկետանց օրերի ավելացումը կամ զգալի ֆինանսական դժվարությունները:

Վարկառուի սպասվող ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ պայմանավորված Բանկի սուբյեկտիվ մոտեցմամբ վարկերը կարող են դասակարգվել ավելի խիստ փուլում, ինչպես նաև վերոնշյալ վարկառուների ֆինանսական վիճակի վատթարացման բացակայության դեպքում վարկերը կարող են վերադասակարգվել նախկին փուլում:

Վարկային ռիսկի զգալի աճը, կամ արժեզրկումից կորստի բացահայտման նպատակով Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերլուծում է վարկառուների իրացվելիության, վճարունակության, բիզնես գործունեության և ֆինանսական ռիսկերի առկայության, ժամկետանց, վերակազմակերպման, վարկային վարկանիշների և գրավադրումների իրական արժեքների մասին տեղեկատվությունը:

Անհատապես նշանակալի ռիսկերի ECL-ն, որոնք վարկային ռիսկի գալի աճի հատկանիշների են դրսևորում, չափվում է անհատական հիմունքով: Անհատապես նշանակալի ռիսկերի ECL-ն, որոնք վարկային ռիսկի գալի աճի հատկանիշներ չեն դրսևորում, չափվում են հավաքական հիմունքով:

Անհատական հիմունքով ECL-ի չափումը

Անհատապես գնահատված վարկերի համար ECL-ները չափվում են որպես պայմանագրով Բանկին տրվելիք դրամական միջոցների հոսքերի և բազմաթիվ ապագա տնտեսական սցենարների վերլուծման արդյունքում Բանկի կողմից անկախ վրիպող դրամական միջոցների հոսքերի տարբերության ներկա արժեք, որը զեղչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Բացի այդ, հաշվի են առնվում նաև վարկի գծով գրավադրված ցանկացած ակտիվների մարումը և իրացումը:

Բանկը, որպես կանոն, գնահատում է գրավի իրացման արժեքը՝ հիմք ընդունելով նախկին համանման գրավների փաստացի իրացման ժամկետները: Ընդհանուր մոտեցումը փոփոխվում է կախված առանձին դեպքերից, եթե այլ հանգամանքները ցույց են տալիս, որ հավաքագրման և գնահատման կրճատում կատարելու ընդհանուր ժամկետը ողջամիտ չեն:

Հավաքական հիմունքով ECL-ի չափումը

ECL-ի չափման հիմնական ելակետային տվյալները հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքն է՝

- Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD),
- Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD),
- Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

Այս պարամետրերը հիմնականում ստացվում են ներքին օգտագործման վիճակագրական մոդելներից և այլ պատմական տվյալներից: Դրանք կարգավորվում են կանխատեսումների արտացոլման նպատակով:

Հավաքական գնահատումն իրականացվում է վարկառուի մակարդակով, այլ ոչ թե պայմանագրի մակարդակով:

Սեզմենտավորում

Հավաքական հիմունքով գնահատված վարկերը խմբավորված են ըստ իրենց վարկային ռիսկի հատկանիշների: Նման հատկանիշները ներառում են.

- Սեզմենտը/հատվածը
- Ժամկետանց օրերը
- Վերակազմակերպում
- Ապահովվածություն

ECL-ի՝ հավաքական հիմունքով գնահատման ենթակա պորտֆելները բաժանվում են 5 սեզմենտների կամ հատվածների. սպառողական, հիփոթեք, արտադրություն, գյուղատնտեսություն, այլ:

Պարտազանցման սահմանումը

ECL-ի սահմանման համար կարևոր է սահմանել պարտազանցումը: Վերջինիս սահմանումն իրենից ներկայացնում է ECL-ի չափի գնահատումը: Ստորև նշվածները Բանկը համարում է պարտազանցման իրադարձություն.

- Վարկառուն ունի ավելի քան 90 օր ժամկետանց որևէ նյութական վարկային պարտավորություն Բանկին՝ հավաքական հիմունքով գնահատվող վարկերի պարագայում,
- Վարկառուի վարկը մեկից ավելի անգամ վերակազմակերպվել է,

Վարկառուի՝ իր վարկային պարտավորությունների չկատարման հավանականության գնահատման ժամանակ Բանկը հաշվի է առնում որակական և քանակական ցուցանիշները: Պարտազանցման գնահատման համար Բանկն օգտվում է տեղեկատվության բազմաթիվ աղբյուրներից, որոնք պատրաստվում են կազմակերպության ներսում, կամ ստացվում արտաքին աղբյուրներից:

Գնահատվող տեղեկությունը կախված է նաև բացահայտման կարևորությունից: Որակական ցուցանիշները, ինչպիսիք են վարկառուի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման մասին արտաքին աղբյուրից ստացված տեղեկությունները ծառայում են որպես վերլուծության կարևոր տվյալներ և օգտագործվում ECL-ի անհատական հիմունքով գնահատման համար վարկերի բացահայտման նպատակով, եթե վարկառուի ներկայացրած ռիսկը էականորեն զգալի շեմից ավելի բարձր է:

Վարկային ռիսկի նշանակալի աճ

Բանկը վերահսկում է արժեզրկման պահանջներին ենթակա բոլոր ֆինանսական ակտիվները՝ գնահատելու դրանց սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի նշանակալի աճը: Վարկային ռիսկի նշանակալի աճի դեպքում Բանկը կշափի կորուստների գծով պահուստները՝ հիմնվելով գործողության ողջ ընթացքում, այլ ոչ 12-ամսյա, ECL-ի վրա:

Ֆինանսական գործիքի՝ դրանց սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման ժամանակը Բանկը հաշվի է առնում որակական և քանակական տեղեկությունները, որոնք ողջամիտ են և հիմնավորված: Վարկառու վարկային վարկանիշի զգալի վատթարացումը, գրավի արժեքի զգալի նվազումը կարող են համարվել վարկային ռիսկերի զգալի չափով ավելացման որակական ցուցանիշեր, որոնք օգտագործվում են ECL-ի անհատական հիմունքով գնահատման համար նախատեսված վարկերի բացահայտման համար, եթե վարկառուի ներկայացրած ռիսկը զգալիորեն բարձր է էականորեն նշանակալի շեմից:

Երբ ակտիվը դառնում է 30 օր ժամկետանց, Բանկը համարում է, որ վարկային դիսկի զգալի աճ է տեղի ունեցել և ակտիվը գտնվում է արժեզրկման մոդելի 2-րդ փուլում, այսինքն՝ կորուստների գծով պահուստները գնահատվում են գործողության ողջ ընթացքի ECL-ով:

Վերանայված վարկեր և կանխավճարներ

Վարկերը և կանխավճարները, ընդհանուր առմամբ, վերանայվում են հաճախորդների հետ շարունակական փոխհարաբերությունների շրջանակներում, կամ վարկառուի դրության անբարենպաստ փոփոխության արդյունքում: Վերջինի դեպքում, վերանայումը կարող է հանգեցնել մարման ժամկետի կամ մարման ժամանակացույցի երկարաձգման, համաձայն որի, Բանկն իրապես անբարենպաստ վիճակում գտնվող վարկառուներին առաջարկում է զեղչային տոկոսադրույքներ: Արդյունքում՝ տվյալ ակտիվը շարունակում է մնալ ժամկետանց և անհատապես արժեզրկված, ընդ որում՝ տոկոսի և մայր գումարի վճարումը թույլ չի տալիս վերականգնել ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքը: Այլ դեպքերում, վերանայումը կհանգեցնի նոր պայմանագրի ստորագրման, որն ըստ էության կդիտվի որպես նոր վարկ:

2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված՝ վերանայված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 353,576 հազար ՀՀ դրամ և 1,691,913 հազար ՀՀ դրամ, համապատասխանաբար:

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն (PD)

Յուրաքանչյուր խմբի համար PD-ի չափը որոշելու համար Բանկն օգտագործում է միգրացիայի մատրիցների մեթոդաբանություն, որը կիրառում է պատմական տվյալների, պարտավորությունների չկատարման և պարտազանցման փորձի վիճակագրական վերլուծությունները վարկերի գումարը հուսալիորեն գնահատելու համար, որոնք, ի վերջո, կարժեզրկվեն՝ մինչև հաշվեկշռային ամսաթիվը տեղի ունեցած իրադարձությունների արդյունքում: Համանման խմբի դիտարկման համար ընտրվել է հինգ տարվա ժամկետ՝ 2016 թվականի հունվարից մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերը: Դիտարկվող ժամանակահատվածում պատրաստվեցին մեկամսյա միգրացիայի մատրիցները:

Միգրացիայի մատրիցներն օգտագործվում են հավաքական հիմունքով գնահատման յուրաքանչյուր խմբի պարտազանցման 12-ամսյա հավանականությունը հաշվարկելու համար: Դրանից ելնելով, հաշվարկվում են հետագա տարիների սահմանային PD-ները, մինչև սպառվի պորտֆելի մարման ժամկետը: PD-ի հաշվարկները համար պարտազանցումը սահմանվել 90 օր ժամկետանց դեպքը: Դիտարկվող ժամանակահատվածում առնվազն մեկ անգամ արժեզրկված վարկառուն համարվում է արժեզրկված դիտարման ողջ մնացած ժամանակահատվածում:

Ժամկետային (Point in Time PDs) PD-ները հաշվարկելու համար Բանկը տարբեր մակրո սցենարների ներքո կիրառում է նաև կանխատեսումներ:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD)

Արժեզրկման մոդելի բաղադրիչներից մեկը պարտազանցման դեպքում կորստի չափն է, այսինքն՝ հաշվարկվում է պարտազանցման դեպքում կորուստը: Այն չափելու համար ըստ սեզմենտների արժեզրկված դիսկերը նվազեցվում են գրավադրված դեպոզիտների և գրավադրված գույքի զեղչված իրացվելիության արժեքի չափով՝ կիրառելով հավաքագրման նախկին համանման գրավների փաստացի իրացման ժամկետները: Չապահովված ակտիվների LGD մոդելներում հաշվի են առնվում արժեզրկված ակտիվների մարման դրույքաչափերը: LGD-ները չափվում են սեզմենտի, այլ ոչ թե առանձին վարկառուի մակարդակով:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD)

EAD-ն պարտազանցման դեպքում ակնկալվող ռիսկն է: Բանկը EAD-ն ստանում է կոնտրագենտի համար ներկայացրած ընթացիկ/ներկա ռիսկից և ընթացիկ գումարի հնարավոր փոփոխություններից, որոնք նախատեսված են ամորտիզացիա ներառող պայմանագրով:

Ապագայամեր տեղեկատվություն

ECL-ի չափման ժամանակ Բանկն կանխատեսված տեղեկություններ է օգտագործում: Այդ տեղեկությունները ներառում են դրամավարկային քաղաքականություն սահմանող մարմինների կողմից հրապարակված տնտեսական տվյալները և կանխատեսվող տնտեսական ցուցանիշները: Պարտազանցման հավանականության որոշմանը մասնակցում են հետևյալ մակրոտնտեսական փոփոխականները. սպառողական գների համաթիվը, ԱՄՆ դոլար-ՀՀ դրամ փոխարժեքը և ՌԴ ռուբլի-ՀՀ դրամ փոխարժեքը: Դրանք հանգեցնում են պարտազանցման տարբեր հավանականությունների: Այս տարբեր փոփոխականների համակողմանի վերլուծումը կամ կշռումը պարտազանցման միջին կշռված հավանականության հիմքն է կազմում, որն օգտագործվում է ECL-ի հաշվարկների համար: 12ամսյա ECL-ն (փուլ 1-ի վարկեր) չափվում է միայն 12 ամսվա PD-ով: Գործողության ամբողջ ընթացքի ECL-ն (փուլ 2-ի և 3-ի վարկեր) չափվում է բոլոր տարեկան սահմանային PD-ներով՝ մինչև վարկի մարման ժամկետի ավարտը:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումներն իրենց տարբեր սցենարների և կշիռների հետ միասին հրապարակվում են ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների (ECL) հաշվարկ

Յուրաքանչյուր խմբի/սեգմենտի համար սահմանային PD-ն և LGD-ն որոշելուց հետո վարկային կորուստների գծով պահուստների վերջնական հաշվարկ է կատարվում: Այն կախված է խմբերի ռիսկի հատկանիշներից. փուլ 1-ի խմբերի համար (31-ից պակաս ժամկետանց օր) հաշվարկվում է 12-ամսյա ECL-ն, իսկ փուլեր 2-ի և 3-ի խմբերի համար (ավելի քան 90 օր ժամկետանց կամ վերակազմակերպված վարկեր) հաշվարկվում է ամբողջական ECL-ն: Վարկային պորտֆելի ECL-ի հաշվարկման արդյունքները հնարավորություն են տալիս տանալ հավաքական հիմունքով գնահատման 9 խմբերից յուրաքանչյուրի արժեզրկման միջին դրույքաչափը: Այս դրույքաչափերը կիրառվում են մինչև ամբողջ մոդելի հաջորդ հերթական վերահաշվարկ կատարելը վարկային կորուստների գծով պահուստներ ձևավորելու համար: Արժեզրկման մոդելի վերահաշվարկը մեկ անգամ կատարվել է 2020 թվականին, իսկ վերջինը կատարվել է 2021 թվականի դեկտեմբերին՝ վերջին հասանելի տվյալների հիման վրա:

36.1.3 Պարտքային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ պարտքային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

	ՀՀ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	62,221,711	427,525	750,654	63,399,890
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	5,053	-	5,053
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,247,970	1,569	247,594	9,497,133
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,826,751	-	-	7,826,751
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	220,865,617	-	23,522	220,889,139
Ներդրումային արժեթղթեր				
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19,130,831	-	7,141	19,137,972
- Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	23,669,325	-	-	23,669,325
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	130,924	-	-	130,924
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>343,093,129</u>	<u>434,147</u>	<u>1,028,911</u>	<u>344,556,187</u>
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>299,659,102</u>	<u>859,328</u>	<u>3,677,335</u>	<u>304,195,765</u>

Ակտիվները դասակարգվում են՝ հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի պարտքային ռիսկերը դասակարգված ըստ տնտեսության ճյուղերի կենտրոնացած են ֆինանսական հատվածում, բացառությամբ վարկերի: Արդյունաբերության ճյուղայնության բաշխումը վարկերի համար տե՛ս ծանոթագրություն 19-ը:

36.1.4 Գրավ և վարկային ապահովման այլ միջոցներ

Պահանջվող գրավի գումարը և տեսակը կախված են փոխառուի պարտքային ռիսկի գնահատումից: Գոյություն ունեն գրավադրման յուրաքանչյուր տեսակի ընդունելիության և գնահատման վերաբերյալ ուղեցույցեր:

Ստացված գրավի հիմնական տեսակները հետևալն են.

- արժեթղթերի փոխառության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում՝, դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր,
- առևտրային վարկերի դեպքում՝ անշարժ և շարժական գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր, իսկ հատուկ հանգամանքներում՝ պետական երաշխիքներ,
- գրավադրմամբ սպառողական վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք
- հիփոթեքային վարկերի դեպքում՝ անշարժ գույք:

Բանկը չի ունեցել որևէ ֆինանսական գործիք, որի կորուստների գծով պահուստը ճանաչված չէ գրավի առկայության պատճառով:

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են գրավով, ֆիզիկական անձանց գծով վերականգնվող վարկային գծերը հիմնականում ապահովված չեն: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Հիմնականում ֆինանսական հաստատություններին, հատկապես բանկերին, վարկեր և կանխավճարներ տրամադրելու համար գրավներ չեն պահանջվում: Բացառություն են կազմում այն գրավները, որոնք ձեռք են բերվել ըստ հետգնման պայմանագրերի և արժեթղթերի փոխառության գործարքներից: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Համախառն վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Անշարժ գույք	88,570,830	77,029,278
Երաշխիք	74,698,535	66,354,388
Ոսկյա զարդեր և ոսկյա այլ իրեր	16,825,161	14,974,520
Փոխադրամիջոցներ (մեքենաներ)	2,272,367	2,230,587
Դրամական միջոցներ	1,719,915	1,964,820
Պաշարներ	7,465,058	8,248,250
Սարքավորումներ	2,038,432	1,964,838
Այլ արժեթղթեր	10,310	244,143
Պետական արժեթղթեր	9,520	9,949
Այլ գրավ	17,590,714	12,303,862
Չապահովված վարկեր	13,063,905	11,390,075
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	224,264,747	196,714,710

2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին հաճախորդներին տրամադրված վարկային ռիսկ պարունակող վարկերի և փոխատվությունների զուտ հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 3,548,038 հազար դրամ (2020թ.՝ 1,353,289 հազար), իսկ այդ նույն վարկերի և փոխատվությունների դիմաց գրավի (հիմնականում արտադրական գույք) գումարը՝ 4,441,299 հազար դրամ (2020թ՝ 3,752,181 հազար դրամ):

Վերը նշված աղյուսակում ներկայացված արժեքները վարկերի հաշվեկշռային արժեքներն են, և պարտադիր չէ ներկայացնեն գրավների իրական արժեքը: Գրավների շուկայական արժեքների գնահատումները հիմնված են գրավի գնահատման վրա ըստ տրամադրված վարկերի ամսաթվի: Հիմնականում դրանք չեն թարմացվում մինչև վարկերը չգնահատվեն, որպես անհատապես արժեզրկված:

36.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական միջոցների հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ

առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ:

36.2.1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է ժամանակաշրջանի զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորի ենթադրվող փոփոխությունները:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021		
	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
Արտարժույթ/Սցենար			
ՀՀ դրամ	+1	-	(639,229)
ՀՀ դրամ	-1	-	707,112
Բազային	+/-0.13	-/+17,852	-
Միջին	+/-0.38	-/+52,257	-
Խիստ	+/-0.63	-/+86,661	-

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020		
	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն
Արտարժույթ			
ՀՀ դրամ	+1	-	(1,591,263)
ՀՀ դրամ	-1	-	1,738,417
6 ամսյա և 1 ամյա LIBOR	+/-0.3	-/+87,629	-
EURO LIBOR	+/-0.2	-/+54,813	-
EUROIBOR	+/-0.1	-/+21,998	-

Միջին արդյունավետ փոխադրույթներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույթներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Հազար ՀՀ դրամ	2021			2020		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և այլ ազատ փոխարկելի արտարժույթներով	Այլ արտարժույթ
<i>Տոկոսաբեր ակտիվներ</i>						
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13.2	6.5	-	11.6	5.6	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	9.1	2.8	-	6.0	3.5	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	13.3	8.8	16.0	13.6	8.7	16.0
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8.2	-	-	7.8	5.2	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7.9	9.3	-	9.1	8.8	-
<i>Տոկոսաբեր պրոպավորություններ</i>						
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	6.8	-	-	7.5	-	-
Ֆինանսական հաստատություններից ներգաված վարկեր	6.8	5.2	-	7.1	4.8	-
Ֆինանսական հաստատություններից ներգաված ավանդներ	10.3	3.8	-	9.5	2.5	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.4	4.2	5.2	9.5	4.2	5.5
Հետգնման պայմանագրեր	8.3	-	-	5.7	-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.2	5.4	-	10.3	5.4	-
Ստորադաս փոխառություն	8.1	-	-	7.4	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է սահմանաչափեր արտարժույթային ռիսկերի համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազամավարություն է օգտագործվում ռիսկերը սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ) և կապիտալի վրա (կապված արտարժույթային սվոպերի և որպես դրամական միջոցների հոսքերի հեջ օգտագործված արտարժույթի ֆորվարդների պայմանագրերի իրական արժեքի փոփոխմամբ և կապիտալի գործիքների հետ): Աղյուսակում հանդիպող բացասական արժեքը արտացոլում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազում, մինչդեռ դրական արժեքը ցույց է տալիս պոտենցիալ զուտ աճ:

Հազար ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.			31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Ազդեցությունը կապիտալի վրա	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Ազդեցությունը կապիտալի վրա
Արտարժույթ						
ԱՄՆ դոլար	10%	(2,160,428)	(2,160,428)	10%	(548,592)	(548,592)
Եվրո	10%	602,306	602,306	10%	687,880	687,880

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
<i>Ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,553,520	28,994,421	851,949	63,399,890
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,963,342	6,344,176	189,615	9,497,133
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,562,014	264,737	-	7,826,751
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	135,480,414	85,349,321	59,404	220,889,139
<i>Ներդրումային արժեթղթեր</i>				
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18,594,827	543,145	-	19,137,972
- ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	23,077,881	591,444	-	23,669,325
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	86,143	44,624	157	130,924
	221,318,141	122,131,868	1,101,125	344,551,134
<i>Պարտավորություններ</i>				
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,564,398	3,543,499	-	6,107,897
Հետգնման պայմանագրեր	34,576,952	-	-	34,576,952
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	73,590,093	55,165,931	2,325,498	131,081,522
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	75,951,766	57,921,173	2,075,920	135,948,859
Ստորադաս փոխառություններ	-	3,605,469	-	3,605,469
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,572,752	-	-	1,572,752
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,562,837	356,786	394	2,920,017
Ընդամենը	190,818,798	120,592,858	4,401,812	315,813,468
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	(3,259,967)	3,243,137	(16,830)
Զուտ դիրք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	30,499,343	(1,720,957)	(57,550)	28,720,836
Փոխատվության հանձնառություններ, ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին	7,522,573	7,205,412	150,920	14,878,905

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	ՀՀ դրամ	Ազատ փոխարկելի արժույթ	Ոչ փոխարկելի արժույթ	Ընդամենը
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	192,590,137	110,327,508	1,261,582	304,179,227
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	166,861,019	108,474,339	2,286,098	277,621,456
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական գործիքների ազդեցությունը	-	787,298	(782,309)	4,989
Զուտ դիրք 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,729,118	2,640,467	(1,806,825)	26,562,760
Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին	5,740,927	6,422,743	14,418	12,178,088

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

36.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական միջոցների հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցուցանիշները հետևյալն են.

	Աուդիտ չարված	
	2021, %	2020, %
Ն21- Ընդհանուր իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ Ընդհանուր ակտիվներ)	23.17	21.15
Ն22- Ընթացիկ իրացվելիություն (Բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	116.23	119.82

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ մինչև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի չզեղչված ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տե՛ս ծանոթագրություն 35-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական միջոցների հոսքերը, ինչպես նշված է Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմության մեջ:

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ		1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
	1 - 12 ամիս					
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,053,018	2,763,175	2,690,378	-	6,506,571	6,107,897
Հետգնման պայմանագրեր	34,615,209	758	-	-	34,615,967	34,576,952
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,291,132	41,337,262	93,394,167	16,085,567	158,108,128	131,081,522
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	61,312,028	56,204,193	20,590,188	926,370	139,032,779	135,948,859
Ստորադաս փոխառություններ	22,670	281,501	1,823,529	3,390,597	5,518,297	3,605,469
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	72,634	798,979	909,697	307,322	2,088,632	1,572,752
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	355,921	2,564,096	-	-	2,920,017	2,920,017
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	104,722,612	103,949,964	119,407,959	20,709,856	348,790,393	315,813,468

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2021թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ				Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
		1 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի		
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
<i>Ածանցյալ գործիքներ</i>						
Ներհոսք	54,397	-	-	-	54,397	68
Արտահոսք	(54,329)	-	-	-	(54,329)	-
<i>Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր</i>						
Ներհոսք	7,860,375	-	-	-	7,860,375	21,815
Արտահոսք	(7,877,137)	-	-	-	(7,877,137)	-
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	21,883	-	-	-	21,883	21,883
Փոխատվության հանձնառություններ, ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտվներ	69,343	9,911,464	2,623,159	2,274,939	14,878,905	14,878,905

Հազար ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2020թ.

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ				Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
		1 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի		
<i>Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	138,379	-	6,084,542	-	6,222,921	6,185,733
Հետգնման պայմանագրեր	38,125,044	-	-	-	38,125,044	38,125,044
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	3,608,544	42,662,818	74,860,691	10,246,476	131,378,529	115,700,441
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	50,735,135	46,605,910	15,361,357	877,435	113,579,837	112,495,410
Ստորադաս փոխառություններ	12,331	88,193	384,365	1,353,167	1,838,056	1,311,068
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	61,128	633,207	1,165,805	142,163	2,002,303	1,674,091
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	423,470	1,706,199	-	-	2,129,669	2,129,669
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	93,104,031	91,696,327	97,856,760	12,619,241	295,276,359	277,621,456

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ		5 տարուց ավելի		Ընդամենը համախառն արտահոսք	Հաշվեկշռային արժեք
	1 - 12 ամիս	1-5 տարի				
<i>Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
<i>Ածանցյալ գործիքներ</i>						
Ներհոսք	302,602	-	-	-	302,602	145
Արտահոսք	(302,747)	-	-	-	(302,747)	-
<i>Արտարժույթի սվոպ պայմանագրեր</i>						
Ներհոսք	1,591,371	-	-	-	1,591,371	11,404
Արտահոսք	(1,602,775)	-	-	-	(1,602,775)	-
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	11,549	-	-	-	11,549	11,549
<i>Փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորություններ</i>						
	598,943	7,041,181	3,413,143	1,124,821	12,178,088	12,178,088

36.4 Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը ուղղակի կամ անուղղակի կորստի ռիսկն է, որն առաջանում է պատճառների լայն բազմազանությունից՝ կապված Բանկի ֆինանսական գործիքների մեջ ներգրավվածության, գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքների հետ, և արտաքին գործոններից՝ բացառությամբ վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերի, ինչպիսիք են իրավական և կարգավորիչ պահանջները և կորպորատիվ վարքագծի ընդհանուր ընդունված չափանիշները:

Բանկի նպատակն է կառավարել գործառնական ռիսկը՝ ֆինանսական վնասներից և հեղինակության կորստից խուսափումը հավասարակշռելով ռիսկի կառավարման ծախսային արդյունավետության հետ:

Գործառնական ռիսկի կառավարմանն ուղղված վերահսկողության մշակման և իրականացման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Բանկի գործադիր մարմինը: Այս պատասխանատվությունը ուղեկցվում է գործառնական ռիսկի կառավարման համար համընդհանուր չափանիշների մշակմամբ հետևյալ ոլորտներում՝

- պարտականությունների համապատասխան տարանջատման պահանջներ, այդ թվում գործարքների անկախ հաստատում,
- գործարքների համաձայնեցման և մոնիթորինգի պահանջներ,
- կարգավորիչ և այլ իրավական պահանջների համապատասխանեցում, ներառյալ ՀՀ ԿԲ ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ նվազագույն պահանջները,
- վերահսկողական մեխանիզմների և ընթացակարգերի փաստաթղթավորում,
- առաջացած գործառնական ռիսկերի պարբերաբար գնահատման պահանջներ, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանն ուղղված ընթացակարգերի համապատասխանություն,
- գործառնական կորուստների զեկուցման պահանջներ և առաջարկվող մեղմացուցիչ գործողություններ,

- արտակարգ իրավիճակների ծրագրերի մշակում,
- վերապատրաստում և մասնագիտական զարգացում,
- էթիկայի և գործարար չափանիշներ,
- ռիսկերի մեղմացում:

Բանկի ստանդարտների համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքերը քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

37 Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերի համադրում

Բանկի պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

Հազար ՀՀ դրամ

	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Ստորադաս փոխառություններ	Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Շահաբաժիններ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,452,356	719,787	91,923,477	1,422,777	385,694	98,904,091
Մուտքեր	3,212,956	560,522	6,389,548,038	194,995	-	6,393,516,511
Մարումներ	(1,737,517)	(41,830)	(6,372,098,247)	(715,832)	(1,210,144)	(6,375,803,570)
Արտարժույթային փոխարկումներ	211,452	68,393	5,744,460	-	-	6,024,305
Այլ	46,486	4,196	582,713	772,151	1,270,770	2,676,316
Հաշվեկշռային արժեք 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,185,733	1,311,068	115,700,441	1,674,091	446,320	125,317,653
Մուտքեր	1,353,296	2,489,655	1,098,245,277	-	-	1,102,088,228
Մարումներ	(1,220,351)	(89,886)	(1,076,813,248)	(758,074)	(1,247,442)	(1,080,129,001)
Արտարժույթային փոխարկումներ	(313,656)	(106,145)	(6,050,948)	-	-	(6,470,749)
Այլ	102,875	777	-	656,735	1,271,248	2,031,635
Հաշվեկշռային արժեք 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,107,897	3,605,469	131,081,522	1,572,752	470,126	142,837,766

«Այլ» տողում ներառված են նոր ձևավորված վարձակալության գծով պարտավորությունները և անկանխիկ շարժում հանդիսացող վարձակալության վերանայումները: Այն նաև ներառում է թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների, ստորադաս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով հաշվեգրված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսները: Բանկը դասակարգում է վճարված տոկոսները որպես դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված գործառնական գործունեությունից:

38 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ

միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերազնահատման պահուստները և ստորադաս փոխառությունը:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2021 և 2020թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	Աուդիտ չարված	
	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Հիմնական կապիտալ	39,309,165	36,191,459
Լրացուցիչ կապիտալ	6,316,046	4,997,271
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	45,625,211	41,188,730
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	309,760,930	295,844,651
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	14.73%	13.92%

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Նպատակ ունենալով խթանել բանկային համակարգի գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը, բանկային համակարգի կայունության ու տնտեսական տարբեր իրավիճակներում շուկերին դիմակայելու ունակության ամրապնդմանը, ինչպես նաև նպաստել բանկային համակարգի կողմից առավել արդյունավետ և մատչելի բանկային ծառայությունների մատուցմանը, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի նվազագույն չափը սահմանել է 30,000,000 հազար Հայաստանի Հանրապետության դրամ:

39 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկի գործառնությունները բավականին ինտեգրացված են և կազմում են մեկ գործարար սեզմենտ ըստ ՖՀՄՍ 8 'Գործառնական սեզմենտներ' ստանդարտի պահանջների:

Արտաքին հաճախորդներից ստացվող եկամտի մեծ մասը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտներին: Բանկը չունի առանձին հաճախորդ, որից ստանում է իր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Բանկի ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

40 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած իրադարձություններ

- 2022թ. փետրվարի 24-ին Ուկրաինայում բռնկված հակամարտությունն արագությամբ ծավալվում է՝ զգալի ազդեցություն թողնելով համաշխարհային տնտեսության վրա: ԱՄՆ-ն և եվրոպական երկրները կոշտ պատժամիջոցներ են կիրառել Ռուսաստանի դեմ: Արևմտյան ուժերը քննարկում են գոյություն ունեցող պատժամիջոցների ընդլայնումը: Ռուսաստանը Հայաստանի գլխավոր առևտրատնտեսական գործընկերն է, ուստի ներկայումս կիրառվող պատժամիջոցները, ինչպես նաև դրանց ընդարձակումը կարող են լուրջ ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական շուկաների և ամբողջ տնտեսության վրա: Համաշխարհային մակարդակով ավելի խոր պատժամիջոցներ կիրառելը կարող է հանգեցնել բարձր գնաճի, ֆինանսական շուկաների աճի տեմպի նվազման և որոշակի խաթարման:

Իրավիճակի անմիջական ազդեցությունը դժվար է հստակորեն կանխատեսել, սակայն ղեկավարության գնահատմամբ այն նշանակալի ազդեցություն չի ունենա Բանկի գործունեության և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- 2022թ. Ֆիզիկական անձից և կապակցված կողմից ներգրավված ստորադաս փոխառությունների մարման ժամկետը երկարաձգվել է մինչև 2029թ.:

Վճարման հանձնարարական N 6
20/09/2022

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
AMD

Սոց. քարտ
ՎճԱՐՈՂ
ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ ԲԲԸ

ՀՎՀՀ 23 02201405

Կոդ Դեբետ Գումար

Բանկ: «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
ՍՏԱՑՈՂ
Արժեթղթերի ազդագրերի գրանցման համար

16300	4030603	369182	50,000.00
Կոդ	Կրեդիտ		Տուգանքը օրվա
90000	5016119		Գումարը տուգանք

Բանկ: Կենտրոնական Գանձապետարան

Գումարը տառերով
Չիսուն հազար դրամ

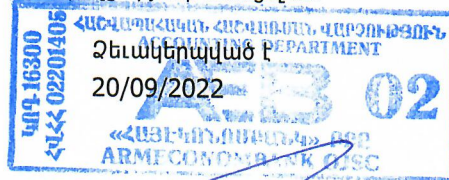
Գործ.տիպ
Վճար.նպատ
Վճար.ժամկ
Չերթ.վճար
N

Վճարման նպատակը :
Արժեթղթերի Ծրագրային ազդագրի գրանցման համար պետական տուրք

Հարգելի հաճախորդ, եթե նախընտրել եք քաղվածք ստանալ բանկից առձեռն, ապա խնդրում ենք բանկի որևէ ծառայությունից օգտվելու դեպքում՝ առձեռն ստանալ քաղվածքները, իսկ չստանալու դեպքում՝ առաջարկում ենք ներկայացնել քաղվածքի տրամադրման նախընտրելի առկայության: Սույն գործարքի ստորագրմամբ հաստատում ենք նաև, որ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ից ստացած բոլոր ծառայությունների (վարկ, հաշիվ, ավանդ և այլն) վերաբերյալ տեղեկությունները/քաղվածքները ամբողջությամբ ստացել են:

Գումարը դրամով 50,000.00

Կ. Տ. Ստորագրություններ:

Մտք. 20/09/2022 12:04
Տպգ. 20/09/2022 12:05